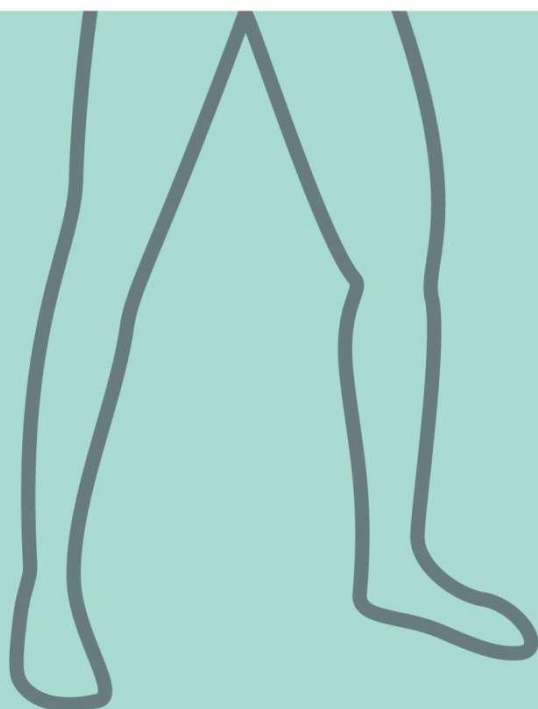

MELHUS
KOMMUNE

Årsberetning 2024

Melhus kommune

Innholdsfortegnelse

1	Innledning ved rådmannen	3
2	Hovedtrekk ved økonomien	4
2.1	Driftsregnskapet på overordnet nivå	4
2.2	Analyse av balansen	10
2.3	Vesentlig og sentral økonomisk informasjon	17
3	Økonomisk utvikling på sektornivå – analyse av budsjettavvik.....	20
3.1	Budsjettavvik på sektorene samlet sett	20
3.2	Sentraladministrasjon	21
3.3	Oppvekst og kultur	23
3.4	Helse og velferd.....	25
3.5	Plan og utvikling	27
3.6	Virksomheter utenom kommunen.....	27
3.7	Overordnede utgifter og inntekter	28
4	Investeringsregnskapet	30
4.1	Samlede investeringer og finansiering av investeringer	30
4.2	Årsoppgjørdisposisjoner - investeringer	31
4.3	Avslutning av investeringsprosjekt.....	31
4.4	Status pågående investeringer.....	38
5	Mål og måloppnåelse – andre ikke-økonomiske forhold.....	53
5.1	Sentraladministrasjon	53
5.2	Oppvekst og kultur	58
5.3	Helse og velferd.....	66
5.4	Plan og utvikling	76
6	Arbeidsmiljø og HMS	88
6.1	Etisk standard	88
6.2	Ansatte, sykefravær, likestilling og diskriminering	89
7	Betryggende kontroll.....	93
7.1	Kommunelovens bestemmelser.....	93
7.2	Om internkontroll i Melhus kommune	93
7.3	Helhetlig styring / mål- og resultatstyring	93
7.4	Oppfølging av lover og forskrifter	94
7.5	Dokumentasjon/styrende dokumenter	94
7.6	Risiko- og sårbarhetsvurdering.....	95
7.7	Avvik og uønskede hendelser	96
7.8	Helse, miljø og sikkerhet.....	96
7.9	Rapportering til kommunestyret.....	96
8	Vesentlige hendelser etter årsskifte	97

1 Innledning ved rådmannen

I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Melhus kommune hadde i 2024 et netto driftsresultat på -145,4 mill. NOK. For å dekke opp dette meget svake resultatet måtte rådmannen bruke hele 116,3 mill. NOK av frie driftsfond for å dekke opp underskuddet. Netto driftsresultatet er et av de svakeste i kommune Norge i 2024. Kun syv kommuner hadde svakere netto driftsresultat. Av landets kommuner avla 197 kommuner et regnskap i 2024 med negativt netto driftsresultat. Samlet sett gikk kommune Norge med et netto driftsresultat målt i % av brutto driftsinntekter på -0,2 %. Anbefalt bærekraftig nivå for kommunene er 1,75 %. Melhus kommunes netto driftsresultat ble på -7,2 %.

I 2024 har følgende hovedpunkter bidratt til et avvik mellom vedtatt budsjett og avlagt regnskap.

1. Netto rente og avdragsutgifter viser et merforbruk på 21,8 mill. NOK i forhold til justert budsjett.
2. Det er netto avsatt 15,4 mill. NOK for lite til å håndtere lønnsoppgjør og overordnede pensjonsutgifter
3. Det er netto brukt 69,3 mill. NOK mere innen sektoren Helse- og velferd enn budsjettet.
4. Det er netto brukt 17,6 mill. NOK mer innen sektoren Oppvekst og kultur enn budsjettet

Som et resultat av det store avviket mellom budsjett og regnskap i 2024 har kommunens likviditet blitt anstrengt og det ble på nyåret i 2025 behov for å få innvilget en kassakreditt lån med en trekkramme på inntil 140 mill. NOK.

Rådmannen har allerede startet et omfattende arbeid med å bringe balanse i driftsøkonomien til Melhus kommune. Dette arbeidet er omfattende og involverer alle sektorer og forankres bredt politisk. Arbeidet er så omfattende at det vil ta en tid før en klarer å oppnå balanse igjen. Som følge av det svake resultatet i 2024 har rådmannen lagt opp til en orientering hver måned til formannskapet om den økonomiske utviklingen. Hele budsjett for 2025 vil bli revidert og gjenstand for politisk behandling i juni 2025 gjennom behandlingen av 1. tertialrapporten. Pr. utgangen av mars måned i 2025 spares det innen alle sektorer for å redusere utgiftene. Hvilke tiltak en må gjennom for å komme ned på vedtatt budsjett for 2025 blir lagt frem løpende utover våren 2025.

Den omstillingsprosessen Melhus kommune må gjennom er omfattende, men rådmannen har tro på at utfordringene lar seg løse og at riktige tiltak velges for igjen å legge grunnlaget for en bærekraftig økonomi.

Morten Bostad, 31.03.2024

Konst. Rådmann

2 Hovedtrekk ved økonomien

2.1 Driftsregnskapet på overordnet nivå

Hovedtrekk

I tabell 2.1 nedenfor (økonomisk oversikt), gis en samlet fremstilling av kommunens inntekter, utgifter og finansilleutvikling i løpet av regnskapsåret. Oversikten er sektoruavhengig.

Tabell Økonomisk overskt, jfr. BRF § 5-6				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-674 500	-695 004	-679 016	-640 370
Inntekts- og formueskatt	-544 526	-525 224	-541 148	-512 583
Eiendomsskatt	-24 250	-24 917	-24 917	-23 022
Andre skatteinntekter	-619	0	0	-566
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-96 217	-77 359	-77 524	-99 563
Overføringer og tilskudd fra andre	-295 072	-129 436	-128 548	-282 469
Brukerbetalinger	-50 800	-47 824	-48 932	-55 044
Salgs- og leieinntekter	-185 324	-176 815	-177 499	-160 046
Sum driftsinntekter	-1 871 308	-1 676 579	-1 677 584	-1 773 663
Lønnsutgifter	1 019 621	902 241	905 778	936 617
Sosiale utgifter	260 920	242 616	234 117	220 417
Kjøp av varer og tjenester	448 436	354 713	349 387	394 534
Overføringer og tilskudd til andre	140 675	85 876	77 655	127 399
Avskrivninger	104 045	0	0	108 144
Sum driftsutgifter	1 973 698	1 585 446	1 566 937	1 787 111
Brutto driftsresultat	102 390	-91 133	-110 646	13 448
Renteinntekter	-20 669	-32 311	-32 311	-21 675
Utbytter	-20 214	-21 679	-27 879	-28 009
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-17 622	-11 489	-8 054	-16 001
Renteutgifter	113 332	98 553	98 937	88 350
Avdrag på lån	92 199	87 108	83 673	83 498
Netto finansutgifter	147 025	120 183	114 367	106 163
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-108 144
Netto driftsresultat	145 370	29 050	3 720	11 467
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>				
Overføring til investeringsregnskapet	0	8 218	4 094	7 430
Avsetninger til bundne driftsfond	12 529	265	265	6 632
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-6 884	-6 884	-18 558
Avsetninger til disposisjonsfond	0	17 954	16 252	16 093
Bruk av disposisjonsfond	-151 773	-48 602	-17 447	-23 064
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsres.	-145 370	-29 050	-3 720	-11 467
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0
Sum driftsutgifter inkl. avskrivninger	1 973 698	1 585 446	1 566 937	1 787 111
Korrigert for avskrivninger	-104 045	0	0	-108 144
Sum driftsutgifter ekskl. avskrivninger	1 869 653	1 585 446	1 566 937	1 678 967

Melhus kommune omsatte for 1,871 milliarder NOK i 2024 (2023: 1,774 milliarder NOK), noe som var 194,7 mill. NOK (11,6%) høyere enn regulert budsjett. Sammenlignet med fjoråret var omsetningen 97,6 mill. NOK (5,5%) høyere. Kommunens samlede utgiftsnivå sett bort fra ordinære avskrivninger på driftsmidler, ble på 1,870 milliarder NOK i 2024 (2023: 1,679 milliarder NOK), noe som var 284,2 mill. NOK (17,9%) høyere enn regulert budsjett. Samlet sett bidro dette til en negativ brutto driftsresultat i 2024 på 102,4 mill. NOK (2023: 13,4 mill. NOK) noe som var 193,5 mill. NOK (212,4%) svakere enn regulert budsjett.

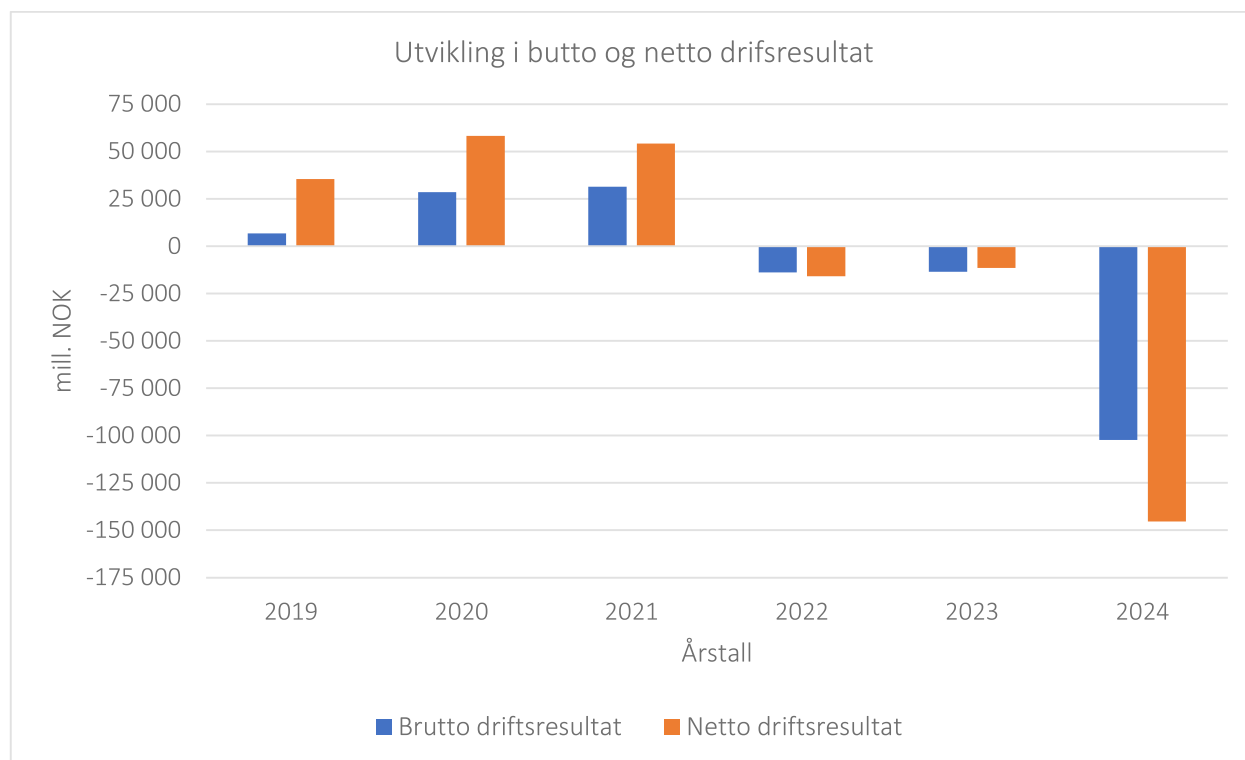
I 2024 hadde kommunen et negativt netto finansresultat på 147,0 mill. NOK (2023: 106,2 mill. NOK), som var 26,8 mill. NOK (22,3%) svakere enn regulert budsjett. Netto driftsresultat for 2024 ble dermed negativt med 145,4 mill. NOK, mot et budsjett på 29,1 mill. NOK.

Brutto og netto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser resultat av den ordinære driften inkludert avskrivninger på varige driftsmidler. Resultatet gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til å finansiere deler av årets investeringer over driftsresultatet samt evne til å avsette midler til senere års bruk.

Netto driftsresultat gir det beste uttrykket for kommunens ressursbruk og viser resultatet av kommunens ordinære, løpende drift innenfor det finansielt orienterte regnskapssystemet. Det betyr at man har korrigert for netto finansutgifter trukket fra brutto driftsresultat.

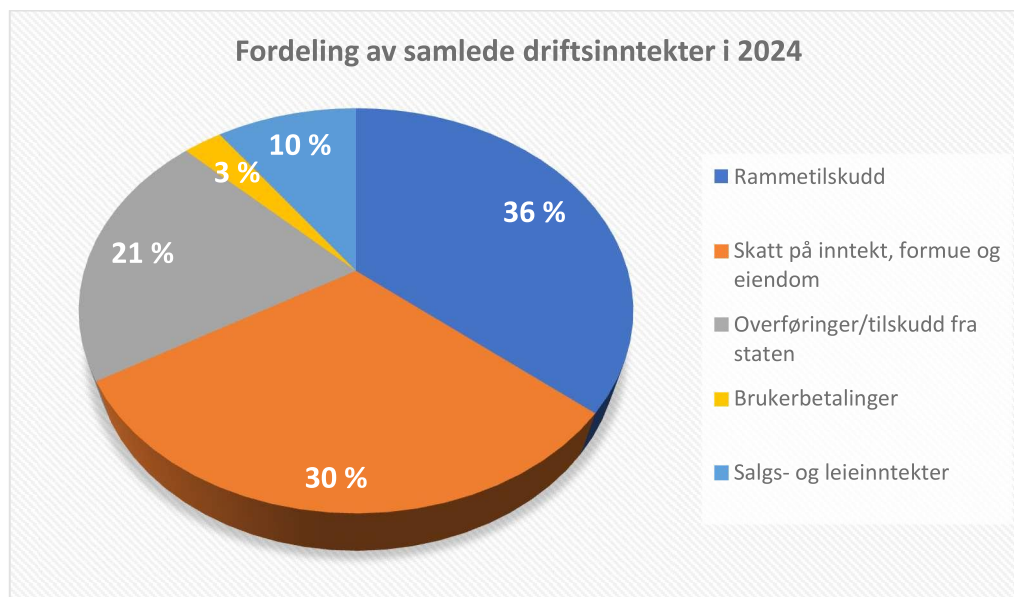
Kommunens brutto og netto driftsutgifter har hatt en utvikling som vist som i grafen nedenfor.

Vi ser at både brutto og netto driftsresultat har hatt en negativ utvikling fra 2020 og fram til og med 2024. Det er interessant å merke seg at kommunens fall i driftsresultatet har oppstått etter at koronapandemien slo innover Norge og resten av verden (mars 2020).

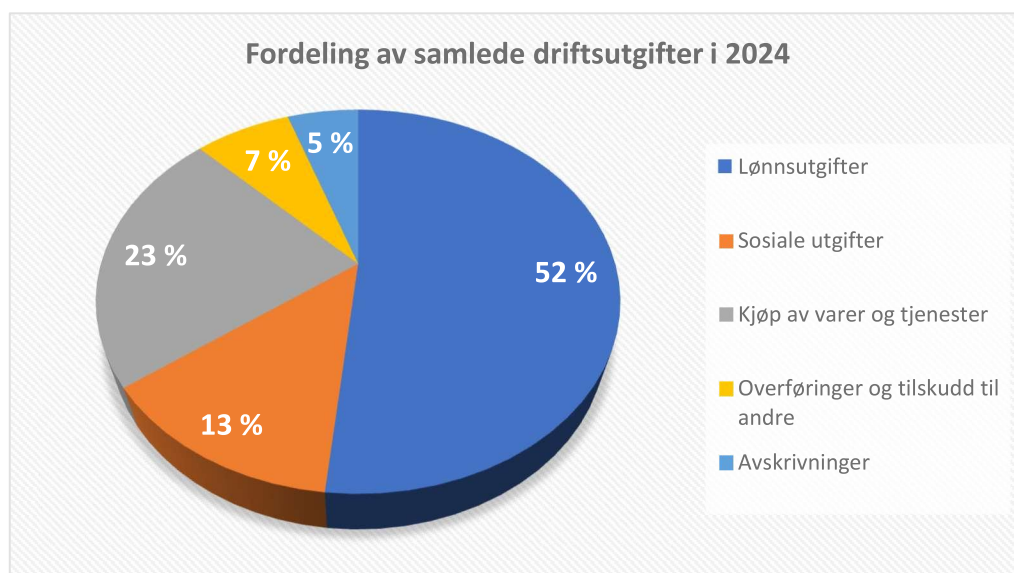
Utviklingen i de bestanddelene som påvirker både brutto og netto driftsresultat, er kommentert nedenfor.

Den relative fordelingen av alle driftsinntektene i kommunen for 2024, er vist grafisk nedenfor.

Den største andelen av kommunens inntekter består av rammetilskudd fra staten samt inntekter i form av skatt på inntekt og formue og eiendomsskatt. Overføringer og tilskudd fra staten utgjøre også en ikke ubetydelig del av inntektene for kommunen. Foruten eiendomsskatten som bestemmes av kommunens eget kommunestyre, vil de øvrige bestanddelene i all vesentlighet bli bestemt av staten. Dette gjelder i særlig grad rammetilskudd og skatt på inntekt og formue. Nedenfor gis en kommentar til budsjettavvikene på kommunens samlede inntekter.

Den relative fordelingen av kommunens brutto driftsutgifter i 2024, går fram av grafen nedenfor.

Vi ser fra oversikten ovenfor, at lønn og sosiale utgifter utgjør 65% av kommunens samlede driftsutgifter i 2024. Kjøp av varer og tjenester utgjør 23% og overføringer og tilskudd til andre samt avskrivninger, utgjør

henholdsvis 7% og 5%. Nedenfor gis en kommenter til budsjettavvikene på kommunens samlede driftsutgifter.

Budsjettavvik på overordnet nivå - ordinær drift

Det samlede budsjettavviket for brutto driftsresultat korrigert for ordinære avskrivninger (regnskap minus regulert budsjett) for 2024, utgjorde 89,5 mill. NOK (-98,2%). Avviket er forklart på overordnet nivå nedenfor. For en mer detaljert beskrivelse av sektorenes inntekter, utgifter og budsjettavvik for 2024, vises til avsnitt 3 «Økonomisk utvikling på sektornivå – analyse av budsjettavvik».

	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik i kroner *)	Avvik i prosent	Note
Rammetilskudd	-674 500	-695 004	20 504	-3,0 %	1
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-525 224	-19 302	3,7 %	2
Eiendomsskatt	-24 250	-24 917	667	-2,7 %	
Andre skatteinntekter	-619	0	-619		
Andre overføringer og tilskudd til staten	-96 217	-77 359	-18 858	24,4 %	3
Overføringer og tilskudd fra staten	-295 072	-129 436	-165 637	128,0 %	4
Brukerbetalinger	-50 800	-47 824	-2 975	6,2 %	
Salgs- og leieinntekter	-185 324	-176 815	-8 509	4,8 %	5
Lønnsutgifter	1 019 621	902 241	117 380	13,0 %	6
Sosiale utgifter	260 920	242 616	18 304	7,5 %	6
Kjøp av varer og tjenester	448 436	354 713	93 723	26,4 %	7
Overføringer og tilskudd til andre	140 675	85 876	54 799	63,8 %	8
Ordinære avskrivninger varige driftsmidler	104 045	0	104 045		
Sum brutto driftsresultat	102 390	-91 133	193 523		
Korrigerings for ordinære avskrivninger	-104 045	0	-104 045		
Sum brutto driftsresultat, korrigert for avskrivninger	-1 655	-91 133	89 478	-98,2 %	

*) Positivt fortegn angir et negativt avvik

1. Rammetilskudd

Melhus kommune bokførte rammetilskudd inklusive inntektsutjevning på 674,5 mill. NOK. Rammetilskuddet ble 20,5 mill. NOK (-3,0%) lavere enn forventet i budsjettet for 2024. Budsjettet er regulert gjennom 2024 i tråd med KS (Kommunesektorens organisasjon) sine økonomiske prognoser. Det gjøres ingen anslag fra kommunens side utover de prognosene som kommer fra KS.

2. Inntekts- og formuesskatt

Kommunens skatteinntekter sett bort fra eiendomsskatten, ble i 2024 bokført med 544,5 mill. NOK. Det var 19,3 mill. NOK (+3,7%) høyere enn budsjettet. Skatteinntekten til kommunen justeres flere ganger i året og i samsvar med endringer fra statlig side. Budsjettet for skatteinntekten er basert på siste tilgjengelige prognose fra KS.

3. Andre overføringer og tilskudd fra staten

Kommunen mottok overføringer og tilskudd fra staten i 2024, som var 18,9 mill. NOK (+24,4%) høyere enn budsjettet. Overføringer og tilskudd fra staten mottas i all vesentlighet av alle tjenesteytende sektorene i

kommunen. Av mottatte tilskudd utgjør flyktningetilskudd en stor andel, med 8,2 mill. NOK mer enn budsjettet. En nærmere redegjørelse følger i avsnitt 3.

4. Overføringer og tilskudd fra andre

Avviket består i all vesentlighet av refusjon sykepenges og fødselspenges med 66,8 mill. NOK. Skjematisk føres sykepenges og fødselspenges som en inntekt og ikke som en reduksjon av lønnskostnadene. Det vises til avsnitt 3 for en mer utførlig analyse per sektor.

I 2024 mottok sektor 13 – Helse og velferd, kompensasjon for såkalte ressurskrevende brukere på 101,0 mill. NOK. Dette var 12,4 mill. NOK mer enn budsjettet.

I 2024 fikk kommunen overført 28,9 mill. NOK fra kommuner og fylkeskommune, mer enn budsjettet. Det henvises til avsnitt 3 for ytterligere kommentarer.

Ellers utgjøres avviket av momskompensasjon på 40,6 mill. NOK. Denne posten har sin motpost på linjen «Overføringer og tilskudd til andre» - da med tilsvarende beløp «motsatt vei».

5. Salgs- og leieinntekter

Samlet sett hadde kommunen en omsetning i form av salgs- og leieinntekter i 2024, som var 8,5 mill. NOK (+4,8%) høyere enn budsjettet. Avviket mot regulert budsjett gjelder i all vesentlighet husleieinntekter (4,9 mill. NOK bedre enn budsjett), salg av varer og tjenester (3,7 mill. NOK bedre enn budsjett) og avgiftspliktig salg i kafe (2,0 mill. NOK bedre enn budsjett). Omsetningen skjer i sektorene for sentraladministrasjon, oppvekst og kultur, helse og velferd og plan og utvikling. I tillegg inngår videresalg av konsesjonskraft med 5,4 mill. NOK i 2024, en størrelse som så å si var på budsjett.

6. Lønn og sosiale utgifter

Samlet avvik for lønnsutgifter utgjør 117,4 mill. NOK (-13,0%) i negativt avvik (regnskap større enn budsjett). Avviket som gjelder sosiale utgifter på i alt 18,3 mill. NOK (-7,5%), kommer delvis som en konsekvens av avviket på lønn.

7. Kjøp av varer og tjenester

Kjøp av varer og tjenester utgjorde i 2024 93,7 mill. NOK (-26,4%) mer enn budsjettet.

8. Overføringer og tilskudd til andre

Samlet avvik for denne kategori av utgifter, utgjorde i 2024, 54,8 mill. NOK (-63,8%). Avvik i forbindelse med momskompensasjon utgjort 40,6 mill. NOK.

Netto finansposter

Som det fremgår av tabellen nedenfor, ble resultatet i 2024 for netto finansposter, negativt med 147,0 mill. NOK (-22,3%). Det ble en svikt i finansinntektene vurdert mot budsjett, på 6,9 mill. NOK (-10,6%). Finansutgiftene ble på 205,5 mill. NOK, noe som utgjorde 19,9 mill. NOK (-10,7%) mer enn antatt i budsjettet.

Tabellen på neste side viser absolutte størrelser og relative endringer i de postene som inngår i «netto finansposter».

	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik i kroner *)	Avvik i prosent
Renteinntekter	-20 669	-32 311	11 642	-36,0 %
Utbytter	-20 214	-21 679	1 465	-6,8 %
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-17 622	-11 489	-6 134	53,4 %
Sum finansinntekter	-58 505	-65 479	6 973	-10,6 %
Renteutgifter	113 332	98 553	14 779	15,0 %
Avdrag på lån	92 199	87 108	5 091	5,8 %
Sum finanskostnader	205 530	185 661	19 869	10,7 %
Netto finansposter	147 025	120 183	26 843	22,3 %

*) Positivt fortegn angir et negativt avvik

Årsoppgjørdisposisjoner - drift

Tabellen nedenfor gir en oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner. Postene 2 og 3 i tabellen nedenfor, viser faktisk regnskapsført avsetning til og bruk av bundne fond, mens postene 4-7 viser budsjetterte overføringer, avsetning til og bruk av frie midler. Dette gir et foreløpig budsjettavvik på 129,3 millioner kroner (foreløpig merforbruk). Strykningsbestemmelsene følger av regnskapsforskriftens § 4-2. I oversikten nedenfor er overføringer fra drift til investeringer samt budsjetterte avsetninger til disposisjonsfond strøket i sin helhet. I tillegg er merforbruket som da oppstår, dvs. 103,2 mill. NOK, redusert gjennom bruk av disposisjonsfondet.

Post	Drift	2024
1	Netto driftsresultat	145 370
2	Avsetninger til bundne driftsfond	12 529
3	Bruk av bundne driftsfond	-6 126
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	8 218
5	Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	17 954
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-48 602
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
8	Årets budsjettavvik (merforbruk (+) / mindreforbruk (-) før strykninger	129 343
9	Strykning av overføring til investering	-8 218
10	Strykning av avsetning til disposisjonsfond	-17 954
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	0
13	Merforbruk (+) / mindreforbruk (-) etter strykninger	103 171
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	-103 171
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
18	Fremført til inndekning senere år (merforbruk)	0

Når det gjelder bruk av bundne fond (postene 2 og 3), er denne bruken i prinsippet utenfor kommunestyrets myndighet. Bundne fond er fondsmidler der bruken er «hjemlet» i formålet med midlene. Budsjettering med bruk av og avsetninger til frie fond, er kommunestyrets anliggende og skal ikke «røres» gjennom året. En måling av faktisk bruk av og avsetning til frie fond, skjer i forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet.

2.2 Analyse av balansen

0. Generelt

Balansen er framvist både i hovedtall og med flere detaljer i selve årsregnskapet med noter. Nedenfor vises noen sentrale sammenhenger i balansen, der det er interessant å se på utviklingen over tid (år) for noen størrelser. Analysen begrenser seg til regnskapsåret og de fire foregående årene (2020- 2023). I tabellen nedenfor framgår noen hovedtall som kommenteres i det videre.

<i>(beløp i hele tusen)</i>	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Note
Varige driftsmidler	2 844 666	2 752 517	2 607 179	2 440 613	2 197 350	1 995 154	2
Finansielle anleggsmidler	662 940	604 018	541 386	529 283	493 508	426 884	
Pensjonsmidler	1 995 900	1 816 538	1 660 308	1 557 894	1 550 554	1 428 524	
Sum anleggsmidler	5 503 506	5 173 074	4 808 873	4 527 790	4 241 412	3 850 562	
Bankinnskudd	50 577	145 744	356 323	261 368	273 427	280 230	1
Finansielle omløpsmidler	233 351	215 729	199 729	214 701	202 749	189 877	
Kundefordringer	60 049	19 320	34 621	31 147	33 249	26 603	
Andre kortsiktige fordringer	145 100	142 341	193 661	131 045	129 427	106 661	
Premieavvik	221 040	197 736	124 572	114 893	77 606	83 026	
Sum omløpsmidler	710 117	720 870	908 906	753 154	716 458	686 397	
Sum eiendeler	6 213 623	5 893 944	5 717 779	5 280 944	4 957 870	4 536 959	
Egenkapital:							2
- ubundne driftsfond	112 397	264 170	271 142	288 629	236 120	183 276	
- bundne driftsfond	40 228	33 824	45 750	50 130	51 475	41 527	
- Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	15 888	
- ubundne investeringsfond	83 140	83 140	85 015	96 797	95 554	93 652	
- bundne investeringsfond	43 531	32 230	18 989	14 939	5 987	14 198	
- antnten egenkapital	-10 777	-10 777	-10 777	-10 777	-10 777	-10 777	
- kapitalkonto	1 094 326	1 061 054	1 037 173	1 023 067	938 447	683 612	
Sum egenkapital	1 362 844	1 463 641	1 447 292	1 462 785	1 316 806	1 021 376	
Langsiktig lånegjeld	2 559 948	2 406 437	2 269 570	2 021 044	1 836 011	1 673 772	
Pensjonsforpliktelse	1 983 240	1 802 609	1 677 114	1 564 348	1 587 140	1 646 014	
Sum langsiktig gjeld	4 543 188	4 209 046	3 946 684	3 585 392	3 423 151	3 319 786	
Leverandørgjeld	96 667	2 492	165 553	84 341	91 158	48 841	1
Annen kortsiktig gjeld	210 924	218 600	157 581	144 382	121 335	140 719	
Premieavvik	0	165	669	4 044	5 420	6 237	
Sum kortsiktig gjeld	307 591	221 258	323 803	232 767	217 913	195 797	
Sum egenkapital og gjeld	6 213 623	5 893 944	5 717 779	5 280 944	4 957 870	4 536 959	
Memoriakonti							
- Ubrukte lånemidler *)	134 006	97 024	174 981	80 760	120 184	152 834	
- Andre momoriakonti	142	253	1 104	1 387	738	1 143	
- Motkonto for memoriakonti	-134 148	-97 277	-176 085	-82 147	-120 921	-153 977	

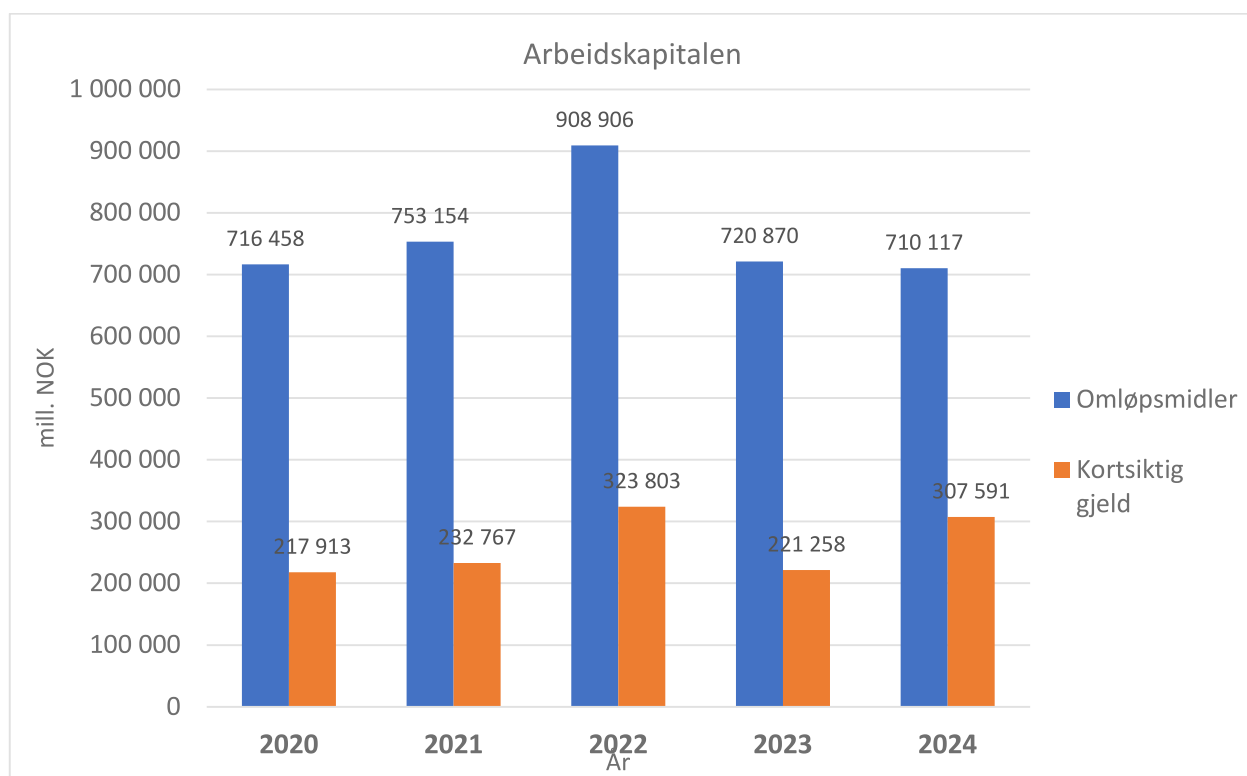
Nedenfor er sammenhenger i balansen nærmere kommentert, angitt i kolonnen «Note».

1. Arbeidskapital og likviditetsgrader

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, og gir et uttrykk for kommunens evne til å betjene den kortsiktige gjelden. Tabellen nedenfor samt den grafiske framstillingen, viser utviklingen i arbeidskapitalen de siste fem årene.

(beløp i hele tusen)	2020	2021	2022	2023	2024
Mest likvide omløpsmidler	638 852	638 261	784 334	523 135	489 078
Minst likvide omløpsmidler	77 606	114 893	124 572	197 736	221 040
Omløpsmidler	716 458	753 154	908 906	720 870	710 117
Kortsiktig gjeld	217 913	232 767	323 803	221 258	307 591
Arbeidskapital	498 545	520 387	585 103	499 612	402 526

Likviditetsgrad 1:	3,3	3,2	2,8	3,3	2,3
Likviditetsgrad 2:	2,9	2,7	2,4	2,4	1,6

Nøkkeltallet arbeidskapital beregnes på årsoppgjørstidspunktet (31.12.) og har av den grunn en begrenset informasjonsverdi fordi størrelsen kan endre seg betydelig gjennom året. Men dersom man ser på utviklingen over tid (som ovenfor), kan det allikevel gi indikasjoner på en utvikling man bør være oppmerksom på.

Arbeidskapitalen har for Melhus kommune sitt vedkommende, i hele perioden vært positiv. Isolert sett er dette positivt for kommunens likviditet. Dette betyr at kommunen har eiendeler som raskt kan gjøres om til likviditet i betjeningen av de kortsiktige forpliktelsene.

Likviditetsgrad 1 (omløpsmidler/kortsiktig gjeld) bør som en tommelfingerregel, være større enn 2. Dette er tilfellet per 31.12.2024 og har vært det gjennom hele måleperioden. Vi merker oss imidlertid at dette nøkkeltallet viser en fallende trend.

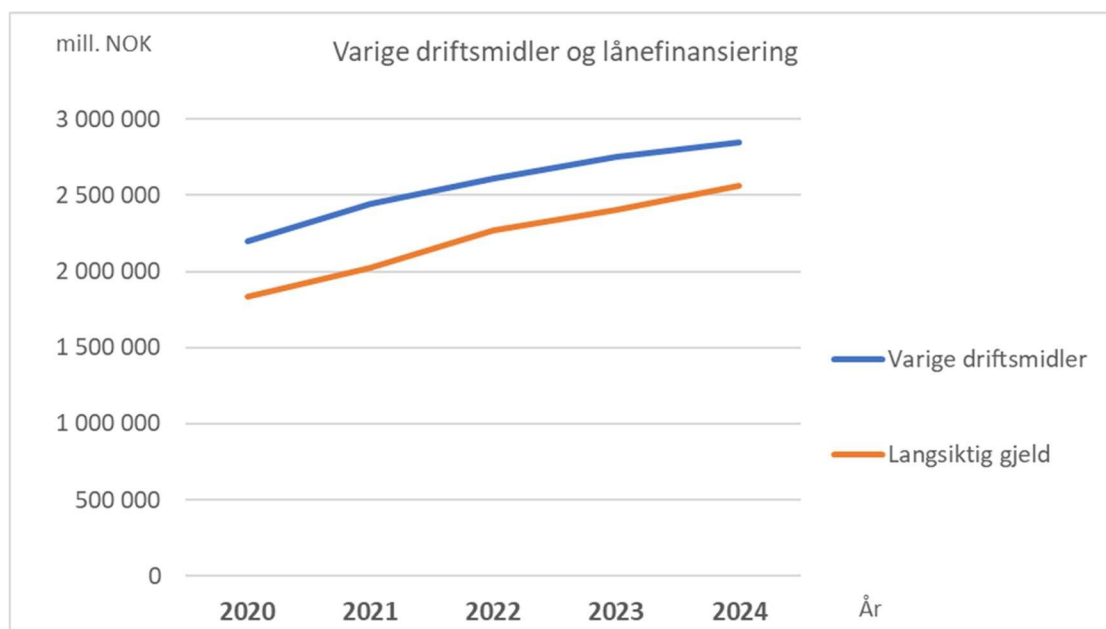
Likviditetsgrad 2 (mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld) bør som en tommelfingerregel, være større enn 1. Også dette nøkkeltallet er positivt for hele perioden i analysen. Med mest likvide omløpsmidler menes bankinnskudd og markedsbaserte plasseringer som forutsetningsvis kan gjøres om til likvider raskt.

Fra oversiktene ovenfor, synes likviditeten i Melhus kommune å være positiv. Når den allikevel må kunne karakteriseres som krevende, henger dette sammen med at summen av renter og avdrag er betydelige og ikke finansieres av rente- og andre finansinntekter. Det vises til avsnittet nedenfor der langsiktig lånegjeld er omtalt.

2. Utvikling i varige driftsmidler (anleggsmidler) og langsiktig gjeld

Kommunen kan i hovedsak kun ta opp lån til å finansiere egne investeringer i varige driftsmidler. Investeringene blir aktivert i balansen og avskrevet etter en lineær avskrivningsplan. Lånegjelden skal som minimum avdras i samme takt som avskrivningene.

Grafen nedenfor viser utviklingen i anleggsmidler og langsiktig gjeld for en periode på fem år. I hele perioden har investeringene i varige driftsmidler blitt finansiert med langsiktig lånegjeld.

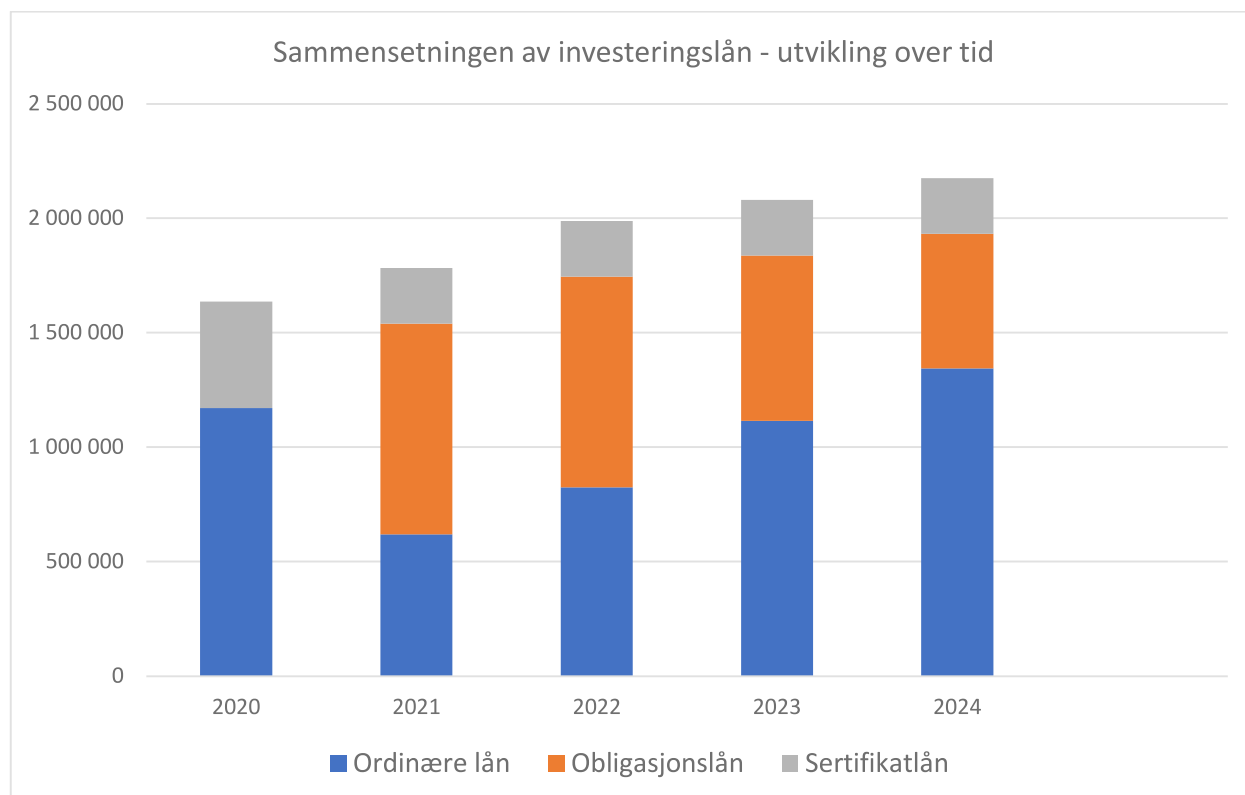

3. Langsiktig lånegjeld

Melhus kommune har i hele perioden 2020 til 2024 hatt en netto økning i langsiktig rentebærende gjeld. Tabellen nedenfor viser sammensetningen av kommunens langsiktige lånegjeld per 31.12.

(beløp i hele tusen)		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringslån	A	1 505 864	1 635 173	1 782 820	1 987 794	2 079 287	2 174 145
- Ordinære lån		430 711	1 170 173	618 820	823 794	1 115 287	1 344 145
- Obligasjonslån		0	0	921 000	921 000	721 000	587 000
- Sertifkatlån		1 075 153	465 000	243 000	243 000	243 000	243 000
Innlån for videre utlån	B	169 187	200 838	238 224	281 776	327 150	385 803
- Startlån		169 187	200 838	238 224	281 776	327 150	385 803
Sum langsiktig gjeld	A+B	1 675 051	1 836 011	2 021 044	2 269 570	2 406 437	2 559 948

Som vist i grafen ovenfor, har økningen i langsiktig gjeld sammenheng med økte investeringer i samme periode. Sammensetningen av samlet lånegjeld for egne investeringsformål, er vist i grafen nedenfor.

I oversikten ovenfor er startlån holdt utenfor. Startlån er innlån for videre utlån til innbyggere som har utfordringer med å få lån i vanlig bank. Lånene gis typisk i forbindelse med kjøp, utbedring eller refinansiering av bolig. Ordningen administreres av Husbanken gjennom kommunen. Startlån skal betales tilbake til kommunen med den samme rente som kommunen betaler for innlån fra Husbanken. I prinsippet skal inn- og videreutlån av startlån, være et nullsumspill for kommunen. Erfaringer viser at det er svært lite tap i forbindelse med startlån.

Det kommunen står igjen med av langsiktig lånegjeld sett bort fra startlån, er lån knyttet opp mot kommunens egne investeringer. Samlede investeringslån er delt opp i tre deler:

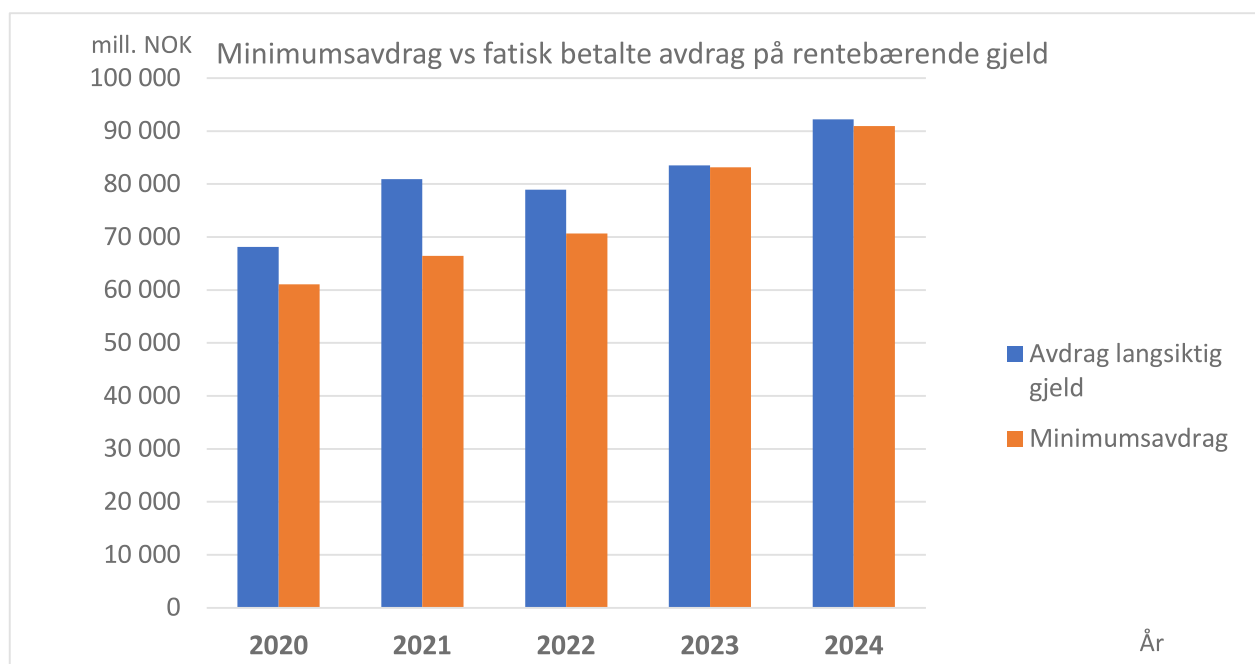
1. Ordinært lån i bank.
2. Obligasjonslån, der låneopptaket skjer ved at låntaker (Melhus kommune) utsteder obligasjoner som selges i et obligasjonsmarked. Denne typen lån rulleres som regel hvert 5. år. Prisen som utsteder får for obligasjonen, bestemmer renten.
3. Sertifikatlån, en kortsiktig låneform med løpetid inntil 12 måneder. I prinsippet et omsettelig gjeldsbrev som enten må nedbetales eller fornyes ved lånets utløpsdato. For Melhus kommune fornyes sertifikatlånene hvor hver tredje måned.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i langsiktig rentebærende gjeld og renter.

<i>(beløp i hele tusen)</i>		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rentebærende langsiktig gjeld	A	1 505 864	1 635 173	1 782 820	1 987 794	2 079 287	2 174 145
- endring i kroner			129 309	147 647	204 974	91 493	94 858
- endring i %			7,25 %	7,43 %	9,86 %	4,21 %	
Gjennomsnittlig vektet lånerente *)			1,94 %	1,92 %	3,52 %	4,29 %	4,15

i ser at langsiktig lånefinansiering har økt for hele perioden fra 2019 til 2024. Rentebetingelsene på de ulike typer lån er tilnærmet like, men har variert i perioden. Sammen med en økning i lånerenten i hele perioden fra 1,92% i 2021 til 4,15% i 2024, bidrar høyere låneopptak til en stor belastning på kommunens drift. Dette er noe av årsakene til den negative utviklingen i kommunens netto driftsresultat.

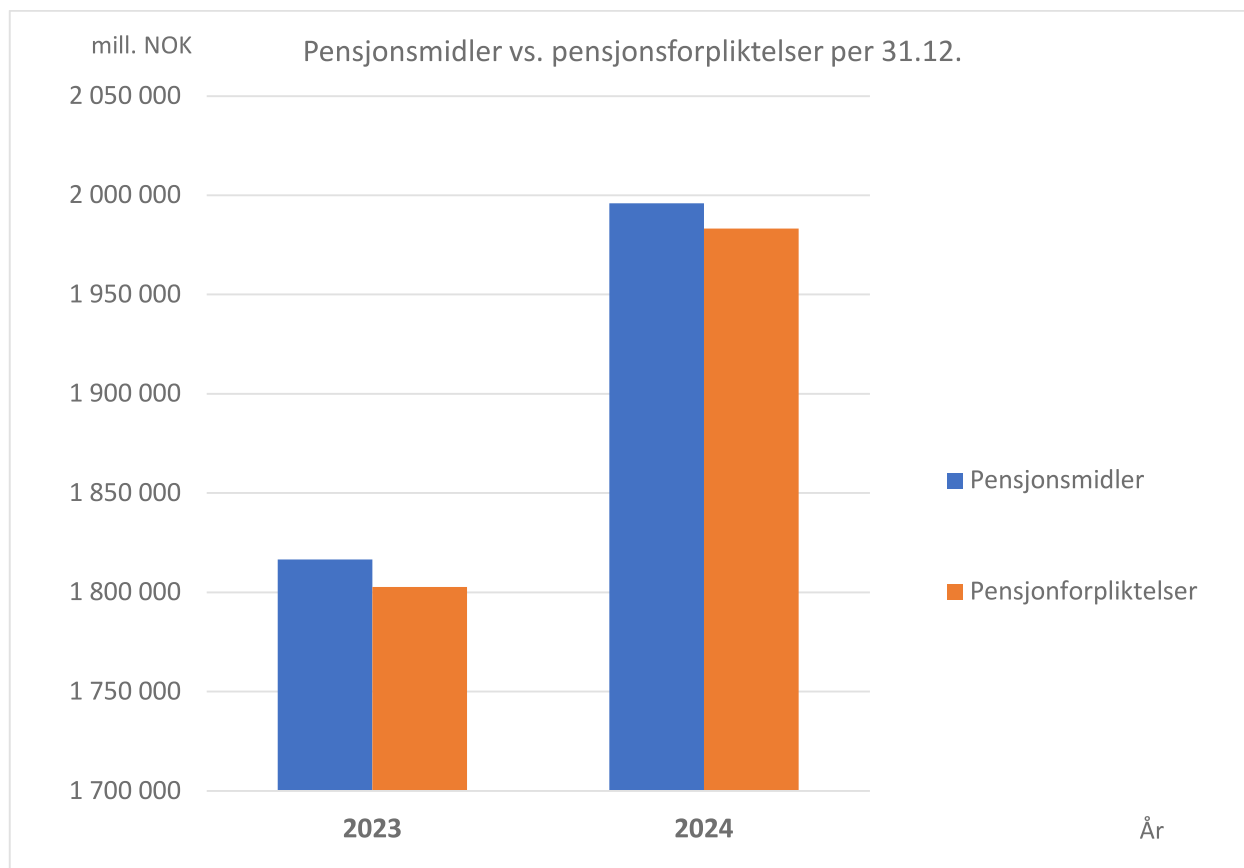
Utviklingen i avdrag sammenhold med lovbestemt minimumsavdrag er vist i oversikten nedenfor.

Fra oversikten går det frem at Melhus kommune har betalt avdrag på langsiktig rentebærende gjeld som tilfredsstiller lovens krav til minimumsavdrag.

4. Pensjon

Tabellen nedenfor viser statusen per 31.12. når det gjelder pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene i kommune.

Oversikten viser at kommunen har netto pensjonsmidler oppført i balansen, noe som betyr at pensjonsordningen mer enn finansierer forpliktelsene.

I balansen står det oppført premieavvik per 31.12, som angitt i tabellen nedenfor.

(beløp i hele tusen)	2020	2021	2022	2023	2024
Premieavvik ført som eiendel	77 606	114 893	124 572	197 736	221 040
Premieavvik ført som gjeld	5 420	4 044	669	165	0
Netto premieavvik	72 186	110 849	123 903	197 570	221 040

Premieavviket fremkommer som differansen mellom beregnet pensjonspremie for innbetaling og beregnet pensjonskostnad (før amortisering). Premieavviket skal amortiseres (fordeles) over en periode på syv år, med oppstart av amortiseringen året etter at avviket oppstod. Siden netto premieavvik er positivt, har premieavvikene vært inntektsført i de årene avvikene har oppstått. Dette betyr at avvikene må kostnadsføres i de påfølgende syv årene. Denne håndteringen over driftsresultatet, vil ikke ha noen direkte effekt på likviditeten, siden den likviditetsmessige effekten av pensjon er den pensjonspremien som årlig må innbetales.

5. Egenkapital

Egenkapitalen ble i 2024 redusert med 100,8 mill. NOK (-6,9%). En oversikt over egenkapitalens sammensetning per 31.12.2024, er gitt i tabellen nedenfor.

<i>(beløp i hele tusen)</i>	2024	2023	Endring kr	Endring %
Ubundne driftsfond	112 397	264 170	-151 773	-57,5 %
Bundne driftsfond	40 228	33 824	6 403	18,9 %
Ubundne investeringsfond	83 140	83 140	0	0,0 %
Bundne investeringsfond	43 531	32 230	11 301	35,1 %
Annten egenkapital	-10 777	-10 777	0	0,0 %
Kapitalkonto	1 094 326	1 061 054	33 272	3,1 %
Sum egenkapital	1 362 844	1 463 641	-100 797	-6,9 %

Ubundne driftsfond (disposisjonsfondet) var på 112,4 millioner kroner ved utgangen av 2024, en reduksjon på 151,8 mill. NOK (-57,5%%) fra året før. Et regnskapsmessig negativt netto driftsresultat på 145,4 mill. NOK, bidro til en svekkelse av kommunens finansielle stilling og økonomiske status. Selv om disposisjonsfondet fremdeles synes å være stort, vil fremtidige utfordringer i for eksempel nødvendige investeringer i og vedlikehold av kritisk infrastruktur samt drift innenfor sektorene helse og velferd og oppvekst og kultur, gjøre at fondet må styrkes ytterligere i framtiden. Administrasjonen er sammen med politisk nivå, allerede i gang med å se på hvordan tjenestetilbudet kan omstruktureres og effektiviseres, herunder hvordan redusere utgiftssiden på ordinær drift.

Ifølge regelverket skal selvkostfondene, som inngår i bundne driftsfond, balansere i løpet av en femårsperiode. Områdene som inngår i selvkostfond følges opp ved at inntekter og kostnader registreres mot egne funksjonsområder. Bundne avsetninger skyldes overskudd på selvkosttjenester eller udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil normalt ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/bruk.

Kapitalkontoen er en egen konto i kommuneregnskapet som brukes for å balansere føringer mellom drifts- og investeringsregnskapet. Den fungerer som en teknisk konto for å unngå direkte resultatpåvirkning fra investeringer og finansiering. Kapitalkontoen skal sikre at kommunens investeringer og finansiering håndteres korrekt i balansen, at det ikke oppstår urealiserte gevinster/tap i driftsregnskapet og at det skapes et skille mellom kapitalforvaltningen og driftsøkonomien.

For endringer i kapitalkontoen henvises til årsregnskapet med noter. Note 2 gir en detaljert oversikt over utviklingen.

Det vises til årsregnskapet med noter for en mer detaljert framstilling av utviklingen i både frie og bundne fond.

2.3 Vesentlig og sentral økonomisk informasjon

Økonomiske måltall

Kommunestyret vedtok i sak 70/2019 økonomiske måltall. Dette er i tråd med ny kommunelov, gjeldende fra 1.1.2020. De økonomiske måltallene ble bekreftet i forbindelse med budsjettvedtaket for 2024. De vedtatte måltallene er som angitt i tabellen nedenfor.

Vedtatte økonomiske måltall	Beskrivelse	Måltall	Regnskap 2024
Netto driftsresultatsgrad 1	Netto driftsresultat / Driftsinntekter	$\geq 1,25\%$	-7,77 %
Netto korrigert driftsresultats grad 1	Netto korrigert driftsresultat / Driftsinntekter	$\geq 1,25\%$	-8,11 %
Netto driftsresultatsgrad 2	Netto driftsresultat før utbytte og finansinntekter *) / Driftsinntekter	$\geq 0,00\%$	-9,79 %
Netto korrigert driftsresultats grad 2	Netto korrigert driftsresultat før utbytte og finansinntekter / Driftsinntekter	$\geq 0,00\%$	-10,1 %
Gjeldsgrad 1	Netto lånegjeld / Driftsinntekter	$\leq 80\%$	116,2 %
Gjeldsgrad 2	All langsiktig gjeld / Driftsinntekter	$\leq 140\%$	242,8 %
Buffergrad 1	Disposisjonsfond / Driftsinntekter	$\geq 13\%$	6,0 %
Buffergrad 2	Udisponert andel av disposisjonsfond / Driftsinntekter	$\geq 3\%$	3,9 %
Likviditetsgrad 1	Omløpsmidler - kortsiktig gjeld	> 2	2,3
Likviditetsgrad 2	Mest likvide omløpsmidler - kortsiktig gjeld	> 1	1,6

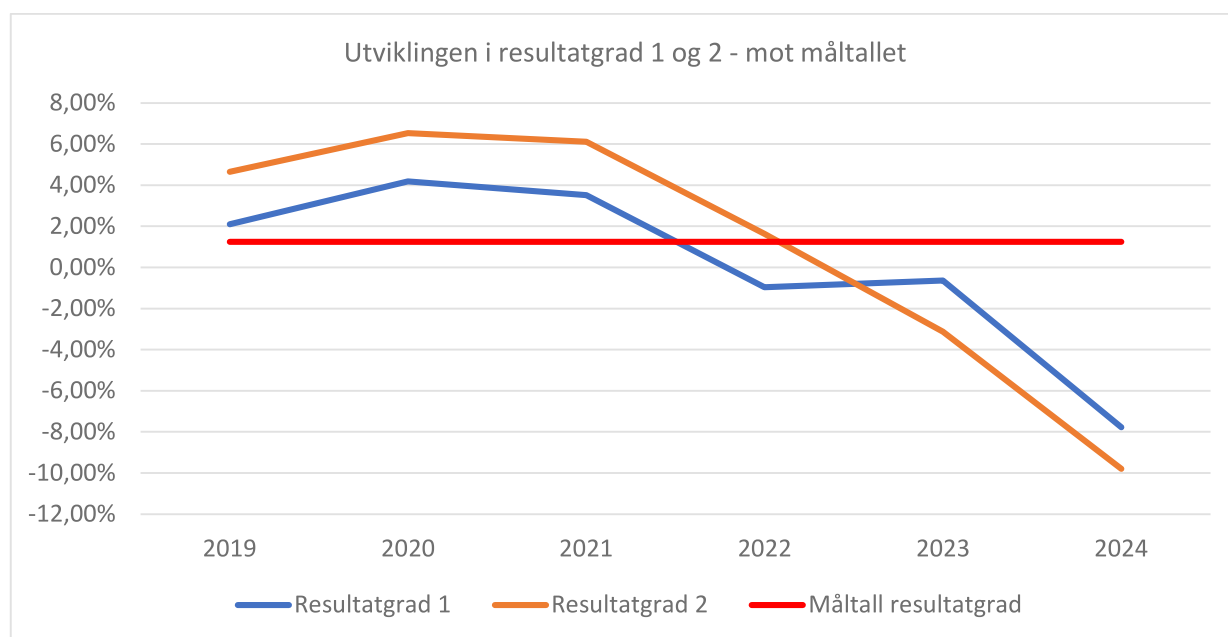
*) Med finansinntekter i denne sammenheng menes avkastning på kortsiktige finansielle midler.

Måloppnåelsen for de ulike nøkkeltallene viser at kommunen i 2024 ligger betydelig lavere enn vedtatte måltall. Det er bare for likviditetsgrad 1 og 2 man ligger over måltallene. For ytterligere kommentarer til faktiske nøkkeltall mot måltall, se kommentarer nedenfor.

Viser ellers til kapittel 2.2 Analyse av balansen.

Analyse netto driftsresultat (resultatgrad 1 og 2)

Resultatgraden viser hvor stor andel av kommunens brutto driftsinntekter som ender opp som netto driftsresultat. Dette er et viktig nøkkeltall for å vurdere kommunens økonomiske bærekraft og evne til å bygge opp reserver eller håndtere uforutsette utgifter. Nedenfor vises utviklingen i resultatgrad 1 og 2 grafisk.

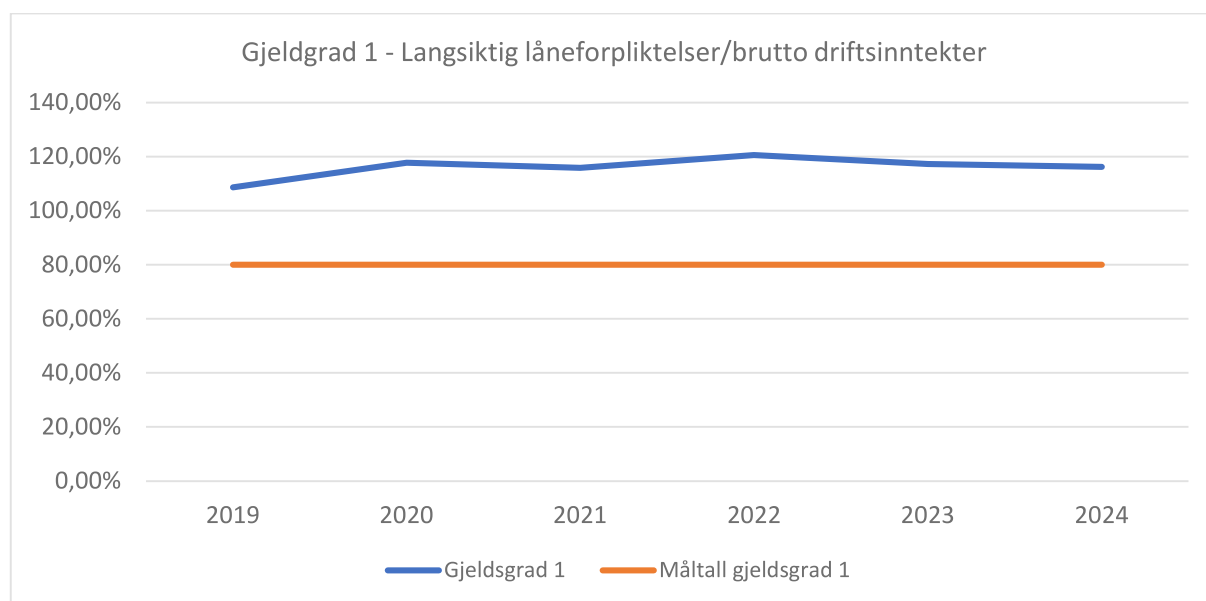
Netto driftsresultat for 2024 ble negativt med 145,4 mill. NOK. Resultatgraden ble negativ med -7,77%. Korrigere for inntektsføringen av utbytte og avkastning fra investeringer i kortsiktige finansielle omløpsmidler, blir det «korrigerte» netto driftsresultatet negativ med 183,2 mill. NOK. Dette gir en negativ avkastning på 9,79%. Beregningene viser en betydelig svekkelse av resultatgrad 1 og 2 fra 2020 og frem til og med 2024. Dette betyr at utviklingen i kommunen ikke har vært økonomisk bærekraftig i perioden, spesielt gjelder dette 2022, 2023 og 2024.

Kommunal- og distriktsdepartementet anbefaler at kommuner har en resultatgrad på minst 1,75% for å sikre sunn økonomi.

Analyse gjeldsgrad (gjeldsgrad 1 og 2)

Gjeldsgrad i kommuneregnskapet måler kommunens langsiktige gjeld i forhold til brutto driftsinntekter. Nøkkeltallet viser hvor stor andel av kommunens økonomi som er bundet opp i gjeld, og hvor sårbar kommunen er for renteøkninger og tider med en mer krevende økonomi.

Grafen nedenfor viser utviklingen i gjeldsgrad 1 for perioden 2019-2024.

Gjeldsgrad 1 måler forholdet mellom kommunens netto låneforpliktelser (ekskl. pensjonsforpliktelser og lån for videre utlån samt lån i forbindelse med selvkostområdet) og brutto driftsinntekter. For hele perioden 2020 – 2024, ligger kommunens gjeldsbelastning i forhold til brutto driftsinntekter over måltallet. Kommunens evne til å håndtere langsiktig lånegjeld for egne investeringsformål er krevende, uten at det kommunale tjenestetilbudet vil bli berørt. Nøkkeltallet gjeldsgrad 2 som er en indikasjon på kommunens totale gjeldsbelastning i forhold til inntekten, gir samme konklusjon.

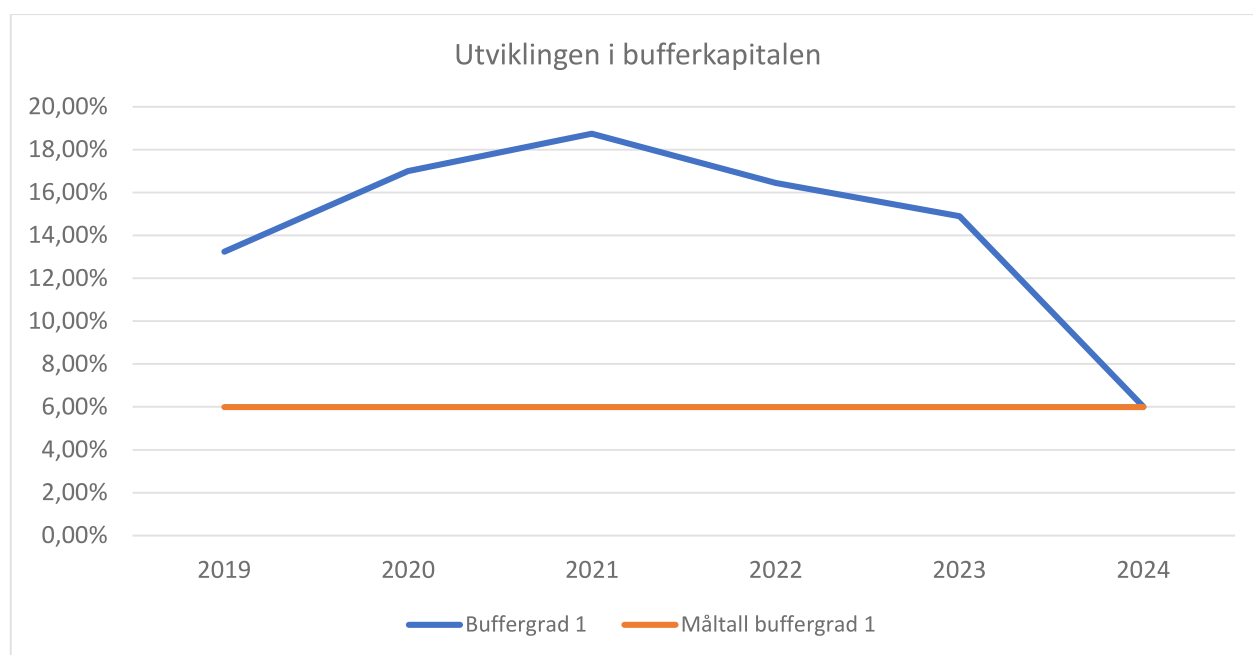
Analyse disposisjonsfond (buffergrad 1 og 2)

Buffergraden gir uttrykk for hvor stor andel av kommunes inntekter som er tilgjengelige som en økonomisk sikkerhetsmargin og nøkkeltallet gir derfor et godt uttrykk for vurderingen av kommunens finansielle robusthet. En bufferkapital på 10% betyr at disposisjonsfondet utgjør 10% av kommunens brutto

driftsinntekter noe som antas å bety en solid økonomisk buffer mot økonomiske svingninger. Dersom bufferkapitalen er lavere enn 5% antas det at kommunen har liten økonomisk reserve og derfor vil ha store utfordringer med å klare uforutsette utgifter.

For kommunen var buffegrad 1 lik 6,0% per 31.12.2024. Buffergrad 2 utgjorde 3,9%. Samlet sett indikerer dette at kommunen har en noe svak buffer mot krevende økonomiske tider.

Utviklingen i buffergrad 1 er vist i grafen nedenfor.

Grafen viser at utviklingen i disposisjonsfondets størrelse vs. brutto driftsinntekter og dermed kommunens tåleevne mot krevende økonomiske tider, har svekket seg fra 2021 og fram til og med 2024, hvor året 2024 viser at status er økonomisk krevende.

3 Økonomisk utvikling på sektornivå – analyse av budsjettavvik

3.1 Budsjettavvik på sektorene samlet sett

Bevilgningsoversikten viser på linjen «Sum bevilgninger drift netto *)», hva sektorene samlet sett har i netto driftsresultat for 2024 (også kalt den totale budsjettammen), sammenlignet med bevilget fra politisk hold og faktisk netto forbruk i 2023.

Tabell: Økonomisk oversikt, jfr. BRF § 5-4				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-674 500	-695 004	-679 016	-640 370
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-525 224	-541 148	-512 583
Eiendomsskatt	-24 250	-24 917	-24 917	-23 022
Andre generelle driftsinntekter	-6 058	-4 290	-4 290	-100 129
Sum generelle driftsinntekter	-1 249 334	-1 249 435	-1 249 371	-1 276 104
Sum bevilgninger drift, netto *)	1 247 679	1 158 302	1 138 724	1 181 408
Avskrivninger	104 045	0	0	108 144
Sum netto driftsutgifter	1 351 724	1 158 302	1 138 724	1 289 552
Brutto driftsresultat	102 390	-91 133	-110 646	13 448
Renteinntekter	-20 669	-32 311	-32 311	-21 675
Utbytter	-20 214	-21 679	-27 879	-28 009
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-17 622	-11 489	-8 054	-16 001
Renteutgifter	113 332	98 553	98 937	88 350
Avdrag på lån	92 199	87 108	83 673	83 498
Netto finansutgifter	147 025	120 183	114 367	106 163
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-108 144
Netto driftsresultat	145 370	29 050	3 720	11 467
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>				
Overføring til investering	0	8 218	4 094	7 430
Avsetning til bundne driftsfond	12 529	265	265	6 632
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-6 884	-6 884	-18 558
Avsetning til disposisjonsfond	0	17 954	16 252	16 093
Bruk av disposisjonsfond	-151 773	-48 602	-17 447	-23 064
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-145 370	-29 050	-3 720	-11 467
Fremføring til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0
*) Sum bevilgninger drift, netto per sektor				
Sentraladministrasjon	65 599	74 258	67 746	70 208
Oppvekst og kultur	506 752	494 908	467 683	481 734
Helse og velferd	542 638	472 789	453 436	511 071
Plan og utvikling	112 651	113 575	109 229	119 778
Plan og utvikling - selvkost	-46 823	-47 093	-47 093	0
Virksomheter utenfor kommunen	37 183	36 858	37 470	34 747
Overordnede utgifter og inntekter	29 678	13 006	50 254	-36 129
Sum	1 247 679	1 158 302	1 138 724	1 181 409

Nederst i tabellen ovenfor, er det oppgitt regnskap og vedtatte økonomiske rammer per sektor. Nedenfor har de ulike sektorene kommentert resultatet for regnskapsåret 2024.

3.2 Sentraladministrasjon

Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat og netto driftsramme for sektoren.

Tabell: Netto driftsramme					
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 400	-3 245	-3 245	1 845	-56,9 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-23 663	-8 273	-8 273	-15 390	186,0 %
Brukerbetalinger	0	-67	-67	67	-100,0 %
Salgs- og leieinntekter	-867	-320	-320	-547	170,9 %
Sum driftsinntekter for sektoren	-25 930	-11 906	-11 906	-14 024	117,8 %
Lønnsutgifter	45 040	44 912	42 698	128	0,3 %
Sosiale utgifter	10 928	11 513	10 922	-584	-5,1 %
Kjøp av varer og tjenester	27 501	26 969	23 425	533	2,0 %
Overføringer og tilskudd til andre	8 059	2 771	2 607	5 288	190,9 %
Sum driftsutgifter for sektoren	91 528	86 164	79 652	5 364	6,2 %
Brutto driftsresultat for sektoren	65 599	74 258	67 746	-8 660	-11,7 %
Renteinntekter	0	0	0	0	
Renteutgifter	0	0	0	0	
Netto finansutgifter for sektoren	0	0	0	0	
Netto driftsresultat for sektoren	65 599	74 258	67 746	-8 660	-11,7 %
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
Overføring til investering	0	0	0	0	
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	
Bruk av bundne driftsfond	-510	-500	-500	-10	
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	
Bruk av disposisjonsfond	-4 919	-4 919	-1 375	0	
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-5 429	-5 419	-1 875	-10	
Netto driftsramme	60 170	68 839	65 871	-8 669	-12,6 %

*) Avvik = Regnskap - regulert budsjett

I tabellen nedenfor vises netto driftsresultat og netto driftsramme, regnskap sammenstilt mot regulert budsjett per enhet i sektoren.

Tabell: Netto driftsramme per enhet				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Reg. budsj. 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Rådmannen	4 671	4 379	292	6,7 %
IT og digital samhandling	25 636	32 037	-6 401	-20,0 %
Økonomi og lønn	11 845	11 242	603	5,4 %
Personal og organisasjon	10 517	13 549	-3 032	-22,4 %
Politikk	7 509	7 632	-123	-1,6 %
Sum netto driftsramme	60 178	68 839	-8 661	-12,6 %

Sektoren sentraladministrasjon hadde i 2024 samlet sett et «mindreforbruk» i forhold til sin netto driftsramme på ca. 8,7 mill. NOK. Det tilsvarer et avvik fra vedtatt budsjetttramme på -12,6 %. Som det framgår av tabellen ovenfor, ble avvike størst innenfor enhetene IT og digital samhandling og Personal og organisasjon.

Mer detaljer forklares de største avvikene slik:

IT og digital samhandling: Regnskapsførte utgifter er lavere enn budsjett på grunn av utsettelse av prosjekter, mindre forbruk på avtaler/vedlikehold på lisenser.

Personal og organisasjon: Positivt avvik regnskap vs. budsjett laver lønnsutgifter enn budsjettet på grunn av lavere bemanning ifm turnover (utgjørende ca. 8 måneder). I tillegg har det vært et lavere forbruk på lønn for lærlinger. Lærlingeløp er individuelt vurdert av fylkeskommunen. Dokumentert praksis fører til kortere lærlingeforløp. Dette er som regel ikke avklart før oppstart. Totalt utgjør disse to faktorene 1,0 mill. NOK. Avviket består for øvrig i all vesentlighet av økte refusjoner fra andre kommuner i forbindelse med prosjektet «Fremtidens helsetjenester».

3.3 Oppvekst og kultur

Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat og netto driftsramme for sektoren.

Tabell: Netto driftsramme					
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-20 905	-7 890	-7 824	-13 015	164,9 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-55 834	-10 540	-11 354	-45 295	429,8 %
Brukerbetalinger	-25 203	-25 391	-26 499	188	-0,7 %
Salgs- og leieinntekter	-10 739	-8 212	-8 212	-2 527	30,8 %
Sum driftsinntekter for sektoren	-112 681	-52 033	-53 890	-60 648	116,6 %
Lønnsutgifter	388 454	352 269	337 768	36 186	10,3 %
Sosiale utgifter	92 809	88 180	84 728	4 629	5,2 %
Kjøp av varer og tjenester	116 717	96 847	97 339	19 869	20,5 %
Overføringer og tilskudd til andre	21 454	9 645	1 738	11 808	122,4 %
Sum driftsutgifter for sektoren	619 433	546 941	521 572	72 492	13,3 %
Brutto driftsresultat for sektoren	506 752	494 908	467 683	11 844	2,4 %
Renteinntekter	0	0	0	0	
Renteutgifter	0	0	0	0	
Netto finansutgifter for sektoren	0	0	0	0	
Netto driftsresultat for sektoren	506 752	494 908	467 683	11 844	2,4 %
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
Overføring til investering	0	0	0	0	
Avsetning til bundne driftsfond	5 260	0	0	5 260	
Bruk av bundne driftsfond	-495	-1 023	-1 023	529	
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	
Bruk av disposisjonsfond	-9 819	-9 801	-990	-18	
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-5 054	-10 824	-2 013	5 770	
Netto driftsramme	501 697	484 083	465 669	17 614	3,6 %

*) Avvik = Regnskap - regulert budsjett

I tabellen nedenfor vises netto driftsresultat og netto driftsramme, regnskap sammenstilt mot regulert budsjett per enhet i sektoren.

Tabell: Netto driftsramme per enhet				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Reg. budsj. 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Administrasjonen	96 376	85 749	10 627	12,4 %
Brekksåsen skole	21 576	21 178	398	1,9 %
Gimse skole	37 481	37 481	0	0,0 %
Høyeggen skole	31 230	31 509	-279	-0,9 %
Rosmælen skole og barnehage	34 965	34 709	256	0,7 %
Flå skole og barnehage	29 254	28 053	1 201	4,3 %
Lundamo skole og barnehage	33 116	31 900	1 216	3,8 %
Hovin skole og barnehage	31 680	28 550	3 130	11,0 %
Gåsbakken skole og barnehage	13 992	13 892	100	0,7 %
Eid skole og barnehage	25 801	26 620	-819	-3,1 %
Gimse ungdomsskole	36 775	37 324	-549	-1,5 %
Lundamo ungdomsskole	22 510	22 761	-251	-1,1 %
Nedre Melhus barnehager	56 143	56 265	-122	-0,2 %
Kultur og fritid	30 798	28 092	2 706	9,6 %
Sum netto driftsramme	501 697	484 083	17 614	3,6 %

Sektoren for oppvekst og kultur hadde i 2024 samlet sett et «merforbruk» i forhold til sin netto driftsramme på ca. 17,6 mill. NOK. Dette tilsvarer et avvik fra vedtatt budsjetttramme på 3,6 %. Som det framgår av tabellen ovenfor, ble avvike størst innenfor enhetene administrasjon og Hovin skole og barnehage.

Mer detaljer forklares de største avvikene slik:

Skyss: Regnskapet 2024 viser et merforbruk på 4,2 mill. Utgiftene til farlig og vanskelig skolevei, har økt. Dette skyldes blant annet stor prisøkning. Prisene indeksreguleres kvartalsvis. AtB forklarer dette med at prisveksten i samfunnet betyr at kontraktene hyppigere blir justert. Det er også økende priser på bompenger.

Kjøp av tjenester fra andre kommuner (private barnehager): Regnskapet 2024 viser et merforbruk på 4 mill. Vi hadde våren 2024 en stor økning av barn som gikk i barnehager utenfor vår kommune. I tillegg har vi store utgifter på spesialpedagogisk hjelp både til de private barnehagene i kommunen, men også de utenfor vår kommune. Melhus kommune har ledige barnehageplasser, men foreldre står fritt til å velge private barnehager i andre kommuner.

Melhus kommune betaler også for spesialundervisningen til barn som er fosterhjemsplassert i andre kommuner. Her har vi også et merforbruk.

Støttekontakter: Regnskapet 2024 viser et merforbruk på 1,6 mill. Det er et etisk dilemma. Barn og voksne har fått innvilget vedtak om støttekontakt. Sektoren har hatt fokus på å få ned ventelista. Sektoren har også sett på organiseringa av bruken av støttekontakt, og har prøvd å vri mer mot at tilbudet blir gitt i grupper. Uansett så har sektoren gitt tilbud til flere enn det som har vært budsjettert. Fra oktober 2024 stoppet tildelinga av støttekontakter. Fra oktober ble som ønsket støttekontakt, satt på venteliste.

Seks skoler og barnehager (enheter) hadde et merforbruk: Dette skyldes barn og unge som har store og sammensatte behov hvor det er satt på ekstra bemanning ut over det enhetene har hatt ramme til. Andre elementer som har påvirket resultatet er høyt sykefravær ved noen av disse enhetene. Det har ført til økt bruk av vikarer og overtid.

Kultur og fritid: Merforbruket skyldes stort sett støttekontakter, og mindreinntekt på ulike arrangement.

3.4 Helse og velferd

Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat og netto driftsramme for sektoren.

Tabell: Netto driftsramme					
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-66 997	-60 810	-60 810	-6 187	10,2 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-178 457	-105 211	-105 211	-73 245	69,6 %
Brukerbetalinger	-25 596	-22 213	-22 213	-3 383	15,2 %
Salgs- og leieinntekter	-25 432	-17 263	-17 263	-8 169	47,3 %
Sum driftsinntekter for sektoren	-296 482	-205 497	-205 497	-90 985	44,3 %
Lønnsutgifter	491 938	417 309	403 652	74 629	17,9 %
Sosiale utgifter	110 012	102 429	99 146	7 582	7,4 %
Kjøp av varer og tjenester	185 858	126 946	124 533	58 912	46,4 %
Overføringer og tilskudd til andre	51 312	31 602	31 602	19 711	62,4 %
Sum driftsutgifter for sektoren	839 121	678 286	658 933	160 834	23,7 %
Brutto driftsresultat for sektoren	542 638	472 789	453 436	69 849	14,8 %
Renteinntekter	-41	0	0	-41	
Renteutgifter	0	0	0	0	
Netto finansutgifter for sektoren	-41	0	0	-41	
Netto driftsresultat for sektoren	542 597	472 789	453 436	69 808	14,8 %
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
Overføring til investering	0	0	0	0	
Avsetning til bundne driftsfond	2 226	0	0	2 226	
Bruk av bundne driftsfond	-2 736	0	0	-2 736	
Avsetning til disposisjonsfond	8 000	8 000	8 000	0	
Bruk av disposisjonsfond	-4 677	-4 695	-34	18	
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	2 813	3 305	7 966	-492	
Netto driftsramme	545 410	476 094	461 402	69 316	14,6 %

*) Avvik = Regnskap - regulert budsjett

I tabellen nedenfor vises netto driftsresultat og netto driftsramme, regnskap sammenstilt mot regulert budsjett per enhet i sektoren.

Tabell: Netto driftsramme per enhet				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Reg. budsj. 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Administrasjonen	38 087	26 159	11 928	45,6 %
Arbeid og helse	88 678	80 667	8 011	9,9 %
Bo- og aktivitet	74 401	49 295	25 106	50,9 %
Familie, forebygging og mestring	97 425	99 911	-2 486	-2,5 %
Hjemmetjenesten	127 284	113 688	13 596	12,0 %
Institusjonstjenesten	109 960	98 773	11 187	11,3 %
Flyktningetjenesten	9 575	7 601	1 974	26,0 %
Sum netto driftsramme	545 410	476 094	69 316	14,6 %

Helse- og velferdssektoren i Melhus kommune hadde i 2024 samlet sett et «merforbruk» i forhold til sin netto driftsramme på ca. 69,3 mill. NOK. Dette tilsvarer et avvik fra vedtatt budsjett på 14,6 %. Avviket ble vesentlig større enn det som ble presentert som prognose i tertialrapportene pr. april og august og i rapporteringen for oktober. Som det framgår av tabellen ovenfor, ble avvikene størst innenfor enhetene administrasjon og bo- og aktivitet samt flyktningetjenesten.

Mer detaljer forklares de største avvikene slik:

Merforbruk lønn og sosiale kostnader: Det ble i sektoren brukt 82,2 mill. NOK mere i lønn og sosiale kostnader enn regulert budsjett. Trekkes refusjoner knyttet til sykefravær og fødselspermisjoner fra dette beløpet, utgjør avviket 39,5 mill. NOK.

Det ble utbetalt omsorgslønn og introduksjonsstønad med 9,8 mill. NOK utover budsjett. Dette er utgifter som i stor grad ikke kan unngås da det er hjemlet i lovverk og enkeltvedtak. Det er dog viktig å huske at omsorgsstønad er en tjeneste som avlaster helse og velferd sine øvrige tjenester.

Utskrivningsklare pasienter: Grunnet press på tjenestene var det i 2024 utfordrende å ta hjem utskrivningsklare pasienter fra sykehus som forutsatt i regulert budsjett. Det medførte en ekstra utgift på 8,8 mill. NOK utover det som var budsjettmessig dekning for.

Tiltak på NAV og Barnevern: Merkostnaden i 2024 ble samlet sett på 17,4 mill. NOK i forhold til budsjett. Tjenestene omfatter tiltaksdelen av NAV (sosial stønad) og barnevernstjenesten (fosterhjem og plassering på institusjon).

BPA-ordningen: Ordningen har et merforbruk på 8,5 mill. NOK i 2024 i forhold til regulert budsjett. Det tilkom flere omfattende tiltak i løpet av året enn det som var forutsatt i budsjettet.

Merinntekter: Inntektene for sektoren ble høyere enn regulert budsjett med 91,0 mill. NOK. Egenbetaling på tjenester og flyktningetilskudd stod for 6,1 mill. NOK av avviket. Overføringer fra staten i form av ressurskrevende brukere, utgjorde 12,0 mill. NOK mer enn antatt i budsjettet. Merinntekten på ressurskrevende tjenester er med på å dekke merforbruk på BPA med ca. 2 mill. NOK og merforbruk på lønn egne ansatte som jobber direkte opp mot brukerne med resterende beløp.

3.5 Plan og utvikling

Plan og utvikling har et samlet avvik inkl. selvkostområdet, på 0,2 mill. NOK. Avviket anses uvesentlig der regnskap må sies å være samsvarende med regulert budsjett. Det foretas derfor ingen ytterligere analyser av avvik for sektoren.

3.6 Virksomheter utenom kommunen

Sektoren virksomheter utenom kommune, har et samlet positivt avvik på 0,8 mill. NOK. Avviket anses uvesentlig der regnskap må sies å være samsvarende med regulert budsjett. Det foretas derfor ingen ytterligere analyser av avvik for sektoren.

3.7 Overordnede utgifter og inntekter

Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat og netto driftsramme for sektoren. Sektoren representerer inntekter og utgifter som er felles for hele kommunen og som ikke kan henføres til en spesifikk tjenesteytende sektor. Dette betyr at netto midler går med til å finansiere hele kommunen uavhengig av inntjening og bruk i de respektive sektorene.

Tabell: Netto driftsramme					
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Avvik - kr	Avvik - %
Rammetilskudd	-674 500	-695 004	-679 016	20 504	-3,0 %
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-525 224	-541 148	-19 302	3,7 %
Eiendomsskatt	-24 250	-24 917	-24 917	667	-2,7 %
Andre skatteinntekter	-619	0	0	-619	
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-5 439	-4 290	-4 290	-1 149	26,8 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-744	-4	-4	-740	20001,0 %
Brukerbetalinger	0	-152	-152	152	-100,0 %
Salgs- og leieinntekter	-5 408	-5 584	-5 584	176	-3,2 %
Sum driftsinntekter	-1 255 485	-1 255 175	-1 255 111	-310	0,0 %
Lønnsutgifter	775	-6 529	30 740	7 303	-111,9 %
Sosiale utgifter	20 398	13 326	13 306	7 072	53,1 %
Kjøp av varer og tjenester	10 519	8 224	8 224	2 295	27,9 %
Overføringer og tilskudd til andre	4 138	3 725	3 725	414	11,1 %
Sum driftsutgifter	35 830	18 746	55 994	17 084	91,1 %
Brutto driftsresultat	-1 219 656	-1 236 429	-1 199 117	16 773	-1,4 %
Renteinntekter	-20 628	-32 311	-32 311	11 683	-36,2 %
Gev./tap på finansielle omløpsmidler	-17 622	-11 489	-8 054	-6 134	53,4 %
Renteutgifter	90 805	72 364	72 748	18 441	25,5 %
Avdrag på lån	92 199	87 108	83 673	5 091	5,8 %
Netto finansutgifter	144 753	115 673	116 057	29 080	25,1 %
Netto driftsresultat	-1 074 902	-1 120 756	-1 083 060	45 854	-4,1 %
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
Overføring til investering	0	8 218	4 094	-8 218	
Avsetning til bundne driftsfond	1 054	110	110	944	
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	
Avsetning til disposisjonsfond	-9 702	8 252	8 252	0	
Bruk av disposisjonsfond	-127 866	-24 695	-11 094	-103 171	
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-136 513	-8 115	1 362	-110 445	
Netto driftsramme	-1 211 416	-1 128 871	-1 081 698	-64 591	5,7 %

*) Avvik = Regnskap - regulert budsjett

Alle overordnede inntekter og overføringer fra staten som ikke kan henføres til en spesiell tjenesteytende sektor, inntektsføres på denne sektoren. Typisk er rammetilskudd og skatt på inntekt og formue. Både

regnskapsføring og budsjettering av disse elementene skjer på grunnlag av tallstørrelser mottatt fra KS. Kommunen har ingen innvirkning på disse størrelsene.

Eiendomsskatten bestemmes av kommunestyret. Fra tabellen ser man at det er inntektsført ca. 0,7 mill. NOK (-2,7%) mindre i eiendomsskatt enn hva som ble budsjettert.

Avvik knyttet til overføringer og tilskudd fra staten, skyldes en økning av overføringene fra staten.

Høyere sosiale kostnader enn budsjettert for sektoren, skyldes høyere pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift. Det er budsjettert med en for stor inntektseffekt av premieavviket i tillegg til at premieutgiften er budsjettert for lavt.

Kjøp av varer og tjenester er 2,3 mill. NOK (27,9%) høyere enn budsjett. Avviket skyldes i all vesentlighet for lav budsjettering av avgifter, gebyrer og lisenser samt for lavt budsjettert med energikostnader.

Netto finansutgifter ble regnskapsførte med 29,1 mill. NOK mer enn budsjettert (25,1%). Avviket på avdrag på lån, skyldes ekstra innbetalt avdrag utover budsjett. Gevinst på finansielle omløpsmidler gjelder avkastninger på Grieg-fondene, og skyldes en bedre avkastning enn antatt både i opprinnelig budsjett og i senere prognoser (regulert budsjett). Når det gjelder avvikene på både renteinntektene og renteutgiftene skyldes avvikene feilbudsjettering.

4 Investeringsregnskapet

4.1 Samlede investeringer og finansiering av investeringer

Tabellen nedenfor gir en oversikt over samlede utgifter til investeringer og hvordan investeringene er finansiert. Tabellen fremkommer også i årsregnskapet.

Tabell Bevilgningsoversikt, jfr. BRF § 5-5, 1. ledd				
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	225 396	264 309	290 516	261 134
Tilskudd til andres investeringer	1 227	725	0	335
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 658	6 658	2 894	3 294
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	233 281	271 692	293 410	264 763
Kompensasjon for merverdiavgift	-32 751	-36 061	-35 166	-23 012
Tilskudd fra andre	-55 009	-24 608	-13 900	-3 639
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	-3 644
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-150 448	-200 630	-233 533	-232 216
Sum investeringsinntekter	-238 208	-261 299	-282 600	-262 511
Videreutlån	64 569	65 000	65 000	85 741
Bruk av lån til videreutlån	-64 569	-65 000	-65 000	-85 741
Avdrag på videreutlån	6 290	12 794	12 794	19 637
Mottatte avdrag på videreutlån	-12 665	-12 794	-12 794	-25 822
Netto utgifter videreutlån	-6 375	0	0	-6 185
Overføring fra drift	0	-8 218	-4 094	-7 430
Avsetninger til bundne investeringsfond	12 679	0	0	27 888
Bruk av bundne investeringsfond	-1 378	-725	-266	-14 650
Avsetninger til ubundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	-1 450	-6 450	-1 875
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	11 301	-10 393	-10 810	3 933
Fremføring til inndekning i senere år	0	0	0	0
Fremføring til inndekning i senere år	0	0	0	0

Samlede investeringsutgifter i 2024 utgjorde 233,3 mill. NOK (2023: 264,8 mill. NOK). Dette var 14,1% lavere enn budsjettet. Investeringene er finansiert med momskompensasjon, tilskudd fra andre og opptak av ordinære lån (investeringslån). Låneopptaket er 50,2 mill. NOK (-25,0%) lavere enn budsjettet, noe som forklares i høyere tilskudd enn budsjettet.

Alt av innlån fra Husbanken knyttet til startlån, er lånt ut videre til innbyggerne. I 2024 mottok kommunen fra innbyggerne, avdrag på startlån på 12,7 mill. NOK. Dette var samsvarende med budsjettet. Nedbetaling av lån i Husbanken, ble fra kommunens side nedbetalt med 6,3 mill. NOK, noe som var 6,5 mill. NOK (-50,8%) lavere enn budsjett. I prinsippet skal nedbetaling av startlån fra innbyggernes side, gå uavkortet videre til nedbetaling av lån i Husbanken.

For en nærmere spesifikasjon av linjen «Investeringer i varige driftsmidler» i tabellen ovenfor, vises til avsnitt 3.5 Plan og utvikling. Investeringene var i 2024 knyttet til kjøp av fysiske driftsmidler, gjennomføring av nødvendige påkostninger samt ferdigstillelse av nye prosjekter for aktivering i balansen.

Av vedtatte investeringer i regulert budsjett, ble investeringer for 38,4 mill. NOK (14,1%) ikke gjennomført.

4.2 Årsoppgjørdisposisjoner - investeringer

Tabellen nedenfor gir en oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for investeringene i 2024. Postene 2 og 3 i tabellen nedenfor, viser faktisk regnskapsført avsetning til og bruk av bundne fond, mens postene 4-8 viser budsjettert bruk av lån, budsjetterte overføringer, avsetning til og bruk av frie investeringsmidler. Dette gir et foreløpig budsjettavvik på 60,3 millioner kroner (foreløpig udekket/udisponert beløp). Strykningsbestemmelsene følger av regnskapsforskriftens § 4-5 og § 4-6. I oversikten nedenfor er bruk av lån, overføringer fra drift og bruk av ubundet investeringsfond, strøket med 60,3 mill. NOK får å få et udekket avvik lik null.

Post	Drift	2024
1	Sum investeringsutgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	203 716
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	12 679
3	Bruk av bundne investeringsfond	-1 378
4	Budsjettert bruk av lån	-265 630
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-8 218
6	Avsetninger til ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	0
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-1 450
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-60 280
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11	Strykning av bruk av lån	50 612
12	Strykning av overføring fra drift	8 218
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	1 450
14	Udekket eller udisponert etter strykninger	0
15	Avsetning av udisponert etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16	Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp).	0

4.3 Avslutning av investeringsprosjekt

Tabell: Avsluttede prosjekter - vann- og avløpsprosjekter. Beløp i hele tall.

Prosjektnr	Prosjekt	Vedtatt kostnadsramme	Medgått	Mer-/Mindreforbruk
36010	Ler-Lundamo utskiftning av eternittledning	2 200 000	489 729	1 710 271
36023	Eternittledning, Øye-Skanska	2 550 000	2 612 330	-62 330
36036	Rønningstrøa høydebasseng	2 500 000	2 691 270	-191 270
36058	Trykkreduksjon i Melhus sentrum - overordnet plan	1 000 000	-	1 000 000
36069	Utvidelse vannbehandling Benna	1 500 000	4 589 458	-3 089 458
36086	Innkjøp av ATV - vannforsyning	150 000	141 059	8 941

Tabell: Avsluttede prosjekter - vann- og avløpsprosjekter. Beløp i hele tall.				
36253	Spillvannsledning, Ler-Lundamo	500 000	483 835	16 165
36296	Avløpsanlegg, Hovin-Lundamo, prosjektering	1 300 000	342 224	957 776
36317	Rønningen APS med ledningsanlegg	10 500 000	-	10 500 000
36318	Innkjøp av ATV - avløp	150 000	141 059	8 941
Sum		22 350 000	11 490 964	10 859 036
Prosjektene er finansiert med:				
Lån		11 490 964		
Sum		11 490 964		
Forslag til behandling av mindreforbruket:				
Lånemidler, mindre bruk av lån på selvkost vann og avløp		10 859 036		
Sum		10 859 036		

36010 Ler-Lundamo utskiftning av eternitledning

Prosjektet avsluttes med et betydelig mindreforbruk. Dette skyldes at forprosjektet, som ble påbegynt i 2022 for å finne en best mulig trase for vann og avløp mellom Ler og Lundamo, avdekket at prosjektet ville bli mer omfattende og mer kostbart enn først antatt. Det er derfor nødvendig å vurdere hele strekningen mellom Ler og Hovin som en helhet, og se nærmere på kostnader og prioriteringer. Konklusjonen er at forprosjektet avsluttes, og det videre arbeidet videreføres i et nytt helhetlig prosjekt 36012 VA-sør 2.

36023 Eternittledning, Øye-Skanska

Prosjektet ble utført i 2024, og omfattet utskifting av gammel vannledning (eternitt) i lengde 500 meter fra Øye til Skanska. Prosjektet ble avsluttet med et lite merforbruk.

36036 Rønningstrøa høydebasseng

Prosjektering av Rønningstrøa HB er ferdig og avsluttes med et lite merforbruk. Årsaken til dette er at deler av prosjekteringskostnadene for ledningsanlegget (36051) ble belastet dette prosjektet. For begge prosjektene (36036 og 36051) sett samlet ligger prosjekteringskostnadene godt innenfor total kostnadsramme.

36058 Trykkreduksjon i Melhus sentrum - overordnet plan

Prosjektet avsluttes med et betydelig mindreforbruk. Dette skyldes at det ble avdekket behov for å først få på plass en kalibrert vannett-modell og en trykkreduksjon ved Rye. Hensikten med prosjektet var å se på mulighetene for å redusere vanntrykket i sentrum for å minimere vannlekkasjer i sonen. Målsetningen videreføres ved å fullføre to andre prosjekter: Vannkum Rye og Slukkevann-vannettmodell.

36069 Utvidelse vannbehandling Benna

Prosjektet er nå avsluttet med et betydelig merforbruk. Dette skyldes at Trondheim kommune sin tolkning av avtalen også omfattet andre tiltak knyttet til vannforsyningen. Etter forhandlinger er det inngått en ny

driftsavtale fra 2024 for å unngå uforutsigbare kostnader knyttet til kommunens investeringer. Nå dekkes disse kostnadene gjennom kommunens vannkjøpspris per m3. Hensikten med prosjektet var å teste flere piloter for å fjerne hoppekreps fra Benna.

36086 og 36318 Innkjøp av ATV – vannforsyning

Innkjøp er utført iht. budsjett. Prosjektet avsluttes med et lite mindreforbruk.

36253 Spillvannsledning, Ler-Lundamo

Prosjektet avsluttes innenfor budsjett. Bevilgning er benyttet til et forprosjekt, som ble påbegynt i 2022 for å finne en best mulig trase for vann og avløp mellom Ler og Lundamo. Forprosjektet avdekket at en utbygging ville bli omfattende og kostbar. Det er nødvendig å vurdere hele strekningen mellom Ler og Hovin som en helhet, og se nærmere på kostnader og prioriteringer. Konklusjonen er at forprosjektet avsluttes, og det videre arbeidet videreføres i et nytt helhetlig prosjekt 36012 VA-sør 2.

36296 Avløpsanlegg, Hovin-Lundamo, prosjektering

Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk. Prosjektet omfattet en strategisk VA-plan for strekningen Hovin - Ler. I 2023-2024 ble det gjennomført en ny alternativanalyse for strekningen Hovin-Lundamo, basert på den endrede E6-traseen og ny fremdriftsplan. Resultatene fra alternativanalysen, sammen med øvrige utredninger og kostnadsberegninger, viser behovet for å vurdere hele strekningen mellom Ler og Hovin som en helhet. Det må tas politiske beslutninger, prioriteres i tid og utføres mer detaljerte kostnadsberegninger. Prosjektet avsluttes, og anbefalingene videreføres i et nytt, helhetlig prosjekt 36212 VA-sør 2.

36317 Rønningen APS med ledningsanlegg

Prosjektet avsluttes uten gjennomføring. Årsaken er at dette prosjektet er ett av flere som berører avløpsanlegg i fellesprosjektet VA-sør. Hele strekningen mellom Ler og Hovin vurderes som en helhet, med søkelys på kostnader og prioriteringer før tiltak igangsettes. Hensikten med prosjektet var å erstatte en eldre avløpspumpestasjon fra 1988, som har dårlig adkomst, og en pumpeledning med for lav trykk-klasse, noe som har ført til regelmessige brudd. Prosjektet avsluttes med et betydelig mindreforbruk, og inkluderes som et av tiltakene i VA-sør 2.

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer Melhus kirkelig fellesråd. Beløp i hele tall.				
Prosjektnr	Prosjekt	Vedtatt kostnadsramme	Medgått	Mer-/ Mindreforbruk
31602	Melhus kirke - supplering varmeanlegg/varmepumpe	250 000	259 779	-9 779
31603	Melhus kirke - beskyttelse av rørover	81 000	87 823	-6 823
31622	Melhus kirke - varmestyringsanlegg	250 000	251 322	-1 322
31652	Flå kirke - Rehabilitering lyssetting av kirke	125 000	157 068	-32 068
31653	Flå kirke - beskyttelse av rørover	25 000	27 916	-2 916

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer Melhus kirkelig fellesråd. Beløp i hele tall.				
31703	Horg kirke - beskyttelse av rørovner	69 000	67 189	1 811
31750	Høllonda kirke - brannvarsling, ny alarmsender	13 000	-	13 000
31753	Høllonda kirke - beskyttelse av rørovner	50 000	51 799	-1 799
31799	Maskiner, utstyr Kirkelig fellesråd	1 400 000	1 270 750	129 250
Sum		2 263 000	2 173 646	89 354
Prosjektene er finansiert med:				
Lån		535 000		
Merverdiavgiftskompensasjon		259 330		
Overføring fra andre - disposisjonsfond kirkelig fellesråd og tilskudd		1 379 316		
Sum		2 173 646		
Forslag til behandling av mindreforbruket:				
Mindre merverdiavgiftskompensasjon enn forutsatt i vedtak		193 270		
Mer i overføring fra andre og bruk av disposisjonsfond kirkelig fellesråd		-103 916		
Sum		89 354		

Investeringer kirkelig fellesråd 2024

I sum er investeringer for kirkelig fellesråd fullført i henhold til plan og budsjett. Noen få prosjekter har gått litt over budsjett og noen under. For innkjøp av maskiner og utstyr ble det kjøpt mer brukte maskiner enn forutsatt og derfor ble merverdiavgiftskompensasjon mindre enn budsjettet på grunn av kjøp av privatpersoner som ikke er mva-registrert.

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer finansiert med refusjon fra andre. Beløp i hele tall.				
Prosjektnr	Prosjekt	Vedtatt kostnadsramme	Medgått	Mer-/ Mindreforbruk
32378	Gimsvegen GS7, utbyggingsavtale	3 325 000	3 334 731	-9 731
36856	Gammelbakkan-o_KV og o_F3, miljøpakken	3 750 000	5 326 441	-1 576 441
36857	Gammelbakkan-o_GS15, miljøpakken	3 750 000	5 318 668	-1 568 668
Sum		10 825 000	13 979 840	-3 154 840
Prosjektene er finansiert med:				
Lån		7 786		
Merverdiavgiftskompensasjon		2 591 305		
Refusjon fra andre		11 380 749		
Sum		13 979 840		
Forslag til behandling av merforbruket:				
Lånemidler, mer bruk av lån på kommunebudsjettet		-7 786		
Mer merverdiavgiftskompensasjon enn forutsatt i vedtak		-426 305		
Tilskudd, mottatt mer i tilskudd enn forutsatt i vedtak - Miljøpakken		-2 720 749		

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer finansiert med refusjon fra andre. Beløp i hele tall.	
Sum	-3 154 840

32378 Gimsvegen GS7

Prosjektet er ferdig.

36856 Gammelbakkan-o_KV og o_F3

Prosjektet omfatter bygging av ca. 300 meter fortau fra Martin Tranmæls veg og opp til Gimse barne- og ungdomsskole. Fortauet skal følge kommunens veg- og veglysnorm. Prosjektet er finansiert gjennom miljøpakken og ble ferdig opparbeidet i slutten av 2024. Prosjektet avsluttes.

36857 Gammelbakkan-o_GS15

Prosjektet omfatter bygging av ca. 300 meter gang- og sykkelveg fra Gimse barne- og ungdomsskole og opp til «Gimsan/Bauten». Vegen skal følge kommunens veg- og veglysnorm. Prosjektet er finansiert gjennom miljøpakken og ble ferdig opparbeidet i slutten av 2024. Prosjektet avsluttes.

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer finansiert av kommunekassen. Beløp i hele tall.				
Prosjektnr	Prosjekt	Vedtatt kostnadsramme	Medgått	Mer-/ Mindreforbruk
31228	GDPR og informasjonssikkerhet	806 000	148 229	657 771
31231	Mobilitet - tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy	375 000	121 509	253 491
31232	Innføre SvarUt og Svarinn på alle fagsystemer	375 000	-	375 000
31239	Kjøp av nettbrett til hjemmetjenesten	350 000	-	350 000
31242	Utstyr helseplattformen	43 150 000	43 163 315	-13 315
32301	Kartlegging av asbest i pre 85 bygg	1 720 000	1 447 250	272 750
32302	Forsterket enhet Rosmælen skole	1 000 000	1 007 594	-7 594
32380	Gimse ungdomsskole overvann- og avløpsrør	750 000	1 409 387	-659 387
32382	Ombygging av Utistu avlastningsavdeling	955 000	955 245	-245
32402	Nytt dørlåssystem Melhus Rådhus	1 200 000	1 204 517	-4 517
32420	Sykehjem, kabling og etablering av trådløst nettverk	1 500 000	660 272	839 728
32425	Kjøp av næringsareal Energiparken	52 675 000	52 094 150	580 851
32428	Brannalarmanlegg i kommunale bygg	2 700 000	2 685 503	14 497
32479	Trådløst nettverk lokasjoner i helse og velferd (utenom Buen, Horg og Høllonda helsehus)	875 000	894 634	-19 634
32485	Nye Flå barnehage	87 325 000	87 369 714	-44 714
32488	Gimse U. elevtilpasninger	935 000	916 628	18 372
36825	Gatelys, energimåling	63 978 000	69 977 112	-5 999 112
36867	Lykkjvegen bru - standardheving av bru	900 000	906 585	-6 585

Tabell: Avsluttede prosjekter – investeringer finansiert av kommunekassen. Beløp i hele tall.				
36868	Spyleplass på driftssentralen	250 000	-	250 000
36869	Furuvegen - standardheving av veg	1 090 000	1 169 514	-79 514
36870	Utskifting av ferister	375 000	374 375	625
Sum		263 284 000	266 505 532	-3 221 532
Prosjektene er finansiert med:				
Lån		224 443 418		
Merverdiavgiftskompensasjon		41 943 530		
Fondsmidler		118 583		
Sum		266 505 532		
Forslag til behandling av merforbruket:				
Lånemidler, mer bruk av lån på kommunebudsjettet		-2 943 262		
Mindre merverdiavgiftskompensasjon enn forutsatt i vedtak		278 270		
Sum		-3 221 532		

31228 GDPR og informasjonssikkerhet

Prosjekt ferdig, og i hovedsak dekt under drift. Prosjekt avsluttes.

31231 Mobilitet - tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy

Prosjekt avsluttes - dekt i drift.

31232 Innføre SvarUt og Svarinn på alle fagsystemer

Prosjekt avsluttes - resterende systemer definert som driftsprosjekt etter flytting av applikasjoner i sky.

31239 Kjøp av nettbrett til hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har ikke behov for nettbrett i Helseplattformen. Prosjektet avsluttes.

31242 Utstyr helseplattformen

Prosjektet ble ferdigstilt i 2024 og innkjøp i forbindelse med etablering av Helseplattformen er utført.

32301 Kartlegging av asbest i pre 85 bygg

Alle formålsbygg som er fra før 1985 er kartlagt for asbest og rapporter er levert til kommunen. Rapportene er lagret som en del av FDV-dokumentasjonen til byggene. Prosjektet er ferdig.

32302 Forsterket enhet Rosmælen skole

Prosjektet er ferdig.

32380 Gimse ungdomsskole overvann- og avløpsrør

Overvann og spillvannsrør fra gammelbakken opp til gimse ungdomsskole var i dårlig forfatning. (gjengrodd og delvis kollapset og dårlig fall) dette førte til oppstuvning i avløpet i kum utenfor gimse u. ved oppstuvning gikk avløpsvannet over i overvannet. Når de kom opp til kummer utenfor Gimse u så fant vi flere vannledninger som vi ikke hadde kontroll på hva de gikk til så fikk ryddet opp i det (flere var ute av drift). Ved anboringspunktet til hydranten så var det en stor lekkasje som vi fryktet (synlig synkehull på asfalt) så de ordnet opp denne med det samme. Fikk da også fjernet den gamle hydranten og satt en brannventil i vannkummen like ved, slik at brannkravet er innfridd.

32382 Ombygging av utistu avlastningsavdeling

Det er utført arbeider i forbindelse med ombygging av utistu avlastningsavdeling og prosjektet er ferdigstilt. Viktige forhold som ventilasjon, solskjerming i tillegg til ombygging og teknisk oppgradering er utført i lokalene til det nyetablerte avlastningstilbudet ved Horg- helse og omsorgssenter.

32402 Nytt dørlåssystem Melhus Rådhus

Prosjektet er ferdig.

32420 Sykehjem, kabling og etablering av trådløst nettverk

Prosjekt ferdigstilt og avsluttet.

32425 Kjøp av næringsareal Energiparken

Eiendommen ble kjøpt ved årsskiftet 22/23 og endelig innkjøp av inventar med ombygging ble ferdigstilt tidlig i 2024. Prosjektet kan avsluttes helt.

32428 Brannalarmanlegg i kommunale bygg

Prosjektet er ferdig og kan avsluttes. I 2024 er det monter anlegg i Lenavegen, flå eldresenter og Bruatunet på Lundamo.

32479 Trådløst nettverk lokasjoner i helse og velferd (utenom Buen, Horg og Hølonda helsehus)

Prosjekt ferdigstilt og avsluttes.

32485 Nye Flå barnehage

Prosjektet er ferdigstilt og barnehagen er tatt i bruk. Det har vært noen "hengesaker" knyttet til inventar og utstyr på grunn av manglende leveranse innen frist. Dette er nå avklart og prosjektet avsluttes iht. budsjett.

32488 Gimse U. elevtilpasninger

Fullført. Tilpassing av lokalene i skolen til 2 elever med spesielle behov. Avdeling av rom, installering av takheiser, tilpassing av bad.

36825 Gatelys, energimåling

Prosjektet ble igangsatt som følge av krav fra NVE om at alle nettanlegg skulle settes under måling. I tillegg var de eksisterende kommunale lysanleggene i dårlig forfatning og vært i drift langt over forventet levetid for slike anlegg. Prosjektet ble igangsatt i 2016 og ble ferdigstilt i 2024. Prosjektet avsluttes med et merforbruk.

36867 Lykkjvegen bru - standardheving av bru

Prosjektet er gjennomført med et lite merforbruk på 6 000 kr på grunn av sikring mot Kaldvella. Prosjektet avsluttes.

36868 Spyleplass på driftssentralen

Prosjektet ble ikke gjennomført i 2024, og en ser etter alternative løsninger. Prosjektet avsluttes.

36869 Furuvegen - standardheving av veg

Prosjektet er gjennomført. Prosjektet avsluttes.

36870 Utskifting av ferister

Ferister er anskaffet i henhold til budsjett og prosjektet avsluttes.

4.4 Status pågående investeringer

31230Ny ERP løsning

Prosjekt avsluttet i KS 136/24 Saldering budsjett 2024.

31238Infrastruktur og dekning i skolene. Oppfølging 1:1 satsning

Prosjekt pågår, gjenstår deler av prosjektet og videreføres 2025.

31240Ny UPS batteribackup datarom

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

31241IT-støttet sakssystem

Prosjekt avsluttet i KS 136/24 «Saldering budsjett 2024».

31243Ny brannmur

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

31244RPA-løsning i Elements

RPA er teknologi for automatisering av arbeidsprosesser. I dette prosjektet skal det implementeres 6 RPA-prosesser i saksbehandlingssystemet Elements som skal frigi ressurser til videre utvikling av kommunens arkivdrift og arkivforvaltning. I en kartlegging i forkant av prosjektet ble flere manuelle arbeidsprosesser valgt ut for automatisering, og 5 av 6 prosesser ble ferdigstilt i 2024. I tillegg til å slutføre siste arbeidsprosess, har vi kartlagt 2 nye arbeidsprosesser som kan være aktuelle å implementere i løpet av 2025. Det vil innhentes prisestimat på implementering av disse prosessene for nærmere vurdering.

31245Pasientvarslingsanlegg

Prosjekt forsinket på grunn av uavklart behov.

31601Melhus kirke - brannvarsling

Oppstart januar 2025.

31604Melhus kirke - nytt redskapshus

Ikke påbegynt. Mulig vi må tegne nytt og endre plassering.

31608Horg kirkegård - støyskjerming

Prosjektet er satt på vent med tanke på ny E6, budsjett 2024 ble derfor tatt ned på 1. tertialrapport 2024.

31624Melhus kirke - rehabilitering

Ferdig anbudsgrunnlag. Mottatt 150.000, - fra kirkebevaringsfondet som er ført på drift.

31651Flå kirke - brannvarsling

Oppstart våren 2025.

31701Horg kirke - brannvarsling

Oppstart våren 2025.

31702Horg kirke - varmestyringsanlegg

Oppstart våren 2025.

31751Hølanda kirke - ytterdør

Oppstart vinter 2025.

32300Utskifting lysstoffrør

Lysstoffrør byttes fortløpende ettersom de gamle faller ut. Foreløpig rom for rom til en overordnet plan blir utarbeidet. Pga. manglende prosjektlederstillinger er ikke overordnet plan effektivt.

32377Utbedring kjøkken Horg og Hølanda

Prosjektet settes i gang i 2025.

32379Eid skole drenering

Prosjektet er igangsatt og ferdigstilles i 2025.

32381Gimse svømmehall ny varmepumpe

Arbeider pågår.

32401Kjøp av kommunale boliger 2018

Ikke brukt midler i 2024 grunnet opphør av tilskudd på utleieboliger. Har i stedet leid inn fra det private markedet.

32403Nye bassenglys Buen bad

Ferdigstilles ila 2025 innenfor rammene. Gjenstår ca. 120.000.

32416Ny Gimse skole og idrettshaller

Noe gjenstående arbeid knyttet til prosjektet for kunstnerisk utsmykking, ellers ferdig.

32418Utskiftning av heiser

Det har vært reparasjon på en løfteplattform på Melhus Brannstasjon i 2024. Det er også avholdt anbudskonkurranse i 2024 for å skifte ut en løfteplattform på Hovin skole, og Melhus rådhus inngang A. Arbeidet på disse heisene starter i Q1 2025.

32432Tiltak mot granulat ved Kunstgressbaner

Arbeider pågår i sommerhalvåret.

32444Gåsbakken skole - tilpasning av lokaler

Prosjektet er godt i gang og framdrift er ifølge tidsplan.

32456Strandvegen bhg - vognbod, takoverbygg og asfalt

Prosjektet er satt litt på vent i forhold til framtidig bruk av barnehagen. kun nødvendige tiltak utføres.

32468Utbedring av kjøkken og inngangsparti Kroa

På Kroa er det fjernet en vegg mellom to rom, og det nye rommet er pusset opp fra “topp til tå” i januar og februar 2025. Gammelt gulvbelegg er fjernet, gulvet er avrettet, satt opp gipsvegger, osv. Det ble oppdaget noe svartsopp i treverket bak veggene (bla. en god del i bunnsvill), noe som har blitt fjernet i samme prosjekt. Det er også kjøpt et nytt kjøkken med hvitevarer som nå kan benyttes av frivilligheten. Frivillighetssentralen var ikke fornøyd med at det ble kjøpt oppvaskmaskin, og ikke steamer og ville derfor ikke ha oppvaskmaskinen som ble kjøpt inn. Det er ikke mulig å returnere den, men den vil kunne brukes andre steder eller i andre prosjekter.

32469Svorksjøen camping - nytt avløpsanlegg

Prosjektet pågår. det innhentes anbud på utførende.

32474Diverse investeringer Bygg og Eiendom

På prosjektet 32474 er følgende arbeid utført i 2024: Varmepumper skiftet til miljøvennlig gass på Horg sykehjem, Rosmælen skole, Presttrøa barnehage og arbeidssenteret. Bæresystem på utvendige tak og svalganger på Lundamo barneskole. Prosjektet fortsetter i 2025. Utbedret tak på Horg sykehjem. Utbedring fasader på Bruatunet. Prosjektet fortsetter i 2025.

32475Utfasing av oljekjeler

Pågår fortsatt noen anlegg gjenstår fortsatt.

32476Lundamo ungdomsskole-fritidsklubb

Prosjektet er stoppet.

32478Trådløst nettverk i barnehagene

Prosjekt pågår og videreføres i 2025.

32481Uforutsette investeringer tilknyttet HMS/miljørettet helsevern

Begrenset prosjektleder kapasitet i 2024 påvirket hvor mye Bygg og eiendom fikk utført. Solskjerming Brekkåsen skole ble videreført fra 2023, Noe gjenstående på utelekeareal ved Rosmælen barnehagen og

mindre HMS-tiltak ved Gimse ungdomsskole utført. Valgte saker er ut fra en tiltaksliste fra skoler og barnehager som beskriver behov, i tillegg til saker som oppstår etter tilsyn ifm. Miljørettet helsevern.

32484Kjøp av kommunale boliger 2022

Ikke brukt midler i 2024 grunnet opphør av tilskudd på utleieboliger. Har i stedet leid inn fra det private markedet. Gjenstår kr 39.000.000.

32486Ombygging av Lenavegen 3

Ferdigstilles ila 2025 innenfor rammene. Gjenstår ca. 450.000.

32487Melhus torg alt 3 (2024)

Samspillsrådgiver ble kontrahert sommeren 2024. Der ble iverksatt anskaffelse av samspillsentreprenør. Det er planlagt kontrakt i februar 2025. Oppstart av fase 1 – prosjektutvikling - i samspillet starter i februar 2025. Forventet overgang til fase 2 – detaljprosjektering og utførelse – er planlagt høsten 2025 med byggestart vår 2026.

32489Bil til driftsledere i team

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36001Bagøyvegen

I 2024 ble detaljprosjektering startet opp. Videre prosess er anbud og kontrahering av utførende entreprenør. Planlagt oppstart av anleggsarbeidet er høsten 2025. Anleggsarbeidet forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

36009Lundamo høydebasseng

Prosjektet ble avsluttet i årsrapport 2023.

36015, 36831 og 36228 Driftssentral teknisk drift

Driftssentralen er ferdigbygd og tatt i bruk. Gjennom driftsettingfasen er det ved ettårsbefaring påvist behov for noe optimalisering av tekniske anlegg. Dette planlegges gjennomført i løpet av 2025. Arbeidet utføres innenfor vedtatt budsjett.

36021Sonevannmåling

Prosjektet fikk et mindre merforbruk i forhold til opprinnelig budsjett for 2024. Prosjektet videreføres i 2025, der målet er en optimalisering og montering av 1-2 ekstra sonevannmålere.

36027Eternittledning, Gammelbakkan

VA-anlegget er utført, overtatt og satt i drift. Prosjektet var spesielt krevende i forbindelse med trafikkavvikling og ivaretagelse av myke trafikanter (skoleveg) underveis i gjennomføringen. Noe istandsettingsarbeider av berørte sidearealer gjenstår og vil bli utført 2025 før prosjektet avsluttes.

36028Vannledning, Ler-Losen

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36032Vannkum Rye

På bakgrunn av redusert prosjektlederkapasitet er oppstart av prosjektet flyttet fram i tid. Det er ikke gjort nye kostnadsberegninger eller videre prosjektering av tiltaket. Tiltaket skal kostnadsberegnes i løpet av 2025 og vil bli lagt inn i ØHP 2026-2029. Tiltaket planlegges ferdigstilt ved utgangen av 2026.

36038Vannforsyning, Losenkrysset-Hermanstad

Prosjektet eies av Trøndelag Fylkeskommune. Fylkeskommunen startet opp prosjektering våren 2023. Melhus kommune avventer videre framdrift på utbygging av GS-veg Losenkrysset – Hermannstad i regi av prosjekteier.

36050Rønningstrøa VPS

Trykkøkningsstasjon er anskaffet. Anleggsarbeidet er ikke ferdigstilt som følge av manglende avtale med grunneier. For å ferdigstille prosjektet vil det iverksettes ekspropriasjon i 2025.

36051Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS

Prosjekteringen ble ikke ferdigstilt i 2024. Årsaken til dette er et uløst behov for reguleringsendring. Videre ble det ikke inngått nødvendig avtale om grunnerv. I 2025 vil det bli iverksatt en prosess om ekspropriasjon.

36061Vannautomater

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36063Vannledning, Gimsøya

Prosjektet er restartet etter å ha ligget i bero i påvente av klagebehandling og svar fra Statsforvalteren. Det er tidligere gjennomført et forprosjekt for VVA. Detaljprosjektering er igangsatt med sikte på å ferdigstille detaljprosjektering i løpet av 2025. Det vil bli gjennomført nytt kostnadsoverslag for utførelse etter at detaljprosjektering er utført.

36064 Nødstrømsaggregat VPS

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36065 Rehabilitering av vannledninger langs Brekktrøa

Melhus kommunes innsats i prosjektet er anleggsbidrag til utbygger. Oppstartstidspunktet har blitt utsatt som følge av at utbygger ikke er kommet i gang med prosjektet. Sannsynlig oppstart er trolig våren 2025. Kostnader til prosjektering er blitt belastet prosjektet. Prosjektet videreføres inn i 2025 og 2026.

36067 Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS, bygging

Prosjektet er utførende fase av etablering av ledninger og nytt høydebasseng på Rønningstrøa. Denne delen av prosjektet iverksettes når prosjekteringen av prosjekt 36036 og 36051 er ferdig. Oppstart av prosjektet blir først når reguleringsplan er vedtatt og grunnerverv er gjennomført.

36068 Vannforsyning, Hovin-Lundamo, prosjektering

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36072 Hovedvannledning, Ler sentrum, prosjektering

Prosjektering av VA-anlegg pågår og anleggsstart forventes igangsatt i løpet av 2025.

36073 Vannledning Skolebakken Ler, forprosjekt

Forprosjekt VVA pågår. Fremdrift er avhengig av NVEs planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

36074 Vannledning, Kvammen-Rødde, forprosjekt

Prosjektet er utsatt i tid. Prosjektering og utførelse ble omprioritert i ØHP 2024-27, med planlagt oppstart først i 2026. Forventet byggestart blir tidligst i 2027 og 2028.

36076 Saneringsplan Leirtake, Lundamo, vannforsyning-forprosjekt

Prosjektet omfatter utarbeidelse av et forprosjekt for sanering av eksisterende vann- og avløpsledninger i Leirtaket boligfelt. Prosjektet ble initiert etter oppfordring på geoteknisk grunnlag da gamle hovedledninger lekker ut i potensielt ustabil marin leire. Forprosjektet startet juli 2023 og utredet traseer som bør prioriteres og anbefalinger for videre arbeid som tas med til detaljprosjektering. Forprosjektet ble ferdig i desember 2024 og avsluttes med et lite merforbruk.

36077 Vannledning Ler sentrum, byggefase

Utførelse VA-anlegg er planlagt igangsatt høst 2025.

36078Rønningstrøa høydebasseng, byggefase

Prosjektet er utførende fase av etablering av ledninger og nytt høydebasseng på Rønningstrøa. Denne delen av prosjektet iverksettes når prosjekteringen av prosjekt 36036 og 36051 er ferdig. Oppstart av prosjektet blir først når reguleringsplan er vedtatt og grunnnerv er gjennomført.

36080Reservevann til Skaun - utbedring av kummer

Prosjektet er forsinket. Årsaken til dette er fordi Skaun kommune har ikke startet opp med gjennomføringen av sitt anlegg. Dette medfører forsinkelser med prosjektering av nye vannkummer på Øysand. Melhus kommune skal i forbindelse med prosjektet bygge en ny vannkum som tilknyttes med den nye overføringsledningen til Skaun. prosjektet settes på vent inntil Skaun kommune følger opp videre framdrift.

36082Vannett-sanering langs Kaldvella, prosjektering

Forprosjekt VVA pågår. Fremdrift er avhengig av NVEs planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

36084Diverse investeringer vannforsyning

Prosjektets bevilgning har blitt brukt til å bytte ut en dårlig vannkum i Løvsetvegen. I tillegg har prosjektet blitt belastet med interne timer til innledende avklaringer av prosjektet VA-sanering i Rådhusvegen og planlegging av VA-løsning i forbindelse med den nye gang- og sykkelvegen i Vollmarka. Prosjektet videreføres i hele økonomiplanperioden.

36085Slukkevann - Vannettmodell - Melhus-Hovin

Prosjektet er startet opp og videreføres i 2025 og trolig i 2026. Det er gjennomført en anskaffelse av rammeavtale for hydraulisk modellering. Kontrahering av rådgiver planlegges utført innen påske 2025 med umiddelbar oppstart av arbeidene.

36088Adgangskontroll vannforsyningsanlegg

Prosjektet ble ikke prioritert i 2024. Det er planlagt å sende ut anbud i løpet av primo 2025.

36089Hovin HBS - forprosjekt - rehabilitering/nybygg

Prosjektet er ikke startet opp. Planlagt oppstart er i løpet av 2025. Anleggets størrelse og mulig plassering må først avklares. Deretter må grunnnerv og en reguleringsprosess gjennomføres før prosjektering og bygging kan starte. Det forventes at prosjektet vil pågå i hele økonomiplanperioden. Grunnnerv og grunnforhold er usikre faktorer som må utredes i tidligfasen.

36090 og 36299 Brekkåsen - sanering VA - etappe 2

Prosjektet ble ikke startet opp i 2024 i påvente av ferdigstilling av områdeplan for Brekkåsen samt ferdigstillelse av anleggsarbeidet på første etappe – Åkervegen. Endelig oppstart av tiltaket er avhengig av prioritering mellom andre prosjekter og enhetens kapasitet.

36091Eternittledning, Ferjestaden-Udduvoll

Prosjektet ble ikke startet opp i 2024. Tidspunkt for oppstart av prosjektet er avhengig av prioritering av prosjekter i enheten og tilgjengelig kapasitet.

36204 og 36003 Varmbo boligfelt

Sanering av VA-anlegget i Varmbu er oppdelt i 3 etapper hvorav etappe 1 og 2 er ferdigstilt. Etappe 3 er ferdig detaljprosjektert. Gjennomføring av tiltaket er krevende som følge av utfordrende topografi og kostnadskrevende traseer. Etappe 3 vurderes derfor utsatt til økonomiperioden 2029-2032.

36219Bagøyvegen avløpsspumpestasjon

I 2024 ble detaljprosjektering startet opp. Videre prosess er anbud og kontrahering av utførende entreprenør. Planlagt oppstart av anleggsarbeidet er høsten 2025. Anleggsarbeidet forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

36225Avløpssanering Ler sentrum

Prosjektering av VA-anlegg pågår og anleggsstart forventes igangsatt i løpet av 2025.

36241Avløpsledning Øysand-Klett

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36245Hovin RA, rehabilitering

Det har ikke vært aktivitet på dette prosjektet i 2024. Prosjektet videreføres som en del av prosjektet VA-sør 2 inntil endelig konklusjon gjøres i 2025, i samsvar med en valgt helhetlig løsning på strekningen Hovin-Ler.

36248Saneringsplan, Øysand

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36257Spillvannsledning Ler-Kvål

Prosjektet er inne i slutfasen og forventes ferdigstilt i løpet av 2025. Prosjektet var forventet ferdigstilt sent 2024, men grunnet lengre behandlingstid hos Bane Nord for tillatelse til kryssing av jernbanen kunne ikke delstrekket langs Nyhusvegen inkl. kryssing av jernbane gjennomføres innenfor planlagt fremdrift. Kryssing av jernbane ble utført på nyåret 2025 og det siste delstrekket langs Nyhusvegen ble etablert februar 2025. Det forventes et merforbruk innen anlegget er ferdig utført. Merforbruket skyldes endrede krav til utførelsen for kryssing av jernbanen.

36262Avløpsanlegg, Losenkrysset-Hermanstad

Prosjektet eies av Trøndelag Fylkeskommune. Fylkeskommunen har startet opp prosjektering våren 2023. Melhus kommune avventer videre framdrift på utbygging av GS-veg Losenkrysset – Hermannstad i regi av prosjekteier.

36270Gåsbakken RA

Det er i 2024 gjennomført et forprosjekt og utredning for mulig løsning av nytt renseanlegg. Forprosjektet vil tidlig i 2025 bli gjennomgått og vurdert, om det er et godt nok underlag til å ta et valg av løsning. Prosjektering og videre fremdrift samt utførelse er tatt med i ØHP for 2025-2028.

36275Litjlerlia APS

Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for bygging av ny avløpspumpestasjon og overløpsledning (Avløpsanlegg Litjlerli) pågår. Prosjektet vil bli gjennomført som totalentreprise og utlysing av entreprise planlegges våren 2025 med forventet oppstart utførelse høsten 2025.

36276Avløpsanlegg, Løvset -Åsvegen

Spillvannsledning og overvannsledning fra Meisevegen til Åsvegen er ferdig utført. Før prosjektet avsluttes gjenstår sanering av Meisevegen APS. Denne kan først saneres etter at avløpsanlegget i Litjlerlia er utført.

36277Avløpsanlegg Litlerlia

Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for bygging av ny avløpspumpestasjon (Litjlerlia APS) og overløpsledning pågår. Prosjektet vil bli gjennomført som totalentreprise og utlysing av entreprise planlegges våren 2025 med forventet oppstart utførelse høsten 2025.

36280Avløpsplan Gåsbakken

Prosjekt avsluttet i KS 113/24 «2. tertialrapport 2024».

36288Avløpssanering-Gammelbakkan

VA-anlegget er utført, overtatt og satt i drift. Prosjektgjennomføring var spesielt krevende med tanke på trafikkavvikling og ivaretagelse av myke trafikanter (skoleveg) underveis i gjennomføringen. Noe istandsettingsarbeider av berørte sidearealer gjenstår og vil bli utført 2025 før prosjektet avsluttes.

36289Avløpssanering, Gimsøya

Prosjektet er restartet etter å ha ligget i bero i påvente av klagebehandling og svar fra Statsforvalteren. Det er tidligere gjennomført et forprosjekt for VVA. Detaljprosjektering er igangsatt med sikte på å ferdigstille detaljprosjektering i løpet av 2025. Det vil bli gjennomført nytt kostnadsoverslag for utførelse etter at detaljprosjektering er utført.

36290Påslippspunkt våtslam

Det er samlet inn data for mengder slam levert til Varmbo renseanlegg i løpet av 2024. Konsulent er engasjert for å beregne PE-belastningen for dagens mengde slam samt den fremtidige mengden. Beregningene viser at belastningen av eksternslam er så stor at en etablering av et eksternslammottak ved Lundamo RA vil føre til at dagens utslippstillatelse på 2000 pe overskrides. Et utslipp større enn 2000 PE medfører en overskridelse av utslippstillatelsen, som igjen kan medføre til andre krav til rensing (prosess). Videre arbeid vil vurdere konsekvensene av å etablere mottak på Lundamo RA sammenlignet med tiltak ved Varmbo RA.

36293Omlegging av deler av ledninger langs Brekktrøa

Melhus kommunes innsats i prosjektet er anleggsbidrag til utbygger. Oppstartstidspunktet har blitt utsatt som følge av at utbygger ikke er kommet i gang med prosjektet. Sannsynlig oppstart er trolig våren 2025. Kostnader til prosjektering er blitt belastet prosjektet. Prosjektet videreføres inn i 2025 og 2026.

36294Blekesmarka Avløpsumpepestasjon

Prosjektet videreføres. Tradisjonell utførelse med bygging av ny avløpsumpepestasjon er utredet og vil være krevende mht. grunnforhold og kostnader for spuntløsning. Alternative løsninger for rehabilitering er under utredning og det tas sikte på valg av løsning og gjennomføring i løpet av 2025/26

36295Avløpsanlegg, Furuvegen, etappe 1

Det er i 2024 gjennomført et forprosjekt for utskifting av avløpsanlegget og opparbeidelse av nytt fortau langs Furuvegen. Analyser viser at gjennomføring av prosjektet i sin helhet vil kreve en betraktelig større bevilgning enn det som foreligger og bør også sees i sammenheng med fortau videre ned til Hølundvegen.

36297Diverse investeringer avløp

Prosjektets bevilgning har gått til tilleggsarbeider i forbindelse med den nye trafoen på Monstuflata, bytting av kummer i Gimsvegen, og utbedring av en drenskum på Kuhaugen i forbindelse med et kabelanlegg. Videre har midlene blitt brukt til utbedring av landbruksdrenering etter ledningsanlegget Kvammen-Jaktøya, samt utbetaling etter et rettsforlik knyttet til et avløpsanlegg i Tranmælsvegen. Interne timer til utredning av VA-sanering i Rådhusvegen og planlegging av VA-løsning i forbindelse med ny gang- og sykkelveg i Vollmarka er også belastet prosjektet.

36301Avløpsumpepestasjoner, Ler-Kvål

Tiltaket omfattet bygging av 2 nye avløpsumpepestasjoner for overføring av spillvann mellom Ler og Kvål og er gjennomført i perioden 2023/2024. Grunnet lav strømkapasitet i området måtte det eksisterende strømnettet oppgraderes med bl.a. ny trafo. Dette påførte tiltaket et større anleggsbidrag enn forventet for tilknytting til strøm. Prosjektet avsluttes med et merforbruk.

36302 og 36071 Lyngenvegen, forprosjekt

Prosjektet omfatter utarbeidelse av et forprosjekt for etablering av vann- og avløpsledninger fra Lyngen høydebasseng til og med Stor-Tronds veg. Formålet er å samle spredt avløp og øke vannforsyning i Leirtaket boligfelt og Lundamo barne- og ungdomsskole. Forprosjektet ble påbegynt høsten 2023 og ferdigstilt sommer 2024 med et lite merforbruk.

36303 Avløpsanlegg Skolebakken Ler, forprosjekt

Forprosjekt VVA pågår. Fremdrift er avhengig av NVEs planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

36305 Avløpsanlegg, Kvammen-Rødde, forprosjekt

Prosjektet er utsatt i tid. Prosjektering og utførelse ble omprioritert i ØHP 2024-27, med planlagt oppstart først i 2026. Forventet byggestart blir tidligst i 2027 og 2028.

36306 og 36006 Lyngenvegen, byggefase

Forprosjekt utarbeidet 2024 og prosjektet videreføres til detaljprosjektering og utførelse. Detaljprosjektering igangsatt med sikte på oppstart utførelse høsten 2025.

36308 og 36075 Sanering Åkervegen, Gimse

Anleggsarbeidet ferdigstilles i januar 2025. Det gjenstår noe istandsetting av berørte sidearealer som planlegges gjennomført i løpet av mai 2025. I tillegg gjenstår enkelte prosjektadministrative oppgaver, herunder dokumentasjon og avsluttende saksbehandling.

36309 Sanering Leirtaket, Lundamo, avløp, forprosjekt

Prosjektet omfatter utarbeidelse av et forprosjekt for sanering av eksisterende vann- og avløpsledninger i Leirtaket boligfelt. Prosjektet ble initiert etter oppfordring på geoteknisk grunnlag da gamle hovedledninger lekker ut i potensielt ustabil marin leire. Forprosjektet startet juli 2023 og utredet traseer som bør prioriteres og anbefalinger for videre arbeid som tas med til detaljprosjektering. Forprosjektet ble ferdig i desember 2024 og avsluttes med et lite merforbruk.

36310 Ler avløpsspumpestasjon

Utførelse APS Ler sentrum er planlagt igangsatt høst 2025.

36312 Avløpsanlegg Ler sentrum, byggefase

Utførelse VA-anlegg er planlagt igangsatt høst 2025.

36313 og 36079 Vannmålere

I 2024 var det et redusert behov for innkjøp. Etter en gjennomgang av prosjektet besluttet det å avslutte prosjektet i 2025. Ved behov for nødvendig innkjøp belastes dette direkte på driftsbudsjettet. Denne løsningen velges da de største utskiftingene hos eksisterende abonnenter er gjennomført.

36314Flow målere

Prosjektet ble ikke prioritert i 2024. Det er planlagt å sende ut et anbud for leveranse i løpet av primo 2025.

36315Sanering avløpsanlegg langs Kaldvella, prosjektering

Forprosjekt VVA pågår. Fremdrift er avhengig av NVEs planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

36316Loddgårdstrøa sør, avløspumpestasjon

I 2024 er det gjennomført noe forberedende kartlegging. Videre fremdrift avhenger av prioriteringer i enheten, samt ledig prosjektlederkapasitet.

36319 og 36087 Kjøp av vaktbil

Leasingavtale går ut mai 2025, og da vil bilen bli kjøpt ut og prosjektet kan avsluttes i 2025.

36320Forprosjekt Korsvegen RA - kapasitet

Det er ikke vært aktivitet på prosjektet i 2024. Prosjektet er ført opp i ØHP 2024-2027 med planlagt oppstart først i 2025. Det er satt av ressurs til å starte opp med utredningsarbeider i 2025.

36711Snarvei Gimse skole - Gruva

Arbeide med planlegging og utredning av ulike løsninger for utforming har vært gjennomført i 2024. Det er krevende topografi og hensynsone (rasfare) i trassen. Dette medfører behov for geoteknisk bistand før endelig valg av teknisk løsning besluttet. Det har også vært utfordring med å få på plass avtale om grunnerverv. Anleggsarbeidet er planlagt igangsatt i 2025.

36712Mindre trafikktekniske tiltak, miljøpakken

Det er utført flere mindre trafikktekniske tiltak i løpet av årene 2022-2024. Tiltak utført i 2024 er en strekning med nytt rekkverk og utbedring av eksisterende og etablering av nytt fortau ved Høyeggen skole. Nye tiltak planlegges og utføres videre i perioden 2025-2029.

36714Overvannsledning Møstadalen

Prosjektet pågår. Tiltaket berører kvikkleireområder og valg av utbedringstiltak må gjøres i samarbeid med geoteknisk rådgivning. Eksisterende overvannsnett er kartlagt og overvannsberegninger for nedbørfelt/vassdrag er utført. En mulighetsstudie for utbedringstiltak av overvannsnettet er nå under

planlegging. Valg av endelige løsninger og tiltak vurderes i samråd med geotekniker etter at mulighetsstudie foreligger.

36715Lyngenvegen fortau m.m. - Miljøpakken

Prosjekt ble i KS 136/24 «Saldering budsjett 2024» overført drift.

36716Detaljregulering knutepunktet, miljøpakken

Prosjekt ble i KS 136/24 «Saldering budsjett 2024» overført drift.

36718Snarvegpakke 1, miljøpakken

Prosjektet er startet opp og ett av tre tiltak er ferdigstilt. De to siste tiltakene planlegges gjennomført i 2025. Hensikten med prosjektet er å oppgradere tre snarveger i Brekkåsen-området. Prosjektet finansieres av Miljøpakkemidler.

36818Gang og sykkelveg Losenkrysset- Hermanstad

Prosjektet eies av Trøndelag Fylkeskommune. Fylkeskommunen har startet opp prosjektering våren 2023. Melhus kommune avventer videre framdrift på utbygging av GS-veg Losenkrysset – Hermannstad i regi av prosjekteier.

36827Fremo bru

Prosjektet pågår. Ny bru ble åpnet for trafikk desember 2024. Restarbeider med istandsetting av berørte sidearealer planlegges utført vår/sommer 2025. Arbeidet utføres innenfor opprinnelig vedtatt budsjett.

36833Erosjonssikring, Stor Trondsveg/Kroken

Detaljprosjektering er ferdig, og det ble skrevet kontrakt med entreprenør desember 2024 for utførelse av erosjonssikring. Utførelse vil pågå fra januar 2025, og ferdigstilling er satt til vår/sommer 2025. Det er forventet økt omfang av skogrydding i bekkedalene og økt omfang av stein til erosjonssikringen, som kan medføre merkostnader. Finansiering for økte kostnader legges til første tertial 2025. Prosjektet skal søke om tilskudd til NVE for sikring av området. Et eventuelt tilskudd fra NVE vil først gjelde fra 2026.

36840Investering maskinpark -teknisk drift 2020

I 2024 ble det anskaffet og erstattet flere nye utstyrsenheter for å forbedre effektiviteten og kapasiteten til våre maskiner og kjøretøy. Dette inkluderte en ny beitepusser, et nytt flak til lastebil, et nytt isriverskjær til hjullaster, en ny tipphenger til bil, en ny snøfres, og nytt skjær til traktor.

36841Gangbru over E6

I 2024 ble det oppført innfartsparkering i forbindelse med knutepunkt for kollektiv Melhus sentrum. Prosjektet er en del av Byvekstavtalen/Miljøpakken.

36842Gangbru over Gaula - delvis miljøpakken

Arbeid med reguleringsplan og tekniske utredninger pågår.

36844Infrastruktur Sjøberg vest

Prosjektet pågår arbeidet forventes utført høsten 2025.

36850GSV Monstufleta-Gimsvegen

Det har i 2024 blitt jobbet med et planprogram sammen med nødvendig forarbeider til reguleringsplanen. Planprogrammet ble vedtatt i juni 2024. Detaljregulering har pågått og forventet førstegangsbehandling er tidligst april 2025. Planlagt oppstart med bygging er tidligst i 2026.

36858Veganlegg Gimsøya

Prosjektet er restartet etter å ha ligget i bero i påvente av klagebehandling og svar fra Statsforvalteren. Det er tidligere gjennomført et forprosjekt for VVA. Detaljprosjektering igangsatt med sikte ferdig detaljprosjektering i løpet av 2025. Det vil gjennomføres nytt kostnadsoverslag for utførelse etter at detaljprosjektering er utført.

36859Hovedplan veg

Det ble i 2024 utført standardheving av Hårråvegen og Høyeggen i henhold til hovedplan veg. Utført i henhold til budsjett.

36861Skolebakken Ler, miljøpakken

Videre framdrift i prosjektet er avhengig av NVEs planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

36862Furuvegen, etappe 1

Det er i 2024 gjennomført et forprosjekt for utskifting av avløpsanlegget og opparbeidelse av nytt fortau langs Furuvegen. Analyser viser at gjennomføring av prosjektet i sin helhet vil kreve en betraktelig større bevilgning enn det som foreligger og bør også sees i sammenheng med fortau videre ned til Hølundvegen. Grunnet vegens dårlige tilstand ble det høsten 2024 gjennomført en standardheving av vegen (Prosjekt 36869).

36863Skolebakken bru, Ler

Forberedende arbeider pågår. Progresjon avhenger av NVEs fremdrift i planlegging av sikringstiltak i Kaldvella.

5 Mål og måloppnåelse – andre ikke-økonomiske forhold

5.1 Sentraladministrasjon

Samfunn

Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati

Innbyggerne og næringslivet opplever gjennom dialog og deltagelse at det er god kommunikasjon med kommunen

Tiltak er gjennomført i 2023/2024 for å bedre systemer og løsninger for å sikre bedre åpenhet og innsyn. Dette har ført til at kommunen har økt poengsummen i åpenhetsundersøkelsen i 2024. Blant Trøndelagskommunene ligger vi nå på en 13. plass.

Tabell: Lokaldemokrati				
Måleindikator (År)	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål 2024
Antall møter i næringsrådet	1	3	2	2
Forbrukerrådets kommunetest - kommunal service				50
Antall næringsbesøk	13	13	10	6
Åpenhetsbarometeret	11,5	17	15	15

Tabell: Indikator demokrati				
Måleindikator (Oddetallsår)	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål 2024
Samlet indikator for demokrati i borgerundersøkelsen i forhold til landsnittet	53			43

Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk

Redusere kommunens klimagassutslipp med 50% innen 2030 sammenlignet med 2009

Klimabudsjettering vil inngå som en integrert del av kommunens budsjettprosess i 2025.

Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen skal gjennom et helhetlig og systematisk arbeid, ROS-analyser og øvelser bidra til at samfunnssikkerhet og beredskap integreres i all kommunal virksomhet og planlegging

Melhus kommune har forpliktet seg til å styrke samfunnssikkerheten og beredskapen gjennom et helhetlig og systematisk arbeid. Dette arbeidet omfatter regelmessige risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser), samt gjennomføring av øvelser for å sikre at beredskapsplanlegging er integrert i alle aspekter av kommunens virksomhet.

IT og digital samhandling gjennomfører ROS-analyser og sikrer redundante løsninger for sikker og god driftsstabilitet. Scenario er gjennomført som en del av helhetlig ROS i Melhus kommune. ROS-analyse er innført som et tiltak ved innføring av nye IT-løsninger, programvare og digital tjenesteutvikling. innenfor økonomi- og lønn er det også gjort tilhørende ROS-analyse for å kontinuerlig drift på støttetjenester.

Tabell: Planer for beredskap og samfunnssikkerhet				
Måleindikator (År)	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål 2024
Antall enheter som har oppdaterte beredskapsplaner for samfunnssikkerhet og beredskap	3	3	3	3

Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Melhus

Sikre god samhandling mellom Melhus kommune og eksterne aktører innen næringsarbeidet

Følgende indikatorer er etablert for måloppnåelse:

Indikator 1: Antall deltagere på etablererkurs (forventet resultat: 5)

Indikator 2: Antall personer som har fått etablererveiledning (forventet resultat: 20)

Melhus kommune samarbeider med Proneo AS for å kunne tilby etablererveiledning og kurs. Proneo har arrangert 4 etablererkurs i Trøndelag i 2024. Kursene har vært markedsført av Melhus kommune på nettside og Facebook. I 2024 deltok 2 personer fra Melhus kommune.

Proneo har hatt stor pågang av personer fra Melhus kommune som har ønsket etablererveiledning i 2024, og veiledning ble gitt til 22 personer, mot 9 personer i 2023. Kommunens næringsrådgiver mottar også et økende antall henvendelser fra personer som ønsker veiledning og næringssamtaler.

Bidra til å gjøre Melhus kommune til en aktiv næringslivskommune

Det er etablert følgende indikatorer for målingen:

Indikator 1: Antall møter i næringsrådet (forventet resultat: 2)

Indikator 2: Antall nyetablerte bedrifter som har blitt tildelt næringsstøtte (forventet resultat: 10)

Indikator 3: Antall næringsbesøk (forventet resultat: 6)

Det har vært stor aktivitet på næringsområdet i 2024, selv om det kun har vært arrangert ett møte i Næringsrådet. Det handlet om medvirkning til planprogrammet for Knutepunktet, og møtet ble derfor etterfulgt av epost-utveksling knyttet til høringsuttalelsen fra rådet. Året før ble det arrangert 3 møter i rådet og hadde etter politisk bestilling sammenheng med rådets medvirkning i arbeidet med kommunens næringsplan. Det var forventet at endelig vedtatt næringsplan skulle bli tema for nytt rådsmøte i 2024 med tanke på oppfølging av tiltakene. Dette ble ikke gjennomført ettersom behandlingen av næringsplanen ble utsatt 7 ganger i 2024 etter at den første gang var oppe til behandling i Utvalg for teknikk og miljø 2. mai 2024. Planen er fortsatt ikke vedtatt.

I 2024 viser årsmelding for kraftfond og næringsfond at det er utbetalt næringsstøtte til 11 nyetablere i 2024. Det ble gjennomført 5 møter i Næringsutvalget i 2024, og til sammen ble 13 søknader behandlet. Tall fra Trøndelag i tall viste i 4. kvartal 2024 at Melhus kommune lå på 3. plass i fylket i antall nye foretak - med 189 nye etableringer. Kun Trondheim- og Stjørdal kommune lå foran Melhus. I perioden 2008-2024

har Melhus kommune har hatt en vekst i antall sysselsatte på 8,4 %. Når det gjelder sysselsatte etter næring, har det i perioden 2015-2024 vært størst vekst i antall sysselsatte i bygg og anleggsbransjen. Ansatte i industri kommer på andreplass.

Det har vært gjennomført 20 næringsbesøk i 2024, mot 13 i 2023.

Organisasjon

Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver

Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%

Tabell: Sykefravær				
Måleindikator (Tertial)	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål 2024
Totalt fravær sentral adm	6,5 %	4,8%	5,5 %	4,5 %
Totalt sykefravær i kommunen	8,3 %	9,1 %	8,7 %	7 %

Utvikle en heltidskultur

I løpet av de siste årene har det interkommunale prosjektet "Sammen om framtidens helsetjenester" gjort betydelige fremskritt, med en tydelig overgang fra planleggings- og utredningsfasen til mer operative aktiviteter, i tråd med den (reviderte) fremdriftsplanen.

En nøkkelindikator på prosjektets suksess er utviklingen i heltidsstillinger innenfor pilotprosjektet. Vår siste gjennomgang viser at andelen ansatte i 100 % stilling har økt fra 2023. Denne oppgangen bekrefter prosjektets positive innflytelse på arbeidsvilkårene for våre ansatte.

Videre indikerer tallene for våre turnusbaserte tjenester en markant forbedring i heltidskulturen. Andelen heltidsstillinger har steget fra 2022. Dette er ikke bare en betydelig forbedring, men det har også løftet oss fra en tidligere posisjon som en av de dårligste i landet, til å nå være på nivå over landsgjennomsnittet. Disse resultatene understreker den betydelige innvirkningen av vårt dedikerte arbeid med å fremme en heltidskultur.

Målet om å nå en heltidsandel på 50 % innen utgangen av 2025. Innsatsen og resultatene så langt demonstrerer klart at "Interkommunalt samarbeid Sammen om framtidens helsetjenester" er på rett vei mot å realisere vår visjon om å tilby fremtidsrettede og bærekraftige helsetjenester til våre innbyggere.

I 2024 var antall heltidsansatte innen helse, pleie og omsorg i turnusstillinger 41,1% og gjennomsnittlig stillingsstørrelse 71,5%. Melhus kommune må fremdeles jobbe aktivt for å nå målsettingen gjennom 2025.

Rekruttere ledere og medarbeidere med riktig kompetanse

I en tid med økende konkurranse om kvalifiserte arbeidstakere, står Melhus kommune, i likhet med mange andre kommuner og virksomheter, overfor utfordringer med å tiltrekke seg dyktige medarbeidere.

Ved å legge større vekt på nøye behovsanalyser og veloverveide vurderinger før utlysning av stillinger, har vi sikret et godt grunnlag for å utforme tiltalende og målrettede annonsetekster. Videre har ansvaret for enkelte rekrutteringsoppgaver blitt delegert til lederne og deres administrative støtte, noe som har resultert i to betydelige fordeler: Ledere opparbeider seg større eierskap til bemanningsplanene sine, og Enhet personal og organisasjon kan allokere mer tid til å yte spesialisert bistand der det trengs mest. Dette betyr at vi kan tilby ekstra støtte til ledere som er nye eller usikre på rekrutteringsprosessen, eller i tilfeller der visse stillinger krever ekstra oppmerksomhet.

Som en del av denne fornyelsen har vi også endret vår strategi for annonsering av ledige stillinger, ved å flytte ressurser fra tradisjonelle papirbaserte annonser til mer målrettede digitale annonsepakker, noe som

gir bedre valuta for pengene og øker vår rekkevidde.

Innenfor rammene av det interkommunale prosjektet "Sammen om framtidens helsetjenester", har delprosjektgruppene nådd forskjellige faser i sitt arbeid. Spesielt fremstår delprosjektet for heltidskultur som det mest avanserte, selv om det ennå kan være for tidlig å fastslå den direkte effekten på rekrutteringen. Et annet kritisk område for å tiltrekke og beholde arbeidskraft, er arbeidet med lønns- og arbeidsgiverpolitikk. De tre samarbeidende kommunene er enige om å tilstrebe harmoniserte ordninger så langt det lar seg gjøre, for å unngå kontraproduktiv konkurranse seg imellom.

HMS-utvalget skal være en aktiv bidragsyter i utvikling av arbeidsmiljø og tjenester

Det har vært avholdt 3 møter i HMS utvalget. Tema er oppfølging av uløste saker knyttet til fysisk arbeidsmiljø og helse og miljø blant ansatte. Valg av ny leder for HMS utvalget er vedtatt. Prosess for valg av verneombud er pågående.

Målet er at HMS-utvalgene aktivt skal bidra i vårt kontinuerlige arbeid med å forbedre arbeidsmiljøet og kvaliteten på tjenestene vi tilbyr. Alle sektorer og enheter har opprettet HMS-utvalg som kan være drivkraft i å fremme et sunt og sikkert arbeidsmiljø, hvor utvikling og daglig drift går hånd i hånd. Blant sektorene har helsesektoren skilt seg ut som en pioner gjennom sitt engasjement i det interkommunale prosjektet "Sammen om framtidens helsetjenester".

Tabell: Møter i HMS-utvalg				
Måleindikator (År)	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål 2024
Antall møter i HMS-utvalget pr. år	4	3	4	4

Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet, hvor HMS-utvalget har en sentral rolle

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor ble gjennomført høsten 2022. Resultatene av denne følges opp i de ulike enhetene, både i form av daglig innsats, personalmøter og på samlinger m.m. Enhetene har valgt innsatsområder, og det jobbes aktivt med disse.

Ny gjennomføring skulle gjøres høsten 2024, men ble utsatt til mars 2025.

Tjenester

Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert

Digitalisere tjenester med utgangspunkt i brukernes behov

Kommunen har i 2024 innført nytt økonomi- og styringssystem og pasientjournalssystem, som er de to største systemene kommunen benytter. For innbyggerne har dette blant annet ført til løsningen «Min faktura» som gir oversikt over alle fakturaer fra kommunen, både betalte og ubetalte. I løsningen kan en også søke om 14 dagers betalingsutsettelse, og faktura på kommunale avgifter og eiendomsskatt kommer nå 4 ganger i året. For ansatte gir løsningen både en forenkling og automatisering av arbeidsoppgaver.

Den elektroniske pasientjournalen Helseplattformen og innbyggerappen HelsaMi har betydelig forbedret brukeropplevelsen i kontakt med kommunale helsetjenester. Helseplattformen samler helsetjenester på tvers av sykehus, kommuner og innbyggere, og skaper en mer helhetlig og sømløs opplevelse. HelsaMi fungerer som en digital inngangsport til helse- og omsorgstjenester, hvor brukere kan få oversikt over personlige helseopplysninger, søke om kommunale helsetjenester, bestille timeavtaler og kommunisere med helsepersonell. I tillegg kan man søke om tilgang for å forvalte avtaler og få tilgang til opplysninger for omsorgspersoner via HelsaMi. Dette har gjort det enklere for innbyggere å få tilgang til nødvendige tjenester og informasjon, samt å holde seg oppdatert på egen helse.

Andre digitale tjenester som både direkte og indirekte påvirket innbyggerne er en løsning for bedre samarbeid mellom tjenester innen helse og oppvekst og løsning for kommunikasjon og administrering rundt byggeprosjekter.

Kommunen lanserte appen VIBORI i november 2024 i tett samarbeid med den lokale leverandøren Daxap og Melhusbanken. VIBORI er en app og en digital kalender med oversikt over hva Melhus har å by på av arrangement og aktiviteter. Hensikten er å gi kommunens innbyggere og andre interesserte innsikt i hva som skjer i Melhus, og gjennom det bidra til sosial deltagelse og inkludering.

Følge opp digitaliseringsstrategien på overordnet nivå

Digitaliseringsstrategien «Smartere Melhus 2019-2023» ble evaluert vinteren 2023-2024, og viser at kommunen har gjort betydelige fremskritt innen digitalisering, med fokus på brukervennlighet, innovasjon, produktivitet, og sikkerhet. Tilbakemeldinger fra enhetene indikerer at mange mål er oppnådd, spesielt innen digital kompetanse og innføring av digitale verktøy. Samtidig fremheves utfordringer som behovet for bedre infrastruktur, opplæring, og tilpasning til ulike brukergrupper. Evalueringen gir et godt grunnlag for videre arbeid med digitalisering, og ny kommunal digitaliseringsstrategi er under utarbeidelse nå som nasjonal strategi kom høsten 2024.

Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre

Brukerundersøkelser brukes aktiv i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet, hvor HMS-utvalget har en sentral rolle

Innenfor rammen av vårt kontinuerlige arbeid for å forbedre tjenestene ved hver enkelt enhet, har brukerundersøkelser blitt et essensielt verktøy for å samle inn verdifull innsikt og tilbakemeldinger. I dette landskapet spiller HMS-utvalget en nøkkelrolle, ikke bare i å integrere denne innsikten i forbedringsprosessene, men også som pådrivere for en kultur hvor kvalitet og sikkerhet prioriteres.

Med anerkjennelse av betydningen av HMS-utvalgenes funksjon i dette arbeidet, har vi startet et initiativ

rettet mot å revitalisere deres rolle og funksjoner. Målet med dette initiativet er flerfoldig: For det første å garantere at møter gjennomføres som planlagt, for det andre å sikre at disse møtene opprettholder en standard av høy kvalitet, og for det tredje å optimere rapporteringsmetodene for effektivitet. Ved å adressere disse nøkkelområdene, sikter vi mot å forsterke HMS-utvalgenes bidrag til enhetenes forbedringsarbeid, og dermed fremme et tryggere, mer inkluderende og produktivt arbeidsmiljø.

Forbedre det kommunale tjenestetilbudet

Resultatet for regnskapsåret 2023 presenteres i løpet av juni 2024.

Tabell:				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Være blant de 100 beste kommunene i Kommunebarometeret, samlet plassering	64	80		100

5.2 Oppvekst og kultur

Sektor for oppvekst og kultur skal tilby kvalitativt godt tilpasset tjenester for barn og unge i Melhus kommune.

Samfunn

Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati

Et aktivt ungdomsråd

Ungdomsrådet følger oppsatt møteplan og har avlevert en fylldig årsmelding til Kommunestyret.

Utvikle arenaer der ungdomsmedvirkning gjennomføres som en naturlig del av virksomheten

Ungdomstilbudet utvikles i tett samarbeid med ungdommene som faktisk bruker dem. Dette gjelder Ungdomshuset Potten, ungdomsklubbene på Eid og Lundamo, biblioteket og kulturskolen. I tillegg brukes prosjekter vi er inne i nå (KS Absolutt) også i arbeidet med ungdomsmedvirkning.

Kulturskolen jobber med ny ungdomsstyrt forestilling. Arbeidet foregår gjennom hele skoleåret. Forestillingen knyttes opp imot prosjektet ungdom som ressurs i Midt-Norge. Det jobbes også tungt inn imot UKM (ung kultur møtes) 2024. En egen ungdomsgruppe på 10 ungdommer jobber med arrangementet gjennom hele skoleåret. UKM skal drives av og med ungdommer. I tillegg til at det jobbes aktivt gjennom hele året, gjennomføres det fire forestillinger spredt over tre dager. I 2023 var det rekordpåmelding. 172 ungdommer var involvert. De deltok med musikk, film, sirkus og dans. Det var også en egen utstilling på Melhus rådhus ved kultursalen.

Ved klassebesøk på biblioteket får elever vite at de får lov til å påvirke innkjøpet av bøker, filmer osv.

Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk

Øke barn og unges miljøbevissthet

Bærekraftig utvikling og miljøtiltak jobbes det kontinuerlig med i skoler og barnehager i Melhus kommune. Tiltak er planlagt på alle trinn i oppvekstløpet. Skolene jobber ut fra målene i Fagfornyelsen og barnehagene har egne miljøprogram.

Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen skal gjennom et helhetlig og systematisk arbeid, ROS-analyser og øvelser bidra til at samfunnssikkerhet og beredskap integreres i all kommunal virksomhet og planlegging

På systemnivå ivaretas dette med gjennomganger av beredskapsplaner og øvelser innen beredskap. På enhetsnivå arbeider man med beredskapsplaner og ROS-analyser lages fortløpende der vi ser dette mangler.

Skolene og barnehagene følger årshjul for internkontrollarbeidet. Dette innebærer årlig gjennomgang av de viktigste beredskapsplanene, ROS-analyser, oppfølging gjennom HMS-gruppa, førstehjelpskurs og brannøvelser m.m. Det er ønskelig at det jobbes mer med øvelser ift alvorlige hendelser, og bedre rutiner for å håndtere avvik og uønskede hendelser. Arbeidet med overordna ROS er gjennomført, og enhetene følger etter med oppdaterte planer.

HMS-gruppene er også involvert i dette arbeidet.

Tabell: Planer for samfunnssikkerhet og beredskap				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Antall enheter som har oppdaterte beredskapsplaner for samfunnssikkerhet og beredskap	1	8	7	14

Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune

Tilby attraktive kulturtilbud ut fra en langsiktig og strategisk plan for kulturarbeidet.

Kulturskolen har 520 elever i grunnskolealder pr. 15.09.2023 som er fordelt på 785 elevplasser. Det er 125 søkere på venteliste. Det er enkelte tilbud som er mer populære. Kulturskolen har et bredt tilbud til elever over og under grunnskolealder. Kulturskolen jobber i tråd med den politisk vedtatte rammeplan for kulturskolen. Det jobbes med å få vedtatt en kulturplan i Melhus kommune som trekker linjer for det videre arbeidet i Melhus kommune. Kulturskolen er med på prosjekter i regi av Norsk Kulturskoleråd.²³

Tabell: Kulturtilbud				
Måleindikator (Tertial)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat T3 2023	Mål 2023
Besøk på Torsdagsklubben	468	1 973	2 493	1 100
Besøk på ungdomsklubbene og Ungdomstorget	4 319	5 934	3 165	3 800
Antall billetterte arrangement i kultursalen	29	28	26	25
Antall besøkende på Melhus kino	3 754	5 168	5 177	4 000
Prosentvis andel av grunnskoleelever i Melhus som har plass i kulturskolen	27 %	27 %	27 %	29 %
Antall kulturarrangement på biblioteket		20	28	25
Antall skole- og barnehagearrangement på biblioteket		148	99	80
Antall søkere som har stått mer en ett år på venteliste til kulturskolen		53	27	0

Iverksette tiltak i kulturminneplanen

Kulturminneplanen brukes aktivt i saksbehandling.

Rullere kulturminneplan

Den er planlagt rullert i 2024.

Kulturskolen skal være en naturlig samarbeidspartner i arbeidet med de estetiske fagene i grunnskolen

Kulturskolen har tre utviklingsprosjekter for å utvikle samhandling med grunnskolen. Barneskolene på Hovin, Høyeggen og Gimse er med. Kulturskolen ser på dette som en del av breddetilbudet omtalt i kulturskolens politisk vedtatte rammeplan. Det er et mål å endre slike samarbeid til å bli reell samskaping og ikke bare samarbeid i form av salg av tjenester. Kulturskolen bidrar med lønnsmidler inn i prosjektene. Vi prøver å knytte oppvekst og kultur godt sammen gjennom vårt oppvekstnettverk.

Organisasjon

Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver

Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%

De fleste av våre enheter ligger over 7 %. Dette skyldes først og fremst langvarige sykmeldinger. Dette er ansatte som har alvorlige sykdommer. Vi har også mye korttidsfravær. Vi ser at flere ansatte synes det er krevende å stå i jobb og møte de utfordringene som er i vår sektor. Det er spesielt utagerende atferd fra elever som sliter på ansatte. Dette ser vi gjennom avvikssystemet er en økende trend. Vi jobber hele tida med arbeidsmiljø.

Tabell: Sykefravær				
Måleindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Totalt fravær	8,6 %	8,6 %	9,1 %	7 %

Utvikle en heltidskultur

Vi arbeider hele tida for å ansette medarbeidere i 100 %.

Det er enkelte i barnehagen som over mange år har hatt behov for mindre stillinger av ulike årsaker. Da legges det til rette for dette. Likeledes har noen mindre stillinger knyttet til oppfølging av minoritetsspråklige i skolen. Innenfor kultursektoren kan det også være en utfordring å få fylt oppstillinger.

Tabell: Heltidsansatte i barnehagen				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel heltidsansatte i barnehagen		53 %	52 %	55 %

HMS-utvalget skal være en aktiv bidragsyter i utvikling av arbeidsmiljø og tjenester

Vi har satset på utvikling av HMS-gruppene og ser at det skjer mye spennende i sektoren. Trepartssamarbeidet er viktig for oss. Fremdeles er det litt strekk i laget, og antall møter varierer fra fire i halvåret til hver 14. dag. Mange enheter beskriver aktive HMS-utvalg med et årshjul for hvilke saker som behandles og viser at HMS-utvalget er det viktigste fora for arbeid på tvers i organisasjonen.

Tabell: Møte i HMS-utvalg				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Antall møter i HMS-utvalget pr. år	43	14	44	85

Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet, hvor HMS-utvalget har en sentral rolle

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2022, og enhetene melder om planer for det videre arbeidet.

Tabell: Tiltak i utviklingsplanen				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Antall enheter som har utarbeidet tiltak i utviklingsplanen ut i fra medarbeiderundersøkelsen	-	-	10	22

Tjenester

Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert

Digitalisere tjenester med utgangspunkt i brukernes behov

Sektor for oppvekst og kultur er en del av strategien Smartere Melhus, og framoverlent i prosessen. Vi har en egen leasingstrategi innen skole.

Ansatte i skole og barnehage er migrert til nytt domene. PC-ene til ansatte er knyttet til et nytt styringssystem som skal forbedre og forenkle distribusjon av nødvendig programvare. Mulighet for ansatte til å resette eget passord er en synlig gevinst. Forberedelse til flytting av læringsbrettene i Melhuskolen til samme styringssystem som PC-en er gjennomført.

Vigilo er i full drift og ny funksjonalitet er rullet ut. Skolen og barnehage tok høsten 2023 i bruk modulen tilrettelegging. Integrasjoner mellom systemene er på plass. Implementering av modulen har pågått frem til august 2023. Arbeidsflyter og rutiner knyttet til rapporter, distribusjon og arkivering skal oppdateres.

Implementering av ny funksjonalitet, kompetanseheving og videreutvikling av skaperverksted preger arbeidet i sektoren.

PP-tjenesten har gjennom funksjonene til HK-oppvekst grundig oversikt. HK-oppvekst er et skreddersydd fagsystem for å ivareta PP-tjenesten sine behov. Det er Vitec HK data som leverer dette fagsystemet. Dette skal evalueres mer med IT-avdelinga etter hvert. Vi har kontakt med folkeregisteret, og vi har startet opp med svar ut. Det fungerer meget bra! Skolene og barnehagene kommuniserer via Vigilo til HK-oppvekst.

Alle barn med lovfestet rett til barnehageplass skal få tilbud om plass

Melhus kommune har full barnehagedekning.

Tabell: Hovedopptaket for barn i barnehager				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel barn med rett som fikk plass ved hovedopptaket	100 %	100 %	100 %	100 %

Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre

Brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet, hvor HMS-utvalget har en sentral rolle

Elevundersøkelsen gjennomføres fra 5.-10. trinn. Vi har også kjøpt inn lisenser til Spekter. Spekter består

av to ulike undersøkelser for å undersøke om skolemiljøet er trygt og godt.

Det gjennomføres medarbeiderundersøkelse annethvert år (KS sin 10-faktor-undersøkelse).

De fleste barnehagene tar foreldreundersøkelsen. Her er det få som svarer.

Mange skoler har også gjennomført inkluderingsanalysen. Inkluderingsanalysen er en liten del av Kompetanseløftet i Trøndelag. Det er en analyse som handler om arbeidsplassers kompetanseutvikling. Det er et tiltak for å reflektere over virksomhetens praksis- og vil dermed gi et godt grunnlag for å identifisere styrker og svakheter i inkluderende praksiser i våre barnehager og skoler. Dette skal være grunnlag for videre utviklingsarbeid. Målet er at alle våre skoler og barnehager skal ha gjennomført analysen i løpet av 2025.

Kulturskolen avventer bedre måleverktøy fra Bedrekommune. Kulturskolen får hele tiden tilbakemeldinger fra sine brukere. Disse blir det jobbet systematisk med i arbeidet med kulturskolens tilbud.

Brukerundersøkelse er ikke gjennomført i 2023 for biblioteket. Den planlegges gjennomført i 2024.

HMS-utvalgene har en sentral rolle både i planleggingen, gjennomføringen og oppfølging av alle resultater vi får inn.

Tabell: Barns utvikling og trivsel				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Barns utvikling på foreldreundersøkelsen i barnehagen skal ligge på 4,8 eller høyere	4,7	4,7	4,7	4,8
Barns trivsel på foreldreundersøkelsen i barnehagen skal ligge på 4,8 eller høyere	4,7	4,8	4,7	4,8

Følge opp strategi for tverrfaglig samarbeid barn og unge

Implementeringen startet høsten 2022 og videreført året 2023. Arenaer for samhandling er etablert, og utprøving av nye arbeidsformer pågår. Planen skal evalueres i løpet av 2024.

Øke andelen ansatte med formell kompetanse

Alle lærere og barnehagelærere har formell kompetanse. Vi har flere lærere som tar videreutdanning. Assistenter får mulighet for å utdanne seg til barne- og ungdomsarbeider.

Tabell: Andel ansatte med formell kompetanse				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel barne- og ungdomsarbeidere i barnehagen	33,6 %	36,4 %	47,7 %	50 %
Andel barnehagelærere i barnehagen	46,3 %	46,6 %	46,4 %	45 %
Andel faglærte totalt i barnehagen	86,8 %	85,4 %	87,8 %	80 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i barnehagen	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel lærere uten godkjent undervisningskompetanse i skolen	0,6 %	2,6 %		0 %

Øke andelen menn i barnehagene

Menn i barnehagen må sikres et nettverk, som gir inspirasjon og motivasjon, slik at de blir i barnehagen. Profilerings mot ungdomsskolene bør systematiseres, med tanke på å rekruttere til barnehagelærerutdanningen. Styrere og enhetsledere må bevisstgjøres i enda større grad når det gjelder kjønnsbalanse og mangfold. Fortsatte tiltak krever ressurser.

Tabell: Andel menn i barnehagen				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel menn i barnehagen	15 %	12,8 %	12,5 %	15 %

Sikre alle elever et godt og trygt skolemiljø som fremmer læring, mestring og trivsel

Elevene i Melhus opplever skolemiljøet som godt. De trives godt på barnetrinnet, bedre enn elevene i resten av landet. Elevene på ungdomstrinnet i Melhus er mindre motiverte enn elevene på barnetrinnet, noe som er likt med den nasjonale trenden. De trives som resten av landet og opplever bedre støtte fra både lærerne og hjemmefra. Mobbetallene i Melhus viser høyere tall enn landssnittet for mellomtrinnet og lavere tall for ungdomstrinnet enn landet ellers.

Tabell: Opplevelse av mestring, motivasjon mv.				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Gjennomsnitt opplevelse av mestring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	4	3,8	3,8	3,7
Gjennomsnitt motivasjon (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,8	3,7	3,4	
Gjennomsnitt opplevelse av variert opplæring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,8	3,3	3,4	3,4
Andel elever som opplever mobbing 2 - 3 ganger i måneden eller mer (elevundersøkelsen) skal være under nasjonalt snitt	5,2		3,8	3,7

Sikre alle barn et godt og trygt barnehagemiljø som fremmer læring, mestring og trivsel

Barnehagene har et stort fokus på forebyggende arbeid. Flere barnehager har utarbeidet en handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø. Vi har dette som et overordna tema for det pedagogiske utviklingsarbeidet i våre barnehager. Det er et kontinuerlig arbeid med kompetanseheving og i vår utøvende pedagogiske praksis.

Barnehagene har lav terskel for å utarbeide en aktivitetsplan etter barnehageloven § 42. Ved mistanke om ansatte som krenker barn jf. barnehageloven § 43 har vi svært lav terskel for å sette inn tiltak.

Det er utbredt bruk av ASK for å bidra til et trygt og godt barnehagemiljø.

Sikre elevenes grunnleggende ferdigheter og faglige utvikling

Nasjonale prøver for 5. trinn i Melhus viser tall tilnærmet likt landsgjennomsnittet. Vi har noen færre elever på øverste mestringsnivå i engelsk og lesing og litt flere på laveste nivå, mens i regning har vi færre elever på laveste nivå sammenliknet med resten av landet. For 8. trinn ser vi at vi har noe mindre andel av elevene på øverste ferdighetsnivå og noen flere på laveste nivå. På niendetrinn løfter elevene i Melhus seg tilsvarende resten av landet, men skårer da noe lavere enn landssnittet totalt sett.

Rådmannen ser at en fortsatt satsing på videreutdanning av lærere, styrking av basisfagene og inkluderende læringsmiljø og – praksis som viktige tiltak for å løfte mellomtrinns elevene.

Tabell: Grunnleggende ferdigheter og faglig utvikling				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Grunnskolepoeng skal være over nasjonalt snitt	42,4	42,3	41,1	42,3
Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 9. trinn skal være under nasjonalt snitt	32,9	22,4	21,5	19,4

Tabell: Grunnleggende ferdigheter og faglig utvikling				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 9. trinn skal være under nasjonalt snitt	31,5	15,9	23,6	24,3
Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	30	29,4	38,5	34,1
Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	32	34,4	38	34,6
Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver engelsk 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	35,2	38,2	36	27,5
Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver regning 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	23,8	21,6	22,9	26,3
Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver lesing 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	22	22,1	31,7	25,1
Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver engelsk 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	23,5	28,7	28,7	25,4

Utvikle fagfornyelsen med ekstra vekt på eleven som subjekt.

Alle våre 11 skoler har jobbet med å innføre Fagfornyelsen og da med spesielt fokus på eleven som subjekt. Dette er en del av det daglige arbeidet som gjøres ute på skolene. Flere av våre skoler samarbeider tett med NTNU. Det er også flere skoler som samarbeider i et nettverk med alle ansatte. Eleven som subjekt har også vært tema gjennom vårt DEKOM arbeid, desentralisert kompetanseheving.

Tabell: Tiltak fornyelse av fag				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Antall skoler som har tiltak for utvikling av fagfornyelsen med vekt på eleven som subjekt i utviklingsplanen	 Ja	 Ja	11	11

Redusere elevfraværet ved å følge nærværplanen

6,3 % er et forholdsvis lavt tall. Nærværplanen brukes aktivt ved alle skolene.

Tabell: Elevfravær				
Måleindikator (År)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel av elever med 10% eller høyere fravær	6,3 %	7,6 %	6,3 %	4 %

Videreutvikle den skolebaserte vurderingen og skolen som lærende organisasjon

Skoleeier har vært på skolebasert vurdering på alle skolene. Temaene har vært:

- Opplæringsloven kapittel 9A, elevene sitt skolemiljø
- Opplæringsloven kapittel 5, spesialundervisning
- Opplæringsloven kapittel 1, tilpasset opplæring
- Opplæringsloven kapittel 13, §13-7, SFO
- Elevenes fysiske skolemiljø, bygninger
- Satsningsområdene i 2023
- Satsningsområdene i 2024
- HMS-arbeidet
- Avvik

- Ledergruppa ved skolen
- Fravær ansatte og elever
- Leksehjelp

Kvalitetssikre tilbudet til elever/barn med spesielle behov

Skolene og Pedagogisk psykologisk tjeneste samarbeider tett. Rådgiverne i PPT har faste dager ute på våre skoler og barnehager. Vi har lokale tverrfaglige team hver måned på alle skolene. På grunn av manglende ressurser, har vi ikke kommet i gang med tverrfaglige team på barnehagene. Vi har et prøveprosjekt på to barnehager. De andre har tilbud om småbarnsteam som også er en tverrfaglig sammensatt gruppe. Vi har hatt stort fokus på sakkyndige vurderinger og individuelle opplæringsplaner både i skolene og barnehagene våre. Det skrives årsrapport en gang i året hvor spesialpedagogisk/spesialundervisning blir evaluert. Foreldresamarbeid har vært tema på alle våre enheter. Inkluderingsanalysen som er gjennomført på mange skoler og barnehager bidrar også med å kvalitetssikre tilbudet til våre elever og barn med spesielle behov. Ved årlig skolebasert vurdering er dette tema. Det er det også i det årlige møte mellom barnehageeier, enhetsledere og styreere ved alle våre barnehager.

Arbeide med publikumsutvikling gjennom hele året

Vi arbeider gjennom hele året med å tilby kulturelle tilbud som er attraktive, og som når et bredt publikum.

Alle barn og unge opplever et godt, tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole (kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis)

Vi har gjennomført inkluderingsanalysen på 7 skoler og 5 barnehager, og har en plan for videre oppfølging. Målet er at alle enhetene skal ha tatt analysen i løpet av 2025. Arbeidet med Kompetanseløftet innen spesialpedagogikk videreføres i Melhus kommune. Det er pedagogisk psykologisk tjeneste som gjennomfører inkluderingsanalysen.

PPT skal ha kompetanse på vanlige utfordringer, men også sammensatte og relativt komplekse utfordringer

PPT har faste tidspunkt hvor de kan reflektere sammen. Det er mye ulik kompetanse til stede, og samkjøring er mulig. Samarbeidet med St. Olavs hospital er godt etablert. Det er tilsatt en rådgiver med hovedfokus mot minoritetsspråklige.

Folkehelse

Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid

Det skal være lett å være frivillig i Melhus kommune

Tallene for antall aktive frivillige er nedadgående. Det er litt for lite "bestilling" av tjenester fra helse- og omsorg. Det jobbes med en strukturering av arbeidet. Dette tar litt lang tid.

Tabell: Antall frivillige				
Måleindikator (Tertial)	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Antall registrerte frivillige i Nyby	478	315	326	350
Antall aktive frivillige i Nyby		120	92	110

Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid

Forebygge utenforskap ved god tverrfaglig samhandling

Vi følger strategisk plan for tverrfaglig og forebyggende arbeid for barn og unge. Ny oppvekststrategi er under godkjenning. Den har vært tatt opp i utvalget for Oppvekst og kultur og i Formannskapet. Den skal opp i Kommunestyret nå i mars. Oppvekststrategien er bygd opp med en visjon og overordnet målsetting. Arbeidet mot utenforskap blir vektlagt. Inkludering er hovedfokus i alt arbeid vi skal gjøre i barnehage og skole de neste tre årene.

Gjennomføre Ungdata hvert 2. år

Ungdata gjennomføres våren 2024. Ungdata er en spørreundersøkelse som gir et bredt bilde av barn og unges hverdagsliv. Den gir blant annet svar på hvor mange som føler seg ensomme, om trivsel og mistrivsel, om livskvalitet og psykisk helse, og hvor mange som mangler noen å snakke med om vanskelige ting. I år tar alle elever fra 5.-10. trinn i Melhus kommune undersøkelsen.

Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn

Kultur og fritid og Oppvekst skal skape møteplasser for alle i Melhus

Kulturskolen er aktivt med på å skape møteplasser for alle barn og unge i kommunen.

Biblioteket er en møteplass for alle.

Ungdomshuset Potten og det nye klubblokalet på Lundamo skal være møteplasser for hele kommunen.

5.3 Helse og velferd

Melhus kommune har koordinerte tjenester som skal sikre en effektiv og trygg bosetting av flyktninger

Det ble i 2024 bosatt 51 flyktninger fra Ukraina og Syria. Aldersfordelingen er som følger: 3 barn mellom 0-5 år, 4 barn mellom 6-12 år, 3 barn mellom 13-15 år, 6 ungdommer mellom 16-18 år, 32 voksne mellom 18 - 55 år og 3 voksne over 55 år. Alle får bolig i kommunen, veiledning, råd og støtte, der selvstendighet er målet i alt vi gjør. Barna begynner raskt i barnehage/skole, de voksne kommer raskt inn i opplæring på Voksenopplæringa. Alle gjennomgår en helsekartlegging den første tiden, utført av migrasjonshelseteamet på Helsestasjonen.

Voksenopplæringa har gjennom året hatt 219 personer på norskopplæring og i snitt 20 elever som har tatt grunnskole for voksne. Dette er både flyktninger som kommunen har bosatt etter avtale med myndighetene, innvandrere som har kommet til kommunen enten gjennom jobb, gift med norsk statsborger, familiegjennforent med familie som bor i kommunen fra før, og asylsøkere fra Tambartun mottak for enslige mindreårige.

Det er tett tverrfaglig samarbeid i kommunen for å få til effektiv og trygg bosettinga. Dette gjelder både med barnehage, barneskole, ungdomsskole, Nav, Migrasjonshelseteamet, Bygg og eiendom, Hjemmetjenesten, psykisk helse, kultur og fritid og frivillige organisasjoner.

Også når det gjelder deltakelse i samfunnet, jobber enhetene i Melhus kommune sammen for å fremme deltakelse, spesielt med tanke på økt deltakelse i arbeidslivet. For å nevne noe, så er norskferdigheter og

et funksjonelt språk til bruk i arbeidslivet grunnleggende, og mye av dette skjer på Voksenopplæringa. Flyktingetjenesten og Nav jobber med ulike tema innen kvalifisering og arbeidslivskunnskap. Gjennom praksis i bedrifter øves språket og forberedelse for å få en jobb. For tiden jobbes det med spennende prosjekter når det gjelder praksis med mål om jobb - her nevnes spesielt både MerSmak i rådhuskantina, barnehage, lager/produksjon, og man tenker at dette er gode modeller som kan brukes innen helse også.

Bosetting og integrering av flyktninger medfører nødvendige utgifter, blant annet til bolig, opplæring, helseoppfølging og sosialfaglig støtte. Samtidig innebærer dette en betydelig samfunnsnytte, gjennom økt arbeidskraft, nye perspektiver og et mer mangfoldig lokalsamfunn. Når flere flyktninger kommer i arbeid og deltar aktivt, styrkes kommunens bærekraft og utvikles positivt på lang sikt. Kommunen mottar statlig integreringstilskudd som dekker deler av kostnadene for bosetning av flyktninger, og vellykket integrering og arbeidsdeltakelse kan over tid også gi økte skatteinntekter og bidra til et mer robust arbeidsmarked.

Vi forebygger utenforskap med god tverrfaglig samhandling og tidlig innsats

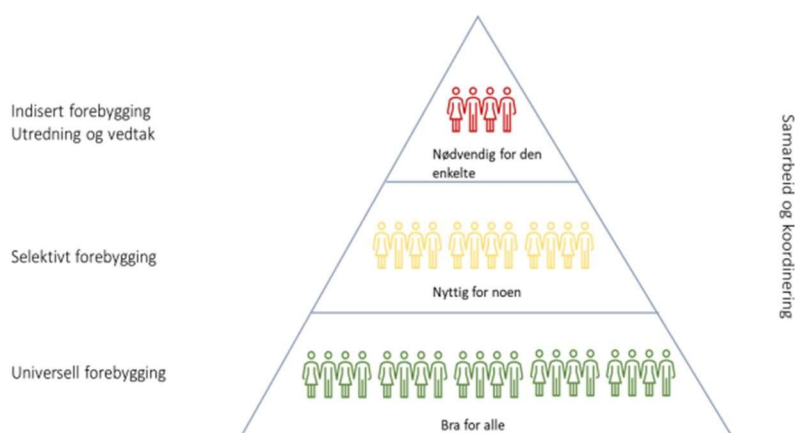
Helse- og velferdssektoren i Melhus kommune jobber for å hindre at folk havner utenfor samfunnet ved å sette inn hjelp tidlig og samarbeide mellom forskjellige tjenester. Når vi handler raskt og helhetlig, gir vi mennesker trygghet og muligheter til å delta i samfunnet. Dette er en viktig del av vår **tverrfaglige strategi for barn og unge**, som fokuserer på helhetlig og koordinert støtte til barn og unge som trenger det mest.

En viktig del av dette er å gi barn og unge kontinuerlig hjelp uten at de faller mellom stolene. Vi bruker modeller som BTI (Bedre tverrfaglig innsats), som sørger for at ulike fagfolk jobber sammen for å gi god hjelp. Et eksempel på dette er prosjekter som hjelper ungdom som står uten skolegang eller jobb. Gjennom samarbeid med NAV, barnevern og andre tjenester får de støtte til å komme tilbake til skole, arbeid eller andre meningsfulle aktiviteter, som i prosjektet Foyer. Vi jobber også med ungdom som sliter med psykiske helseproblemer eller rus, og gir dem oppfølging i samarbeid med helsepersonell.

Vi tilbyr også spesielle mestringstilbud, som for eksempel Sansesenteret. Dette er et tilbud for barn som har spesielle behov, for eksempel barn med tidlige diagnoser eller barn som er født prematurt. Her får de støtte og hjelp til å utvikle seg i trygge omgivelser.

I tillegg jobber vi med å hjelpe voksne flyktninger å komme inn i det norske samfunnet. Vi gir dem opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og gir dem veiledning for å hindre at de blir isolert. Gjennom prosjektet "Frihet" samarbeider vi med politi og andre instanser for å motvirke negativ sosial kontroll.

Målet vårt er å sikre at alle, uansett bakgrunn eller utfordringer, får muligheten til å være aktive i samfunnet. Dette gjør vi ved å samarbeide godt på tvers av tjenester og sette inn hjelp tidlig, slik at ingen står alene.

Ved å investere i forebyggende helsetiltak for små barn kan man i teorien redusere behovet for barnevernstiltak senere. Ifølge KOSTRA-tall for 2024 bruker kommuner i KOSTRA-gruppe 7 i snitt 17 427 kroner per innbygger (0–5 år) på forebygging, justert for lønns- og prisvekst. I Melhus kommune er dette beløpet 14 929 kroner. Dette er en økning i forhold til tidligere år, men fortsatt under gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 7.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Netto utgift forebygging per innbygger 0-5 år	12 454 kr	11 586 kr	12 906 kr	12 951 kr	14 358 kr	14 929 kr

Tall fra Framsikt for 2024, basert på Kostra, viser dessuten at barnevernet i Melhus er prioritert 17 prosent lavere enn gjennomsnittet for Kostragruppe 7. Samtidig er “kommunehelse” – som inkluderer skolehelsetjeneste, helsestasjon og psykisk helse – 25 prosent lavere prioritert enn snittet for samme gruppe.

Tall fra kommunebarometeret 2024 viser at andel innbyggere mellom 18 og 24 år i Melhus kommune som mottar sosialhjelp er stabilt.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel innbyggere 18 og 24 på sosialhjelp	9,56	8,95	7,09	8,22	8,7	8,6

Tall fra Framsikt for 2024, basert på Kostra, viser dessuten at området “sosiale tjenester” i Melhus er prioritert 7 % prosent lavere enn gjennomsnittet for Kostragruppe 7.

Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7%

I 2024 har det vært et sterkt fokus på sykefravær og tilstedeværelse i enhetene i helse- og velferdssektoren. Lederne og HMS-utvalgene har jobbet aktivt for å redusere fravær og skape et godt arbeidsmiljø for de ansatte. Likevel endte sykefraværet for 2024 i helse- og velferdssektoren samlet sett opp med 10,17 %, over kommunens måltall på 7 %.

Flere enheter har hatt utfordringer med høyt sykefravær, særlig langtidsfravær, som har påvirket bemanningen og arbeidsbelastningen. Mange av de enhetene med høyere sykefravær har hatt ansatte med muskel- og skjelettplager, psykiske helseutfordringer eller andre helseproblemer som har ført til langvarig sykefravær. Dette har vært spesielt merkbart i enheter med fysisk krevende arbeid, som for eksempel i avdelingene som jobber med pleie og omsorg. For eksempel har avdelinger som jobber med tungt stell og pleie, som Horg langtidsavdeling og enkelte bofellesskap, hatt spesielt høyt sykefravær, delvis på grunn av slitasje på kroppen over tid.

For å håndtere sykefravær har lederne gjennomført regelmessige oppfølgingssamtaler med de ansatte, og det er blitt satt inn tiltak for å støtte dem som er sykmeldte. Lederne har prøvd å tilrettelegge arbeidsforholdene der det har vært mulig, for å gjøre det lettere for de ansatte å komme tilbake til jobben. I noen tilfeller har det vært vanskelig å gi den ønskede tilretteleggingen på grunn av langtids sykemeldinger, men lederne har jobbet for å finne gode løsninger.

I tillegg har vi hatt sluttsamtaler med ansatte som har sagt opp stillingene sine. De fleste har gitt positive tilbakemeldinger om arbeidsmiljøet, og sagt at de har hatt god trivsel på jobben og har fått god støtte fra kollegaer. Dette har vært viktig for å opprettholde et godt arbeidsmiljø, til tross for utfordringene med sykefravær. I noen enheter, som for eksempel flyktningtjenesten, har det også blitt rapportert om høy grad av autonomi og fleksibilitet blant de ansatte. Dette har vært med på å skape et positivt arbeidsmiljø, til tross for utfordringer med sykefravær.

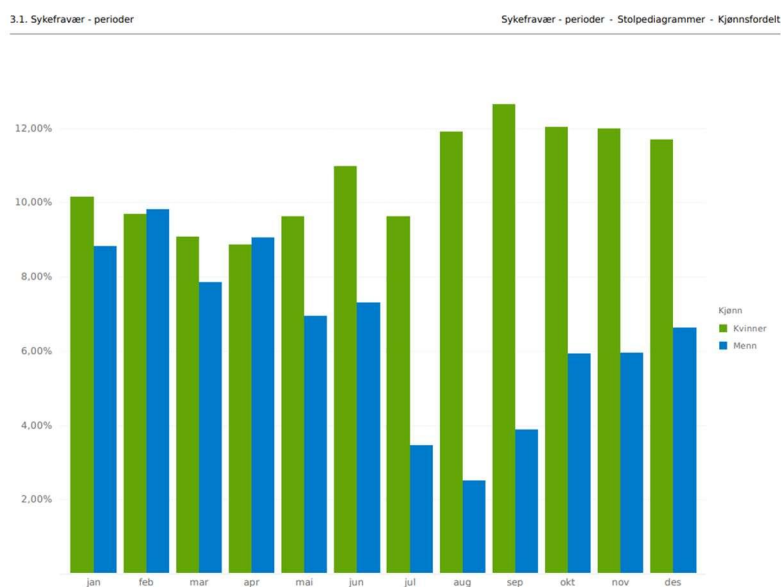
HMS-utvalgene i flere enheter har hatt sykefravær som et tema på sine møter, og det er satt i gang forebyggende tiltak for å redusere fravær og bedre tilstedeværelsen. Eksempler på dette er jevnlig medarbeidersamtaler, der sykefravær og arbeidsmiljø diskuteres, samt implementering av bedre rutiner for oppfølging og tilrettelegging.

Enhetene har også identifisert områder der sykefraværet kan reduseres gjennom bedre tilrettelegging for ansatte med kroniske sykdommer eller langtids sykemeldinger. Dette har vært spesielt relevant i enheter med ansatte som har hatt langvarige helseutfordringer. Det har blitt fokusert på å finne løsninger for å tilpasse arbeidsoppgavene til de ansattes behov, samtidig som det har vært arbeidet med å redusere langtidsfraværet gjennom systematisk oppfølging.

Tabellen under viser utvikling av sykefraværet over tid. Sykefraværet ligger stort sett mellom 8 og 11 % gjennom hele året, men dipper litt på våren/forsommeren, for så å stige igjen mot høsten. Sykefraværet ligger jevnt over målsettingen på 7 %.

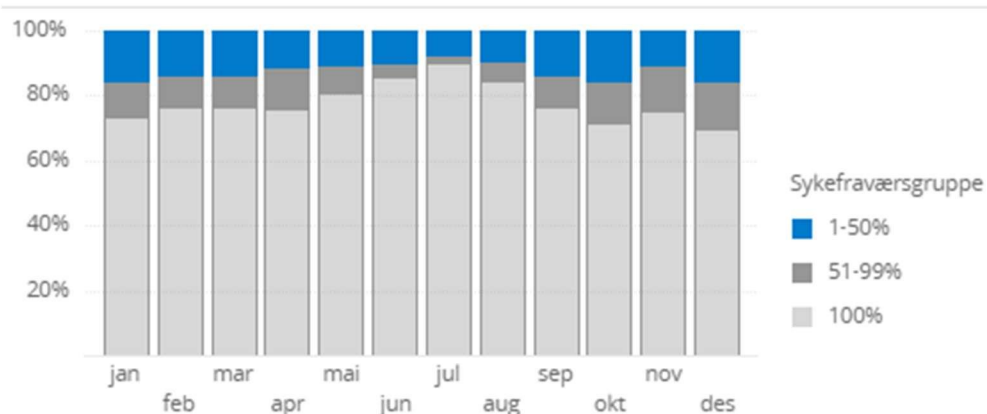

Grafen under viser at kvinner gjennomgående har høyere sykefravær enn menn i alle måneder, med særlig tydelig forskjell fra sommeren og utover høsten. Begge kjønn viser et fall i sykefraværet i juli, før det øker igjen i august. Generelt ligger menn på rundt 6–9 prosent, mens kvinner typisk ligger mellom 9–12 prosent.

Diagrammet under viser andelen av sykefraværet som er helt eller delvis (gradert) for hver måned. I alle måneder er det et flertall (rundt 70–80 %) som er 100 % sykefravær, mens gradert fravær (1–99 %) utgjør de resterende 20–30 prosentene. Fordelingen er relativt stabil gjennom året, med kun mindre variasjoner fra måned til måned.

Andel gradert sykefravær

Alt i alt tyder tallene på at ferieavvikling påvirker både det totale fraværet og i noen grad fordelingen mellom helt og delvis sykefravær. En vanlig forklaring er at en del ansatte tar ut ferie i sommermånedene, noe som kan gi et naturlig fall i registrert sykefravær. Samtidig kan det være at noen planlagte operasjoner eller andre helsetjenester blir utsatt til etter ferien, slik at sykemeldingene reduseres midlertidig i denne perioden. Det fører til at både omfanget av 100 % sykemeldinger og graden av delvis sykmeldte kan avvike fra resten av året.

HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet

Brukerundersøkelser benyttes aktivt i HMS-utvalgene til forbedringsarbeid. Dette er faste saker til HMS-utvalgsmøter både avdelingsvis og felles i enhetene.

Rapport etter brukerundersøkelse gjennomført i 2023 har ikke for alle vært tilgjengelig før 2024, derfor har resultater fra undersøkelsen blitt benyttet til forbedringsarbeid gjennom 2024. HMS-utvalgene velger ut områder som skal være i fokus for perioden de er inne i, og man jobber aktivt med fokusområdene. Det er ikke gjennomført nye brukerundersøkelser i 2024.

Direkte dialog med pårørende har vært viktig for å forbedre tjenestene. Ved å snakke med pårørende får vi innsikt i hvordan pasientene har det, og det hjelper oss å tilpasse tjenestene bedre etter deres behov. Dette temaet tas aktivt opp i HMS-utvalgene, som diskuterer hvordan tilbakemeldinger fra pårørende kan bidra til å forbedre både pasientbehandling og arbeidsmiljø.

Håndtering av klager og avviksmeldinger har også vært viktig. Klager hjelper oss med å se hvilke områder som trenger forbedring, og avviksmeldinger gir oss mulighet til å gjøre konkrete endringer i arbeidet vårt. I HMS-utvalgene tas disse temaene opp for å finne løsninger og hindre at problemer gjentar seg.

Samarbeidet med pårørendeutvalget i institusjonstjenesten har også vært nyttig. Gjennom pårørendeutvalget har vi fått tilbakemeldinger som kan hjelpe oss til å forbedre tjenestene. Dette diskuteres også i HMS-utvalgene for å sikre at vi gjør nødvendige endringer både for pasientene og for arbeidsmiljøet.

I perioden 2021-2023 deltok alle HMS-utvalgene i Helse og velferd i utviklingsprogram i regi av Sammen om framtidens helsetjenester. Alle enheter jobber aktivt med sine HMS-utvalg i arbeidsmiljø, risiko - og beredskapsarbeid, brukerkvalitet, arbeidsvilkår og heltidskultur. Alle avdelinger rapporterer om at HMS-utvalgene fungerer som et utvidet lederskap i avdelingen, og det er nyttig at man jobber sammen om

endringsprosesser og kvalitetsforbedringer. I tillegg til at avdelingene har regelmessige HMS-møter, har også enhetene felles HMS-møter hvor man diskuterer status og retning for enhetene i sin helhet. Alle enheter jobber aktivt med resultater fra medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet

SAMMEN OM
FRAMTIDENS HELSETJENESTER
INTERKOMMUNALT SAMARBEID
MELHUS, SKAUN OG MIDTRE GAULDAL

Melhus kommune har en heltidskultur

De siste fem årene har Melhus kommune gjort betydelige fremskritt i å øke andelen heltidsansatte gjennom prosjektet "Sammen om framtidens helsetjenester". Enhetene har hatt høyt fokus på å få andelen heltidsansatte opp, noe som har gitt gevinster, som man kan se i tabellen under. Målet for 2024 var 40%, og vi nådde dette målet.

Utvikling av heltidskultur og gjennomsnittlig stillingsstørrelse (2014-2024):

År	2014-2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel heltid	9,3 - 12,9	15,2	24,2	31,9	37,1	41,1
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	58,8 - 61,9	65,3	67,6	70,1	69,3	71,5

Enhetene har jobbet aktivt med heltidskultur siden 2020. Fra tidligere år hvor man knapt gikk opp ett prosentpoeng, har vi nå tatt betydelige hopp de siste fire årene og ligger foran landsgjennomsnittet (36,1%).

HMS-utvalgene og ansatte har vært mer delaktige i utarbeidelse av turnus og utprøving av arbeidstidsordninger. Mange avdelinger har innført langvakter og økt helgetimer, noe som skaper mer tilstedeværelse av kompetanse og økt tilgjengelighet for brukere. Helsepersonell som jobber i høye stillinger er kontinuitets-bærere i avdelingene, noe som gir trygghet for både brukere og ansatte.

Resultatene viser viktigheten av et tydelig engasjement for å utvikle en heltidskultur. Selv om måltallet for 2024 er nådd, er det viktig å holde trykket oppe for å nå 50% innen utgangen av 2025. HMS-utvalgene spiller en sentral rolle i denne utviklingen, og det jobbes videre med hvordan vi skal nå dette målet.

Det er en bevisst satsning på å lyse ut hele stillinger der det er mulig. Ved innføring av langvakter og andre alternative arbeidstidsordninger, ser man at man får økt stillingsprosenten til de ansatte som ønsker det. Det jobbes også aktivt med å få innført "Årsturnus" som metode for turnusplanlegging, for å se om vi kan øke heltidskultur ytterligere. Til tross for ulike utfordringer ser man at det er i ferd med å sette seg en kultur i sektoren, hvor heltid og kontinuitet hos både tjenesteyter og tjenestemottaker er i fokus.

Veivalgprosjektet – Økte andel av hjemmebaserte tjenester

Melhus kommune har over tid arbeidet for å styrke hjemmetjenestene og tilpasse dem den demografiske utviklingen, som viser en økning i antall eldre innbyggere. Dette har blant annet blitt adressert gjennom prosjektet «100 år i eget hjem» (2017), og veivalg-prosjektet (2022), som har som mål å tilby pleie- og omsorgstjenester i hjemmet fremfor institusjoner.

Tabell: Veivalgsprosjekt – øke andelen av budsjettet til hjemmebaserte tjenester				
Måleindikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Mål
Tjenester til hjemmeboende (f257 og f258) – andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	48,0 %	52,4 %	55,0 %	50,0 %

Våre ansatte har nødvendig faglig kompetanse

Digital kompetanse og Helseplattformen

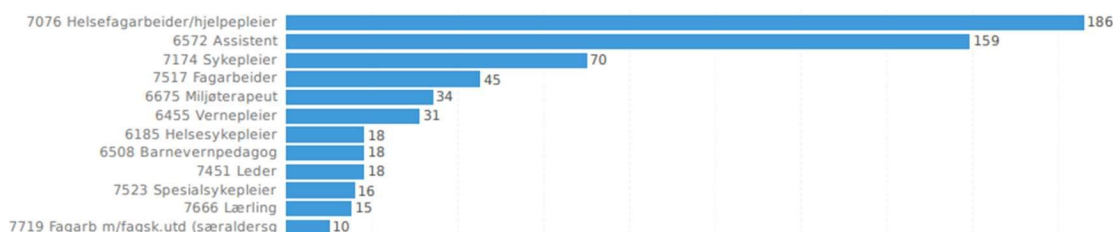
I 2024 har alle ansatte fått faglig kompetanseheving i form av digital kompetanse og nye måter å jobbe på i forbindelse med innføring av Helseplattformen. Den digitale kompetansen hos ansatte i sektoren har vært svært variabel, denne har vært i høyt fokus i 2024. I forbindelse med innføringsløpet til Helseplattformen tok alle ansatte e-læring, klasseromsundervisning og etterlæring - alt på PC og mobilapplikasjon. I det daglige er det nok den mobile applikasjonen Rover som benyttes i tjenestene, og den sikrer igjen dokumentasjon mens oppgavene utføres gjennom en vakt. Dette igjen har ført til at ansatte har fått økt kompetanse på lovverket, som handler om helsepersonellens dokumentasjonsplikt (Helsepersonelloven §8).

Sykepleiefaglig- og helsefaglig kompetanse

Enhetene melder i år økende utfordringer med å rekruttere sykepleiefaglig kompetanse, og delvis helsefaglig kompetanse. Spesielt er dette utfordrende på Horg og Høllonda. Tidligere har utfordringen vært størst på natt, men nå ses en utvikling på dag/kveld også. Det er mer krevende å rekruttere faglig kompetanse.

Ett av grepene som ble gjort i 2024, var innføre Sykepleieteam på natt. Vi har siden juni hatt sykepleieteam som dekker hele kommunen, både institusjon, hjemmetjeneste, idrettsveien, avlastning for barn og unge, samt boa. Dette sikrer at alle innbyggere i kommunen har sykepleiefaglig kompetanse tilgjengelig. Det pågår videre arbeid for å etablere teamet til å gjelde hele døgnet og hele året. Dette for å sikre sykepleiefaglig kompetanse på disse tidspunkt også. Det trenger å være stedlig sykepleiefaglig kompetanse noen steder, og det skal det fortsatt være, men målet er at alle sykepleiere inngår i team og kan benyttes på tvers av enheter. Skal kommunen klare å realisere plan om å ha ett sykepleieteam som jobber på tvers av enheter og avdelinger, må kompetansehevende tiltak gjennomføres.

Som bildet under viser er det flest helsefagarbeidere på jobb, mange har også store stillinger og vil være kontinuitetsbærere i avdelingen. Helsefagarbeidere må i større grad settes i stand til å koordinere en avdeling, og vurdere hvor det er nødvendig med sykepleiefaglig kompetanse. For å møte utfordringene vi allerede står i, og møter i fremtiden, må vi videreutvikle kompetansen til flere. Observasjons- og vurderingskompetanse er prioritert område for sektoren. Helsefagarbeidere og assistenter må være i stand til å observere, kartlegge og gjennomføre tiltak hos brukere.

Sertifisering og øvelser

Kompetanseutvikling skal hele tiden være etter det som er av behov i enhetene. Her ser vi dessverre at vi henger litt etter på nødvendige øvelser og sertifiseringer.

De siste årene har det vært pandemi, innføring av helseplattformen og andre fagområder som har vært mer presserende (eks. vold og trusler), som har gjort til at det er nå flere år siden ansatte har hatt kurs i hjerte- og lungeredning og andre prosedyrer som man må øve på jevnlig. Det er spesielt utfordrende å dekke inn igjen dette gapet, når den økonomiske situasjonen er som den er i sektoren. Likevel prøver avdelingene å øve på slike fagspesifikke områder når det er rom for det, samtidig som det er et behov for at dette blir mer systematisert.

Faglige krav fra samarbeidsaktører og innbyggere

I den tiden vi er inne i med tanke på utfordringer med rekruttering av fagkompetanse, økende krav fra samarbeidspartnere (Spesialisthelsetjenesten) og innbyggere, samt aktivt arbeid med oppgavedeling og oppgaveglidning har sektoren behov for økt fokus på faglig utvikling.

Spesialisthelsetjenesten er også under stort økonomisk press, og har innsparingskrav. Dette har direkte konsekvenser for primærhelsetjenesten. Vi ser stadig en utvikling i tilstanden til pasientene som kommer hjem fra sykehuset. Det blir mer og mer komplekse helsetilstander og prosedyrer, som helsepersonellet i kommunen må håndtere. Heldigvis har vi fagfolk som liker en utfordring, men de må få faglig kompetanse til å beherske utfordringsbilde hos pasientene som både er hjemmeboende og inneliggende i kommunen.

Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging

I 2024 har enhetene jobbet med å forbedre beredskapsplanene på tvers av enhetene, slik at vi kan håndtere ulike utfordringer som kan oppstå, for eksempel ekstremvær, vold, trusler og cyberangrep. Alle enheter har oppdatert sine beredskapsplaner for ulike situasjoner, og det har vært gjennomført øvelser for å teste hvordan disse planene fungerer i praksis. Dette har gitt verdifull erfaring med hva som fungerer godt og hva som trenger ytterligere forbedring.

I tillegg til oppdatering av beredskapsplanene har enhetene laget en overordnet handlingsplan for å forebygge og håndtere vold og trusler. Flere ansatte har deltatt på kurs om hvordan de skal håndtere slike hendelser.

Alle avdelinger melder at de har oppdatert sine beredskapsplaner, og at det er sørget for at de er lett tilgjengelige for alle ansatte. I tillegg er det gjennomført opplæring for å sikre at alle er godt kjent med rutineene. Dette inkluderer blant annet å ha prosedyrer på plass for ulike hendelser som brann, vold, trusler og psykisk stress.

Enhetene har også gjennomført flere risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS), der de har sett på potensielle risikoer som kan påvirke arbeidsplassen, som brann, strømbryt, vold, muskel- og skjelettplager og psykiske belastninger. Resultatene fra disse analysene har vært med på å forme beredskapsplanene.

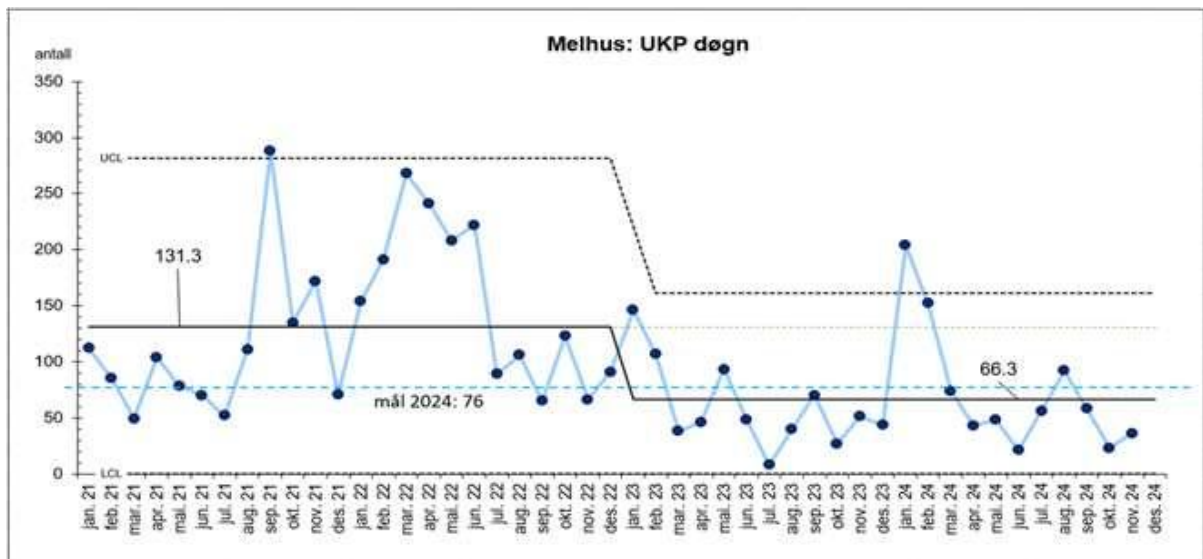
Samlet sett har det blitt gjort fremskritt i arbeidet med beredskap på flere områder. Det er etablert gode rutiner og prosedyrer, og vi har hatt praktiske øvelser for å sikre at alle ansatte er godt forberedt på ulike hendelser.

Vi har et kommunalt tilbud til alle pasienter på sykehus samme dag som de er utskrivningsklare

I 2024 har helse- og velferdssektoren i Melhus kommune videreført arbeidet med å redusere antallet utskrivningsklare pasienter (UKP) som venter på et kommunalt tilbud. Dette har vært en sentral prioritering for å sikre god pasientflyt og redusere belastningen på sykehuset.

Gjennom året har vi sett en betydelig reduksjon i UKP-døgn. I 2022 lå gjennomsnittet på 131,3 døgn per måned, mens dette i 2024 har sunket til 66,3 døgn. Måltallet fra St. Olavs hospital for Melhus kommune for 2024 var 76 døgn, noe vi nå ligger under på tross av et høyt antall UKP i januar og februar 2024. Denne forbedringen er et resultat av systematisk innsats med tidlig behovsavlaring, styrket samarbeid mellom hjemmetjenesten, institusjonstjenesten og helse- og velferdskontoret, samt jevnlig kapasitetsmøter. Data fra 2024 viser også en jevn økning i antall pasienter som får kommunale tjenester utenfor institusjon.

Vi har gode digitale tjenester som ivaretar brukernes behov

Helse og velferd i kommunen har tatt store skritt med tanke på digitalisering i 2024. Dette skyldes innføring av Helseplattformen, utskifting av teknologi for digitale tilsyn og pasientoppfølging, og utbreiing av velferdsteknologi. I forbindelse med innføring av Helseplattformen ble også infrastrukturen, i form av internett og tilgjengelig utstyr, oppgradert. Noe som sikrer betydelig bedre kvalitet på de digitale tjenestene som ytes.

Alle tjenester som ytes av Helse- og velferdssektoren er mulig å søke på både digitalt og manuelt, via tjenesten "Bookings" eller HelsaMi. Etter "Go-live" på Helseplattformen er det også nå mulig for innbyggere å søke tjenester via app'en HelsaMi. Som vi ser på bildet under er det flere og flere pasienter som tar i bruk HelsaMi.

★ Aktiveringsgrad HelsaMi

	mai 24	jun 24	jul 24	aug 24	sep 24	okt 24	nov 24	des 24	jan	feb
Prosentandel for HelsaMi aktivering	37 %	40 %	42 %	45 %	48 %	48 %	49 %	50 %	56 %	57 %

Andel pasienter med minst tre kontakter siste året som har tatt i bruk HelsaMi

5.4 Plan og utvikling

Miljømessig bærekraft

Infrastrukturen dekker vårt behov og gir grunnlag for å nå nullvekstmålet

Melhus kommune bidrar aktivt til å nå nullvekstmålet

Overordnet ros analyse er allerede ferdigstilt med klimaros. For øvrig tas disse forholdene med i planarbeidet. Det er utarbeidet grunnlag for klima budsjett og regnskap. Dette er lagt inn som en del av økonomi og handlingsplanen. Veg og trafikk prioriterer å drifte gang- og sykkelveger for å legge til rette for gående og syklende, samt tilgang til holdeplasser for kollektivreisende.

Det legges til rette for ny gang og sykkelveger som en del av miljøpakkearbeidet. Melhus kommune er en del av Byvekstavtalen 2019-2029 som har ni mål for arbeidet. Dette er:

1. **Lavere utslipp:** Det skal slippe ut mindre CO2. Utslipp fra transport skal reduseres i tempoet som er nødvendig for å oppfylle Paris-avtalen, og i tråd med lokale klimamål.
2. **Økning i miljøvennlige reiser:** Flere skal reise miljøvennlig. Økningen i miljøvennlige reiser i avtaleområdet skal være større enn befolkningsveksten.
3. **Senke terskelen for å reise miljøvennlig:** Samordnet areal- og transportplanlegging skal redusere transportbehovet og gjøre det lett og tryggere å velge miljøvennlige transportmidler i en velfungerende bo- og arbeidsregion.
4. **Tilgjengelige by- og tettstedsområder:** By- og tettstedsområder skal bli mer tilgjengelig for alle.
5. **Redusere trafikkulykker:** Antall trafikkulykker med drepte og hardt skadde skal reduseres. Antall trafikkulykker totalt skal reduseres.
6. **Overholde krav til luftkvalitet:** Nasjonale mål og forurensningsforskriftens krav til luftkvalitet skal overholdes.

7. **Redusere trafikkstøy:** Trafikkstøy innendørs og utendørs for støyfølsom bebyggelse og virksomhet
8. **Grønn og effektiv næringstransport:** Næringstransporten skal bli grønnere og mer effektiv.
9. **Øke brukertilfredshet:** Øke brukertilfredsheten av tiltak i Miljøpakken.

Evalueringsrapport om måloppnåelse i miljøpakken for 2024 foreligger ikke før ut i mai 2025. Under følger derfor en link til evaluering av måloppnåelse i miljøpakken for 2023.

<https://miljopakken.no/wp-content/uploads/2024/06/Evaluering-maloppnaelse-2023.pdf>

Melhus har kapasitet til å håndtere lokale ekstremværhendelser

Melhus kommune har robuste klimatilpasningstiltak som sikrer helse, natur, infrastruktur og materielle verdier

Overordnet ros analyse er allerede ferdigstilt med klimaros. For øvrig tas disse forholdene med i planarbeid generelt.

Det er installert hjertestartere i bygg med haller/gymsaler samt opplæring av ansatte i bruken av disse. Kursinstruert personell, dvs. sikkerhet utført for alle driftsledere i Bygg og eiendom i 2021. Enheten er involvert i arbeidet med overordnet ROS for kommunen, og vil gjennom det arbeidet se på hvordan metodikken kan medføre mer spesifikke beredskapsplaner i B&E.

Drift vann og avløp har deltatt på 2 beredskapsøvelser i 2023. Av disse var en øvelse som drift VA selv gjennomførte i samråd med kommunens beredskapsrådgiver, denne øvelsen gikk på scenario: bortfall av drikkevannsforsyning Løvset som følge av ras.

Veg og trafikk har beredskap for brøyting og er en del av den operative styrken ved hendelser i forbindelse med naturskade langs kommunal veg. Avdelingen har også en maskinpark og egne ansatte som kan bistå i situasjoner det er fare for liv og helse, og skade på eiendom.

Det jobbes med å utarbeide nye rutiner for akutte hendelser som ras, flom og oversvømmelser. Det har vært mange naturfarehendelser de senere årene, slik at en har fått prøvd ut vår beredskap, og testet hva som fungerer og ikke. Dette skal gjenspeiles i den nye rutinen som lages.

Overordnet evakueringsplan ble revidert i 2023.

Vi tar vare på naturen vår med bærekraftig bruk og vern

Har et godt kunnskapsgrunnlag innen miljø og naturmangfold og har gjennomført nødvendige tiltak i henhold til kommunedelplan

Kommunedelplan for miljø og naturmangfold ble vedtatt av kommunestyre 26. september 2023. Planen er tilgjengelig gjennom følgende link:

<https://img5.custompublish.com/getfile.php/5214256.2355.alsplu7jjlz7tq/KDP%2Bfor%2Bmilj%C3%B8%2Bog%2Bnaturmangfold%2B%28%29.pdf?return=www.melhus.kommune.no>

Melhus kommune bidrar til at det nasjonale jordvernmålet nås

I 2024 ble det omdisponert 2 dekar etter jordloven.

Melhus kommune bidrar til at økt matproduksjon som er trygg og bærekraftig og som har god kvalitet

I 2024 ble det gitt tillatelse til 147 dekar med nydyrking

Vann og vassdrag er i god økologisk og god kjemisk tilstand i henhold til vannforskriften §§ 4-6

Årsrapport 2024 for Nea-Nidelvassdraget og Gaulavassdraget vannområder skal svare opp status på dette området. Link til rapporten ligger her: [Årsrapport+2024+Nea-Nidelvassdraget+og+Gaulavassdraget.pdf](#)

Sosial bærekraft

Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet

Frivillighetssentralen brukes som en arena for dialog og aktivitet for særskilte grupper

Frivillighetssentralenens bidrag og aktiviteter finnes på følgende link:

<https://melhus.frivilligsentral.no/>

I Melhus kommune har vi koordinerte tjenester som sikrer effektiv og trygg bosetting av flyktninger

Bygg og eiendom deltar aktivt inn i arbeidet med å gi effektiv og trygg bosetting av flyktninger. Enheten samhandler med kommunens øvrige tjenester på området og bistår flyktningetjenesten i å skaffe boliger til flyktningene og veilede de i å bo i de boligene som stilles til disposisjon.

Ressursgruppe folkehelse bidrar til dialog med befolkningen om lokale folkehelseutfordringer

Det arbeides med å se på en ny organisering av folkehelsearbeidet. Ressursgruppen har ikke fungert de siste par årene.

Melhus er et godt sted å bo og leve

Alle i Melhus har gode muligheter til friluftsliv

Prosjektet "dagsturhytta" er igangsatt. Tiltaket er midlertidig stoppet (jf budsjettet for 2025), men vil bli søkt fulgt opp videre. Det vises for øvrig til politisk sak.

Arbeidet med egen plan for idrett, anlegg og friluftsliv bli startet opp i løpet av høsten.

Målet vil også bli fulgt opp gjennom rulleringen av kommuneplanens arealdel

Det er vekst i kommunens tettsteder

Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2037 ble vedtatt av kommunestyret i november 2023. Planen har 11 hovedmål fordelt på tre satsningsområder og skal være grunnlaget for styringssystemet de neste 13 årene. Planen omfatter også en arealstrategi.

Områdeplan for Brekkåsen med et unntak ble vedtatt av kommunestyre i februar 2025.

Arbeidet med detaljplan skysstasjon (knutepunktet) er igangsatt. Planprogrammet ble vedtatt av kommunestyre i februar 2025.

Arbeidet med rulleringen av kommuneplanens arealdel er startet opp og målsettingen er å få behandlet Planprogrammet før ferien 2025.

Tabellene under viser under viser befolkningsutviklingen i kommunens tettsteder de siste fire årene. Og befolkningsutviklingen i Melhus kommune totalt. Tallene er data pr 1. januar i kalenderåret.

Antall innbyggere					
Tettsted	2022	2023	2024	2025	Endring
Gimse og Brekkåsen	4478	4491	4515	4566	2,0 %
Nedre Melhus	4765	4898	4997	5122	7,5 %
Kvål	1347	1333	1384	1387	3,0 %
Flå	1420	1424	1476	1486	4,6 %
Lundamo	1908	1935	1938	1955	2,5 %
Hovin	1547	1584	1573	1572	1,6 %
Korsvegen	1115	1115	1146	1165	4,5 %
Gåsbakken	524	515	519	521	-0,6 %
Uoppgitt grunnkrets	19	45	12	38	
Sum	17123	17340	17560	17812	4,0 %
Endring		1,3 %	1,3 %	1,4 %	

	2022	2023	2024	2025
Befolkning 1. januar	17123	17340	17560	17812
Levendefødte i året	159	169	203	..
Døde i året	134	144	143	..
Fødselsoverskudd i året	25	25	60	..
Innflyttinger i året	1070	1083	1023	..
Utflyttinger i året	876	892	831	..
Nettoinnflytting i året	194	191	192	..
Folketilvekst i året	217	220	252	..
Befolkningsendring	1,3 %	1,3 %	1,4 %	

Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede hendelser

Melhus kommune benytter beste tilgjengelig teknologi for å begrense overløp og forurensing

Det rapporteres om 36 tilfeller av overløp fordelt på 10 stasjoner. 18 av 36 overløp var på Øysand. Overløpene inntreffer ved strømbrydd eller ved flom med påfølgende overvann.

Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging

Enhet Bygg og eiendom har utarbeidet ROS-analyser i samarbeid med kommunens beredskaps rådgiver, deres planer inngår som en del av kommunens helhetlige ROS, - og beredskapsplaner.

Enhet Plan følger opp beredskap mv overfor alle enhetene i kommunen. Rådgiver gjennomfører i tråd med rutine regelmessig besøk på alle enheter.

Enhet teknisk drift svarer ut på både interne og eksterne planer med fokus på vann og avløp og samfunnssikkerhet.

Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet

I samarbeid med innbyggerne jobber kommunen forebyggende for å unngå psykisk uhelse, muskel og skjelettproblemer i befolkningen

Det vises til prosjektet "Trygg og tydelig" som er ferdigstilt. Erfaringen med prosjektet har vært gode.

Arbeidet med turstier/ snarveier er i gang - her gjennomføres det kartlegging for å komme frem til gode tiltak. Gjennom miljøpakken er det allerede laget tre snarveier. Oversiktdokumentet over helsetilstanden er under utarbeidelse.

Vi har gode digitale tjenester som ivaretar brukernes behov

Ved hjelp av klimasats midler har kommunen gjennomført en konkurranse om å levere programvare som kan gi digital tvilling som hjelpemiddel i planarbeidet. Norkart as er antatt som leverandør. Digital tvilling vil gjøre det mulig å simulere virkningen av tiltak i plansammenheng. Det vil også kunne visualisere dette med tanke på å kommunisere ovenfor innbyggere.

Enhet Teknisk drift har digitale tjenester der innbyggere kan søke om blant annet tilknytning VA og tekniske planer

Vi har gode metoder og arenaer for medvirkning som sikrer helse i alt vi gjør

Det er ikke satt i gang særskilte tiltak her.

Økonomisk bærekraft

Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Melhus

Det er god samhandling mellom Melhus kommune, eksterne aktører, innbyggere og næringsliv

I forbindelse med utarbeidelse av planstrategien har det vært egne møter med ulike lag, råd og foreninger. Ved gjennomføring av områdereguleringen på Brekkåsen har det vært gjennomført en rekke møter med ulike grupperinger som, lag og foreninger, folkemøter, skole og barnehage. Ved rullering av kommuneplanens arealdel og områdeplanlegging vil det legges opp til samhandling med næringslivet.

Ifb med knutepunktet er det opprette et eget samråd med de private interessene.

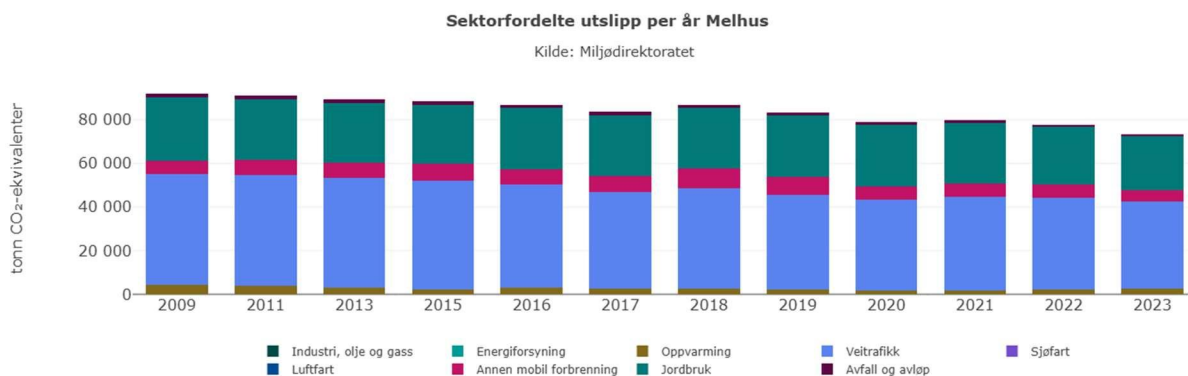
Melhus er et lavutslipp samfunn

Kommunens klimagassutslipp er i 2030 redusert med 50% sammenlignet med 2009

Klimabudsjett for 2025 - 2028 ble vedtatt i ØHP i 2024. Dette er første gang Melhus kommune har klimabudsjett og klimaregnskap over egen virksomhet. Klimabudsjettet hadde flere tiltak i tråd med klima- og energiplan 2021 - 2023, men få kvantifiserte tiltak. Klimaregnskap for 2024 presenteres i årsmeldingen og i Statusrapport klima og energi 2024, i løpet av vår 2025.

Klimaregnskap fra kommunesamfunnet

Miljødirektoratet leverer statistikk over norske kommuner og fylker fordelt på ni sektorer og 45 utslippskilder. Regnskapet viser utslipp fra 2009 til 2023. Det er ikke beregnet utslipp før 2009.

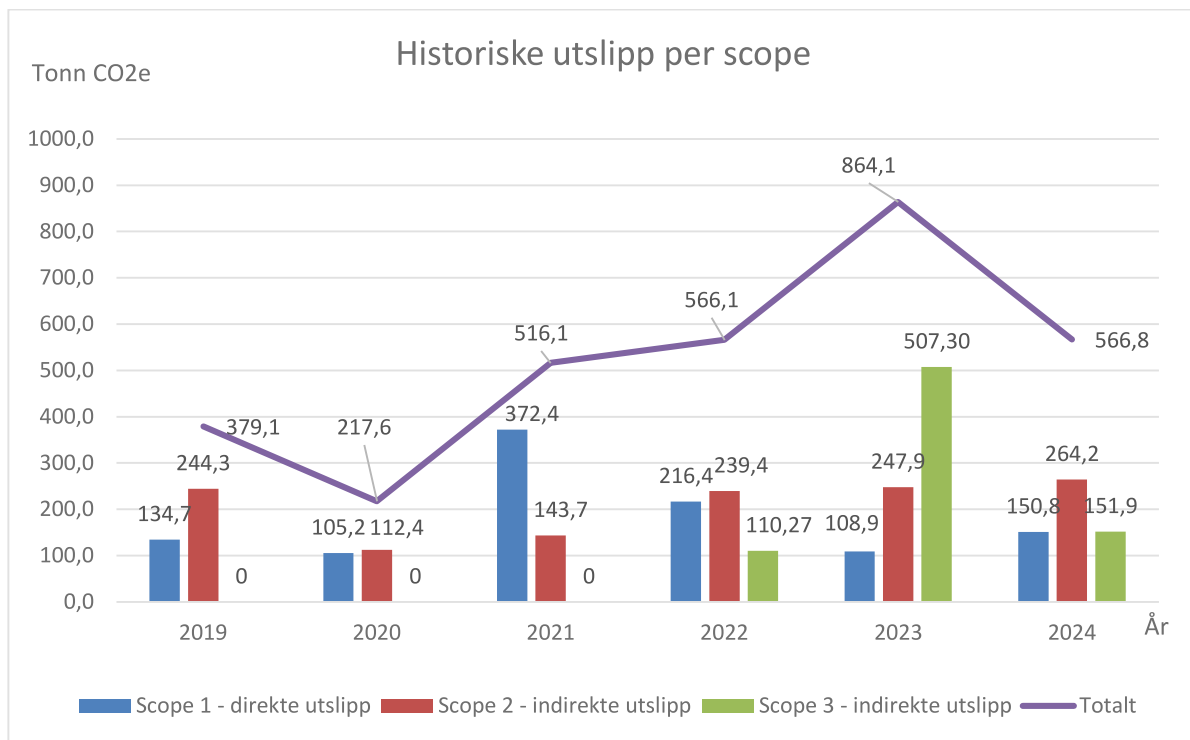
I 2023 ble klimagassutslippene redusert med 5,7%, over 4400 tonn CO₂e, fra året før. Nedgangen skyldes i stor grad nedgang i utslipp fra personbiltrafikken og fra jordbruket. For personbiltrafikk er det reduksjon i fossilkjøretøy som påvirker utslippene mest. Innen landbruk skyldes nedgangen færre arealer i drift. Utslipp fra veitrafikk og jordbruk er fortsatt de største utslippskildene i kommunen, 54,7% og 33,4%.

Utslippet i 2023 var på totalt 73439 tonn CO₂e. Målet i 2030 er å være under 47660 tonn. Utslippene må reduseres med over 25000 tonn CO₂e for å nå klimamålet.

Regnskapet for 2024 er bare deler av kommunens utslipp, basert på de opplysningene det har vært mulig å hente ut. Opplysningene må hentes ut manuelt og leses av fra faktura. For strømforbruk innhentes det meste av forbruket via elhub.no, og for utlegg og kjøregodtgjørelse hentes tall fra Visma Expense.

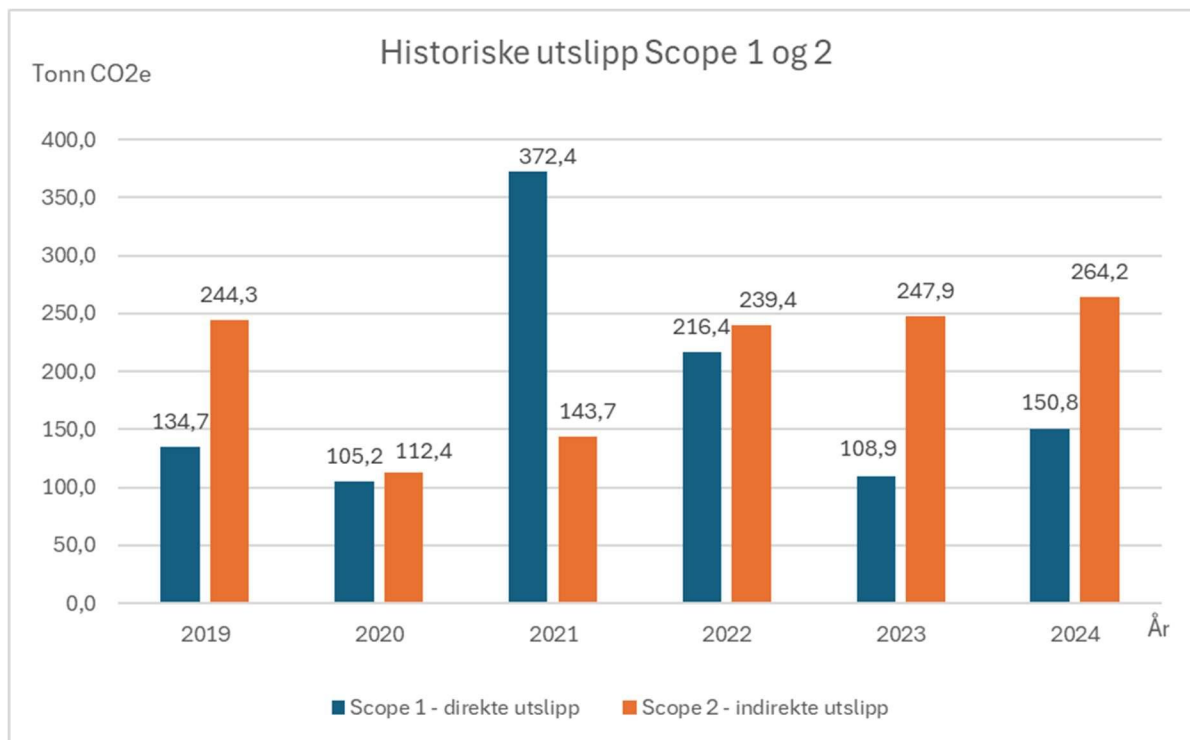
Klimagassregnskapet for Melhus kommune baseres på Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollen). Denne deler utslippene inn i tre «Scope».

- Scope 1 – Direkte utslipp: maskiner og fasiliteter
- Scope 2 – Indirekte utslipp: energi
- Scope 3 – Andre utslipp (indirekte): kjøpte varer og tjenester

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Scope 1 - direkte utslipp	134,7	105,2	372,4	216,4	108,9	150,8
Scope 2 - indirekte utslipp	244,3	112,4	143,7	239,4	247,9	264,2
Scope 3 - indirekte utslipp	0	0	0	110,27	507,30	151,9
Totalt	379,1	217,6	516,1	566,1	864,1	566,8

Regnskapstallene varierer på grunn av ulik tilgang til data per år. Scope 3 er mest usikker og det har ikke lyktes å innhente data fra før 2022. I Scope 3 er det utlegg, reiser og kjøregodtgjøring som utgjør utslippene i 2024. Avventer regnskap fra Trønderenergi og ReMidt i 2025. I fjor utgjorde eierandelene ca 470 tonn CO2e fra disse to selskapene.

Scope 1 og Scope 2 har sammenlignbare datakilder. Reduksjon i utslipp fra Scope 1 skyldes i all hovedsak utfasing av fossile fyringskjeler. Utslippene fra Scope 1 er beregnet ut ifra fakturert mengde fossilt brensel, ikke faktisk forbruk. For omregning av kWh til CO2e utslipp benyttes NVEs gjennomsnittlige utslippsfaktor. I 2023 var den 15gram per kWh.

Klimasats

Kommunen søkte og fikk 3,4 millioner kroner fra tilskuddsordningen Klimasats til seks prosjekter. Prosjektene 1-5 eies av Teknisk, bortsett fra Arealplanlegging med digital tvilling som eies av enhet Plan.

1. Skolebakken bru – kartlegging av tiltak for å redusere klimagassutslipp (200 000 kr)
2. Gimsøya vann og avløp - kartlegging av tiltak for å redusere klimagassutslipp (200 000 kr)
3. Markedsplassen – kartlegging av tiltak for å redusere klimagassutslipp (200 000 kr)
4. Gjennomføring av tiltak i utførelsesfase – Markedsplassen (1 863 750 kr)
5. Klimastrategi for anskaffelser (367 500 kr)
6. Arealplanlegging med digital tvilling (600 000 kr)

Rapportering på delmål i klima- og energiplan 2021 – 2030

Kapittel 1 – Innledning og føringer for klima-arbeidet			
Klimamål: Kommunen vil synliggjøre arbeidet for klimagassreduksjon i eget klimabudsjett i tråd med vedtak om innføring av klimaledelse			
Nr.	Delmål/tiltaksbeskrivelse, kommunens virksomhet	Måleindikator	Status 2024

1.1	Utarbeide klimabudsjett med utgangspunkt i klima- og energiplanens mål og tiltaksbeskrivelser	Er tiltaket utført	Ja.
1.2	Beregne effekt av kvantifiserbare klimatiltak ved hjelp av tilgjengelige klimakalkulatorer	Er tiltaket utført	Ja. Innarbeides i kommunens rutiner og budsjett.
1.3	Utarbeide og legge fram årlig klimaregnskap for kommunestyret med utgangspunkt i kommunens klimabudsjett	Er tiltaket utført	Ja. Innarbeides i kommunens rutiner og budsjett.

Kapittel 2 – Klimagassutslipp

KLIMAMÅL: Melhus kommune vil gjennomføre konkrete tiltak som bidrar til at Norge når sine klimamål i tråd med nasjonale mål for klimapolitikken

Nr.	Delmål/tiltaksbeskrivelse, kommunens virksomhet	Måleindikator	Status 2024
2.1	Redusere kommunens samlede klimagassutslipp med 50 % innen 2030 i forhold til utslippene i 2009	CO ₂ ekvivalenter	Totalt redusert med - 20,16% i 2023
2.2	a) Øke opptaket av CO ₂ i skog og gjennom annen arealbruk	CO ₂ ekvivalenter	Redusert opptak i skog mellom periodene 2011-2015 og 2016-2020 med 5670,9 tonn CO ₂
2.3	Beregne framskrevne utslipp i sammenheng med utarbeiding av kommunens klimabudsjett	Er tiltaket utført	Presenteres i Statusrapport klima og energi 2024, utvalg for teknikk og miljø våren 2025.

Kapittel 3 – Energiforbruk, energisystem og energikilder

KLIMAMÅL: Redusere det totale energiforbruket, og øke andelen fornybar energi

Nr.	Delmål/tiltaksbeskrivelse, kommunens virksomhet	Måleindikator	Status/kommentar 2023
-----	---	---------------	-----------------------

3.1	a) Energiforsyningsanlegg basert på fornybar energi skal utredes ved enhver hovedombygging og ved nybygg	Er tiltaket utført	Solcelleanlegg nye Flå barnehage. Ferdigstilt 2024. Forventet produksjon pr år 72 000kWh
-----	--	--------------------	--

Kapittel 4 – Klima, bygg og anlegg			
KLIMAMÅL: Redusere energibruk i bygninger og anlegg			
Nr.	Delmål/tiltaksbeskrivelse, kommunens virksomhet	Måleindikator	Status
4.2	Oppgradere/installere sentral driftskontroll (SDanlegg) i egen bygningsmasse	Redusert energiforbruk i kWt	-914 mWh sammenlignet med 2023.
4.4	Teknisk drift skal prioritere redusert energiforbruk i valg av pumper og annet utstyr som normalt trekker mye strøm ved bygging av nye driftspunkt	Redusert energiforbruk i kWt	1919,2 mWh i 2024

Vi har effektive og lett tilgjengelige kollektivknutepunkter i kommunen

Detaljreguleringen av knutepunktet er startet opp. Leverandør av arbeidet er antatt. Planprogrammet er vedtatt og vil bli fulgt opp i 2025.

Det vil i nødvendig grad også sett på eventuelle "løsninger" i forbindelse med rulleringen av kommuneplanens arealdel når det gjelder Gåsbakken, Korsvegen og Hovin i tråd med planstrategien.

Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraftig forvaltning av ressursene våre

Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7%

Samlet for Plan og utvikling

Hele Plan og utvikling hadde et sykefravær på 7,9 % i 2024 av dette utgjør sykefraværet i arbeidsgiverperioden 2,3% poeng. Langtidsfraværet er knyttet til kjente årsaker. Sykefraværet i desember var på 6,2 % hvor 1,6 prosentpoeng var i arbeidsgiverperioden.

1401 Arealforvaltning

Enheten hadde et sykefravær på 7,0 % i 2024 av dette utgjør sykefraværet i arbeidsgiverperioden 2,0% poeng. Langtidsfraværet er knyttet til kjente årsaker. Sykefraværet i desember var på 5,0 % hvor 4,1 prosentpoeng var i arbeidsgiverperioden.

1402 Bygg og eiendom

Enheten hadde et sykefravær på 9,1 % i 2024 av dette utgjør sykefraværet i arbeidsgiverperioden 2,5% poeng. Langtidsfraværet er knyttet til kjente årsaker. Sykefraværet i desember var på 6,3 % hvor 1,3 prosentpoeng var i arbeidsgiverperioden.

1403 Plan

Enheten hadde et sykefravær på 1,4 % i 2024 av dette utgjør sykefraværet i arbeidsgiverperioden 1,1% poeng. Langtidsfraværet er knyttet til kjente årsaker. Sykefraværet i desember var på 2,2 % hvor 0,4 prosentpoeng var i arbeidsgiverperioden.

1404 Teknisk drift

Enheten hadde et sykefravær på 7,6 % i 2024 av dette utgjør sykefraværet i arbeidsgiverperioden 2,4% poeng. Langtidsfraværet er knyttet til kjente årsaker. Sykefraværet i desember var på 7,5 % hvor 1,6 prosentpoeng var i arbeidsgiverperioden.

HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet

HMS utvalgene samhandler med enhetslederne mhp å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet.

Melhus kommune beholder og rekrutterer ledere og medarbeidere med riktig kompetanse

Det er hele tiden fokus på å beholde og rekruttere medarbeidere med god kompetanse. I et arbeidsmarked med full sysselsetting og en konkurransen om de dyktige medarbeiderne er miksen av godt og faglig utviklende arbeidsmiljø med god ledelse alltid et fortrinn når vi ikke kan strekke oss langt nok lønnsmessig for å beholde attraktive arbeidstakere. Det er for tiden stor konkurranse om arbeidstakerne i enkelte sektorer innen Plan- og utvikling.

Melhus kommune har effektiv saksbehandling med god kvalitet

Melhus kommune hadde ingen byggesaker i 2024 med overskredet frist.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker med 12 ukers frist var 44 dager. Gjennomsnittlig behandlingstid for saker med 3 ukers frist er 13 dager.

Saksbehandlingstid fra sak klar for oppmåling til matrikkelført. Kommunen skal gjennomføre oppmålingsforretning og fullføre matrikkelføring innen 16 uker med unntak av perioden fra 1. november til 15. mai. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2024 var 55 dager.

Melhus kommune har som ambisjon å være blant de 150 beste kommunene i kommunebarometeret hva angår de kriterier som omhandler saksbehandling. I resultatet for 2024 som gjelder året 2023 var kommunen på nr. 249.

Melhus kommune har renholds kostnader pr m2 som ikke ligger over nivået for KOSTRA gruppe 7

Tabellen under viser renholds utgiftene (lønnsutgifter ekskl. sosiale utgifter) i Melhus kommune pr m2 for ulike typer formålsbygg samt samlet areal på de ulike formålsbyggene. Sammenligningen er gjort opp mot gjennomsnittet for kommuner i Kostragruppe 7 som Melhus kommune er en del av.

	Kostra gruppe 7	Melhus	Avvik	Antall m2 i Melhus	Avvik mill. kr
130 Administrasjonslokaler	160,0	139,6	-20,4	5 860	-0,1
221 Barnehagelokaler og skyss	352,0	336,6	-15,4	10 518	-0,2
222 Skolelokaler	228,5	215,7	-12,8	46 053	-0,6
261 Institusjonslokaler	181,3	97,1	-84,2	23 010	-1,9
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanl	99,1	210,8	111,7	15 895	1,8
386 Kommunale kulturbygg	104,6	250,5	145,9	2 842	0,4
Sum				104 178	-0,6

Som en ser av tabellen utgjør det samlede mindre forbruket 0,6 mill. kroner i forhold til Kostragruppe 7. Rådmannen skal se nærmere på forklaringen på hvorfor lønnsutgiftene til renhold av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg ligger over nivået for Kostragruppe 7 og om det kan ha sammenheng med de tre svømmehallene kommunen har på Korsvegen, Lundamo og Gimse.

Vi holder tildelt netto budsjetttramme

Plan og utvikling har et samlet netto mindreforbruk i forhold til tildelt budsjetttramme på 0,2 mill. kroner i 2024.

Økonomien innenfor selvkost er i balanse

Melhus kommune har vedtatt 100 pst. selvkost innen tjenestene vann, avløp, byggesak, geodata og tilsyn spredt avløp. Videre er det vedtatt 80 pst. selvkost innen plansaksbehandling.

Vann

I budsjettet for 2024 var det budsjettert med bruk av fond tilsvarende 3,4 mill. kroner. Budsjettet for 2024 ble lagt i september 2023. I regnskapet for 2024 endte tjenesten opp med en underdekning på 1,8 mill. kroner hvilket er 1,6 mill. kroner mindre enn lagt til grunn i budsjettet. Inntektssiden i regnskapet er 1,8 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet. De kalkulatoriske utgiftene er 2,7 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet og de direkte utgiftene er 0,7 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet. Med et inngående fond på 1,5 mill. kroner i 2024 måtte tjenesten «låne» 0,2 mill. kroner av kommunekassen for å gå i balanse i 2024. Dett «lånet» vil bli nedbetalt i 2025 og 2026.

Avløp

I budsjettet for 2024 var det budsjettert med bruk av fond tilsvarende 2,0 mill. kroner. Budsjettet for 2024 ble lagt i september 2023. I regnskapet for 2024 endte tjenesten opp med en overdekning på 2,9 mill. kroner hvilket er 4,8 mill. kroner bedre enn lagt til grunn i budsjettet. Inntektssiden i regnskapet er 0,3 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet. De kalkulatoriske utgiftene er 3,5 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet og de direkte utgiftene er 1,6 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i budsjettet. Med et inngående fond på 1,5 mill. kroner i 2024 og en avsetning på 2,9 mill. kroner er utgående balanse på avløpsfondet 4,4 mill. kroner i 2024.

Byggesak

Byggesak hadde et inngående fond på 1,6 mill. kroner i 2024. Selvkostgraden var 91 pst. i 2024 og utgående balanse på fondet var 1,1 mill. kroner. Utgiftssiden viste et mindre forbruk på 1,2 mill. kroner og inntektssiden viste mindreinntekter på 1,7 mill. kroner.

Geodata

Geodata hadde et inngående fond på 0,3 mill. kroner i 2024. Selvkostgraden var 112 pst. i 2024 og utgående balanse på fondet var 0,6 mill. kroner. Utgiftssiden viste et mindre forbruk på 0,8 mill. kroner og inntektssiden viste mindreinntekter på 0,5 mill. kroner.

Plansaksbehandling

Plansaksbehandling hadde et inngående fond på minus 0,6 mill. kroner i 2024. Selvkostgraden var 64 pst. i 2024 og utgående balanse på fondet var minus 1,0 mill. kroner. Utgiftssiden var som budsjettert og inntektssiden viste mindreinntekter på 0,4 mill. kroner etter at en også hadde inntektsført 0,5 mill kroner i skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Trøndelag knyttet til netto merutgifter ifb. med all saksbehandlingen av reguleringsplanen for ny E6 gjennom Melhus. Det er nå tatt grep inn i budsjettet for 2025 med tanke på å redusere underdekningen innen plansak. Plansak er markedsutsatt og en merker at det fortiden er mindre plansaker inne til behandling.

Tilsyn Spredt avløp

Tilsyn spredt avløp hadde et netto mindre forbruk på 0,4 mill. kroner i 2024. Mindre forbruket er avsatt til bundet fond.

6 Arbeidsmiljø og HMS

6.1 Etisk standard

For å styrke integriteten og ansvarligheten i vår kommune, vedtok Melhus kommunestyre reviderte etiske retningslinjer den 18. juni 2019. Disse retningslinjene, som reflekterer vårt engasjement for redelighet, ærlighet, og åpenhet, har blitt nøye innarbeidet i alle våre virksomheter gjennom en grundig gjennomgang i rådmannens ledermøte. Alle nyansatte blir introdusert for disse prinsippene som en del av deres «onboarding-prosess», sikrende en enhetlig forståelse og praksis av våre etiske standarder fra dag én.

Våre kjerneverdier - dialog, deltagelse, og delegering - fungerer som grunnlaget for alt vi foretar oss i Melhus kommune. Disse verdiene oppfordrer til et arbeidsmiljø preget av inkludering og engasjement, og danner fundamentet for alle beslutninger og handlinger utført av våre medarbeidere, ledere, tillitsvalgte, og folkevalgte. Verdiplattformen vår ytterligere konkretiserer disse prinsippene ved å understreke betydningen av å:

- Plassere innbyggernes behov i sentrum av vår virksomhet.
- Fokusere på mål- og resultatorientert arbeid.
- Bidra til et positivt omdømme for Melhus kommune som vår felles arbeidsplass.
- La motivasjon, samhandling, og deltagelse være drivkrefter i vårt arbeid.
- Utvise lojalitet mot beslutninger tatt i kommunen.
- Ta personlig ansvar for kontinuerlig ferdighetsutvikling.

Etikk og samfunnsansvar har vært, og forblir, et prioritert område innenfor vår arbeidsgiverstrategi, vitnende om vår forpliktelse til å opprettholde høye standarder for ansvarlig og etisk praksis.

Selv gjennom utfordrende perioder, preget av høyt arbeidspress og uforutsigbarhet, har Melhus kommunes ansatte og ledere demonstrert evnen til å opprettholde disse verdiene og etiske standarder. Dette understreker vår kollektive styrke og kapasitet til å navigere gjennom selv de mest krevende tider, samtidig som vi opprettholder vårt engasjement for integritet og ansvarlighet i all vår virksomhet.

6.2 Ansatte, sykefravær, likestilling og diskriminering

Oversikt ansatte i kommunen

Ved slutten av 2024 hadde Melhus kommune 1 786 ansatte, som utgjorde 1 379 årsverk (teller de som er registrert med stillingsprosent). Blant disse var det 1 098 årsverk kvinner og 281 årsverk menn. 966 ansatte har 100 % stilling (857 ansatte i 2022).

Gjennomsnittsalder på registrerte årsverk er 43,2 år (46,1 år i 2022).

Når det gjelder lønn, lå gjennomsnittet for kvinner på kr 542 780 (518 212 i 2022), mens mennene i snitt tjente kr 599 521 (572 347 i 2022).

Sammensetningen av arbeidsstyrken i Melhus kommune, særlig kjønnsfordelingen, er i tråd med hva som ses i mange andre kommuner. Den høye andelen kvinner reflekterer særlig helse- og velferdssektoren, et felt der det historisk har vært flere kvinner enn menn.

Sykefravær

Melhus kommune

For perioden 01.01.2024 til 31.12.2024 har Melhus kommune et totalt sykefravær på 8,7 %, fordelt mellom et korttidsfravær på 2,79 % og et langtidsfravær på 5,95 %. Dette er en liten nedgang i sykefraværet sammenlignet med tidligere år.

Tabell: Sykefravær Melhus kommune			
Årstall	Totalt sykefravær (%)	Egenmeldt (%)	Legemeldt (%)
2024	8,7 %	1,2 %	7,5 %
2023	9,1 %	3,1 %	6,0 %
2022	8,5 %	2,6 %	6,0 %
2021	8,4 %	1,9 %	6,5 %

Sykefravær analysen for 2024 viser betydelige variasjoner på tvers av sektorer og avdelinger. Sykefraværet er høyest i barnehager og helse og velferdssektoren, men vi ser gjennom 2024 også en økning hos teknisk drift/renhold.

Samlet sett reflekterer sykefravær analysen for 2024 en kombinasjon av langvarige utfordringer og nye trender, med et klart fokus på behovet for kontinuerlig oppfølging, tilrettelegging og forebyggende tiltak for å håndtere og redusere sykefraværet på tvers av kommunens sektorer. Årsstatistikken viser en positiv trend at andelen helt sykemeldte har hatt en synkende tendens siste halvår 2024 og at flere av de sykemeldt har en gradert arbeidsevne. På den andre siden øker andelen som er sykemeldt mer en 60 dager.

NAV Arbeidslivssenter, som er en av våre viktigste støttespillere i håndtering av sykefraværet, formidlet i møtet i Arbeidsmiljøutvalget 20. mars 2024 at lederne i Melhus kommune har en aktiv tilnærming til forebygging og reduksjon av sykefraværet, og ga ros for arbeidet med sykefravær soppfølging. Det er gjennomført spørreundersøkelse i regi av PWC i alle enheter om årsaker/faktorer som bidrar til jobbnærvær og kortere sykefravær. Ledermøtet har benyttet denne undersøkelsen i videreutvikling av hvordan ledere bør jobbe med sykefravær soppfølging.

Sykefraværet i Melhus kommune skiller seg ikke vesentlig fra de nærliggende kommunene eller kommunesektoren i stort.

Sykefravær nasjonalt (Kilde: NAV)

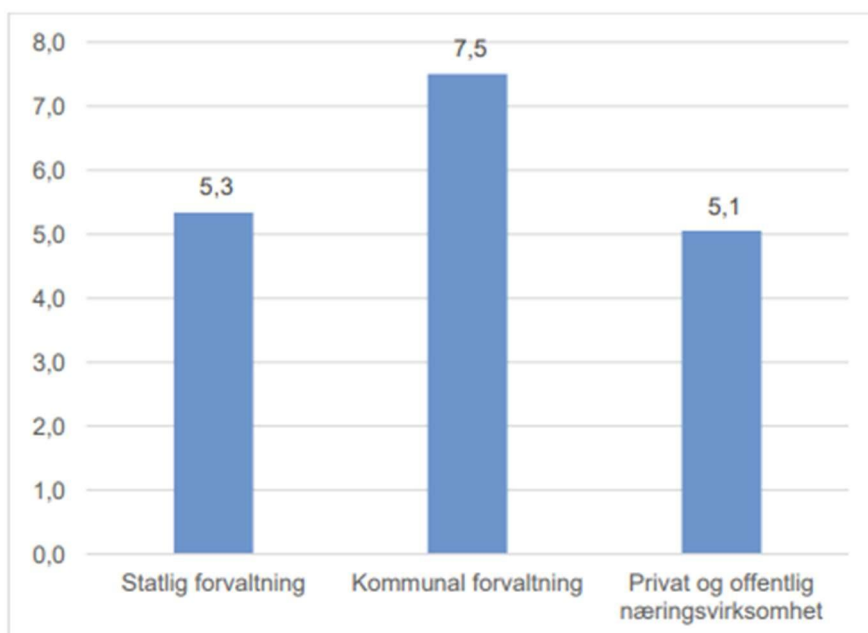
Melhus kommune er ikke alene når det gjelder økningen av sykefraværet. NAV beskriver i sitt statistikknotat om utviklingen i legemeldt sykefravær for året 2023 (publisert 15.03.2024) at det legemeldte sykefraværet

for hele landet økte med 2,7 prosent fra 2022 til 2023, og var på 5,6 prosent i 2023. Dette er det høyeste årssnivået på sykefraværet siden 2009. Sykefraværet i Norge økte for begge kjønn og var på 7,2 prosent for kvinner og 4,2 prosent for menn i 2023. Nedenstående tabell viser legemeldt sykefravær i 2023 for de ulike næringer i Norge i prosent.

Kilde: NAV

Det legemeldte sykefraværet i Norge er høyest innen kommunal forvaltning (7,5 %), etterfulgt av statlig forvaltning (5,3 %) og privat sektor (5,1 %). Analyser viser at forskjellene mellom kommunal og privat sektor primært skyldes alders- og kjønns sammensetningen blant de ansatte.

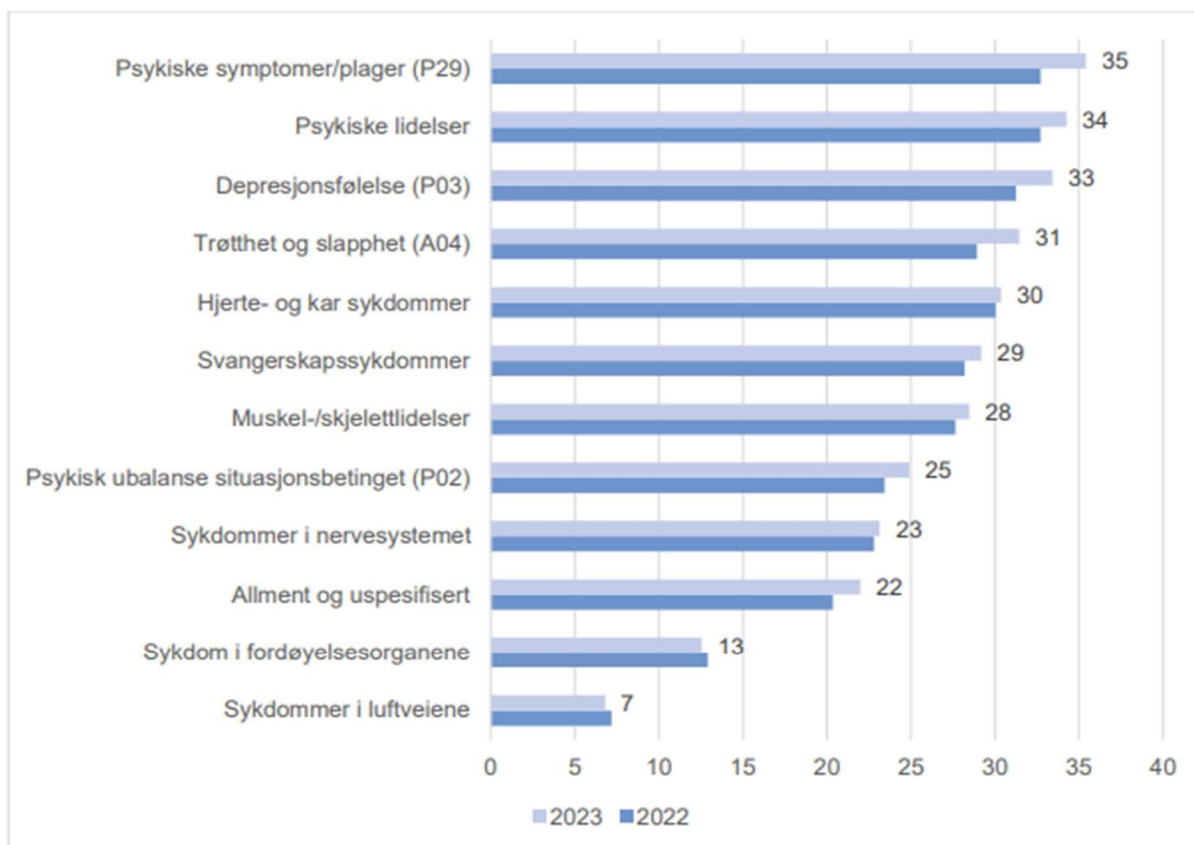

Kilde: NAV

Muskel- og skjelettlidelser er årsak til flest tapte dagsverk i Norge, og tapte dagsverk med denne diagnosegruppen utgjorde 33 prosent av sykefraværet i 2023. Økningen i tapte dagsverk var på 8 prosent fra 2022 til 2023. Psykiske lidelser er den nest største diagnosegruppen og sykefravær med disse diagnosene utgjorde 25 prosent av de tapte dagsverkene i Norge i 2023 og er den faktoren som øker mest over tid. Dette tilsvarer over 8 millioner tapte dagsverk i 2023, en økning på over en million fra året før. Økningen

var størst for symptomer/ plager i skulder (+22%), rygg (+19%) og nakke (+17%). I diagnosegruppen allment og uspesifisert utgjør «Tretthet/slapphet» over halvparten (58,8%) av alle de tapte dagsverkene, og omtrent 5 prosent av de tapte dagsverkene totalt.

Antall tapte dagsverk i 2023 påvirkes av hvor mange personer som var sykmeldt i løpet av året og hvor mange tapte dagsverk hver sykmeldt hadde i dette året. Når vi ser på hvor mange jobbdager hver person mister i gjennomsnitt, kommer psykiske symptomer/plager på topp. Dette indikerer at selv om færre kanskje er borte fra jobb på grunn av psykiske lidelser sammenlignet med muskel- og skjelettlidelser, når noen først er borte på grunn av psykiske problemer, varer fraværet ofte lengre.

Kilde: NAV

Sykefraværet i Norge samlet for begge kjønn var høyest i aldersgruppen 60-64 år (6,9%), men økningen var størst for aldersgruppen 30-34 år (+5,8%). Sykefravær grunnet psykiske lidelser økte mest (+21,2%) i denne aldersgruppen. Over 1,2 millioner dager gikk tapt på grunn av psykiske lidelser for personer mellom 30 og 34 år.

HMS

I løpet av 2024 har Melhus kommune fortsatt fokuset på våre HMS-utvalg, med mål om å styrke deres kapasitet og effektivitet som sentrale bidragsyttere i vårt arbeidsmiljø. Spesielt i de forestående omstillingsprosessene vil HMS-utvalg ha en viktig funksjon. Gjennom et samarbeid med KS og gjennom interne opplæringsinitiativer, har vi lagt til rette for opplæring som sikrer at utvalgsmedlemmene er godt rustet til å utfylle sine roller og funksjoner. Dette arbeidet er sentralt for å opprettholde et trygt og inkluderende arbeidsmiljø, hvor helse, miljø og sikkerhet prioriteres.

Videre har det vært et betydelig engasjement rundt internkontroll og systematisk HMS-arbeid. Dette inkluderer spesifikk opplæring av verneombud, strukturering av arbeidet i Arbeidsmiljøutvalget (AMU), og å lyse frem rollene til utvalgene ved å tilby muligheter for å eskalere uløste saker til AMU. Disse tiltakene

representerer en del av et jevnt og målrettet arbeid for å forbedre våre interne prosesser og tjenesteleveranse.

Likestilling og diskriminering

I overensstemmelse med kravene i kommuneloven § 14-7, bokstavene e og f, legger Melhus kommune vekt på å fremme likestilling og forhindre diskriminering i tråd med loven om likestilling mellom kjønnene. Vår tilnærming og innsats for likestilling og mot diskriminering er i samsvar med retningslinjer og maler fra Senter for kunnskap og likestilling (KUN).

Tabell: Likestilling kommunale råd og utvalg			
UTVALG	Kvinner	Menn	Totalt
FORMANNSKAPET	6	5	11
UTVALG FOR HELSE, OPPVEKST OG KULTUR	6	5	11
UTVALG FOR TEKNIKK OG MILJØ	4	7	11
ADMINISTRASJONSUTVALGET	6	3	9
RÅD FOR PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE	5	2	7
MELHUS ELDRERÅD	2	5	7
MELHUS UNGDOMSRÅD	4	4	8
VALGNEMNDA	6	5	11
VALGSTYRET	6	5	11
KLAGENEMNDA	2	3	5
KONTROLLUTVALGET	2	3	5

Som tabellen over viser, oppfyller Melhus kommune lovens krav til kjønnsbalanse i alle utvalg. Vi har en bevist holdning for å unngå diskriminering på bakgrunn av nedsatt funksjonsevne, samtidig som vi stiller krav om individuell tilrettelegging på arbeidsplassen for å fremme likestilling for alle, uavhengig av funksjonsevne. Dette arbeidet omfatter ikke bare fysiske tiltak, men også kompetanseheving og bevisstgjøring rundt likestillings- og inkluderingsarbeid.

For å styrke dette arbeidet ytterligere, har Melhus kommune iverksatt følgende tiltak:

1. **Universell utforming:** Vi sikrer at alle nye byggprosjekter tar hensyn til universell utforming for å skape tilgjengelige og inkluderende omgivelser.
2. **Økt kompetanse og opplæring:** Vi fokuserer på å heve kompetansen blant våre ansatte om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Målet er å forbedre forståelsen for inkluderings- og mangfoldsarbeidet, og øke kunnskapen om tilrettelegging som en integrert del av likestillingsarbeidet.
3. **Arbeidsgiverstrategi og livsfasepolitikk:** Gjennom et målrettet arbeid basert på vår arbeidsgiverstrategi, arbeider vi aktivt for å fremme likestilling og forhindre diskriminering. Livsfasepolitikken understøtter individuell tilrettelegging for å forebygge utstøting fra arbeidslivet. Våre verdier om dialog og deltakelse bidrar til å skape et arbeidsmiljø der mangfold sees som en styrke, og hvor alle ansatte kan yte sitt beste.

7 Betryggende kontroll

En velfungerende egenkontroll skal bidra til å styrke innbyggernes tillit til kommunens virksomhet. Den er også viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Melhus kommune er tilknyttet Revisjon Midt-Norge SA, som representerer en ekstern og uavhengig kontrollinstans inn mot kommunen.

7.1 Kommunelovens bestemmelser

Internkontrollbestemmelsene i kommuneloven kapittel 25 ble gjort gjeldende fra 01.01.21.

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- 1. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- 2. ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- 3. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- 4. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- 5. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og resultater av statlig tilsyn minst en gang i året.

7.2 Om internkontroll i Melhus kommune

I 2021 kartla administrasjonen status på internkontroll i Melhus kommune innenfor utvalgte områder. Kartleggingen tok utgangspunkt i kommunelovens internkontrollbestemmelser, som er sitert ovenfor. Statusrapporten som ble oversendt rådmannen september 2021, hadde en beskrivelse av de utvalgte områdene, en vurdering og anbefalte tiltak for forbedring.

Siden 2022 har vi gjennomført enhetsbesøk for å støtte organisasjonen i arbeidet med internkontroll, kvalitetssystem og beredskap.

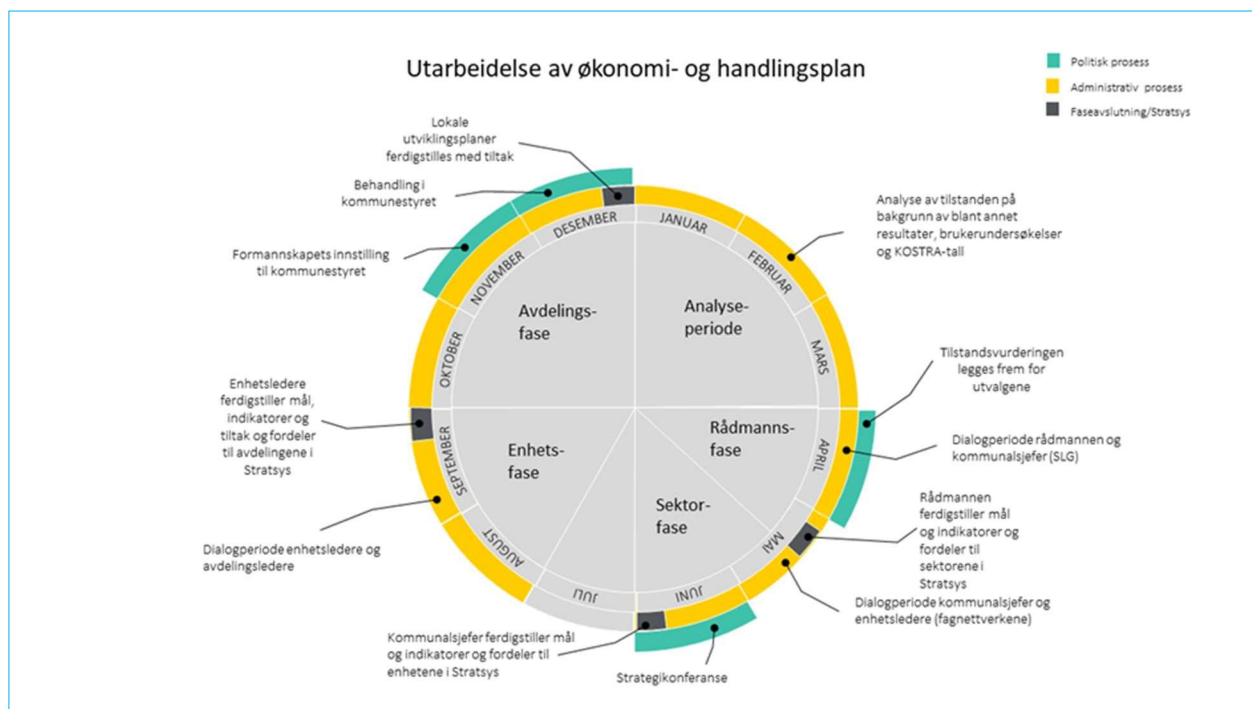
7.3 Helhetlig styring / mål- og resultatstyring

Økonomi- og handlingsplanen (ØHP) i Melhus kommune inneholder en beskrivelse av kommunens tjenester, organisering og mål, noe som internkontrollbestemmelsene stiller krav om i kommuneloven § 25-1 punkt a): kommunedirektøren skal *utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.*

Det helhetlige plan- og styringssystemet i Melhus kommune skal sikre en sammenheng i kommunens plandokumenter, fra kommuneplanen som det overordnede styringsdokumentet, til økonomi og handlingsplan (ØHP) med årsbudsjett, og til utviklingsplan for den enkelte enhet og avdeling.

Systemet som er bygd opp bygger på mål- og resultatstyring; med overordnede mål, delmål, måleindikatorer og tiltak.

Årshjulet under beskriver prosessen.

Det rapporteres på delmål og måleindikatorer innenfor hver sektor i økonomi- og handlingsplanen, videre rapporteres det på investeringsprosjekt, vedtaksoppfølging og regnskapsstatus. Rapporteringen skjer tertialvis til politisk nivå. Det er laget et årshjul knyttet til rapportering, der ansvar er definert.

Ansvar er klart definert i denne prosessen, og erfaringer de siste årene viser at vi har god kontroll.

For å forbedre prosessen ytterligere jobbes det grundig med å utvikle en tilstandsvurdering for Plan og utvikling. Dette er allerede på plass for helse og velferd, skoler og barnehager.

Kommunen sitt styringssystem er Framsikt, et system som over 50% av landet kommuner har tatt i bruk. Systemet er viktig for blant annet å sikre en bedre sammenheng mellom virksomhetsstyring og økonomiplan.

7.4 Oppfølging av lover og forskrifter

Internkontrollbestemmelsene i kommuneloven sier at *kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges*.

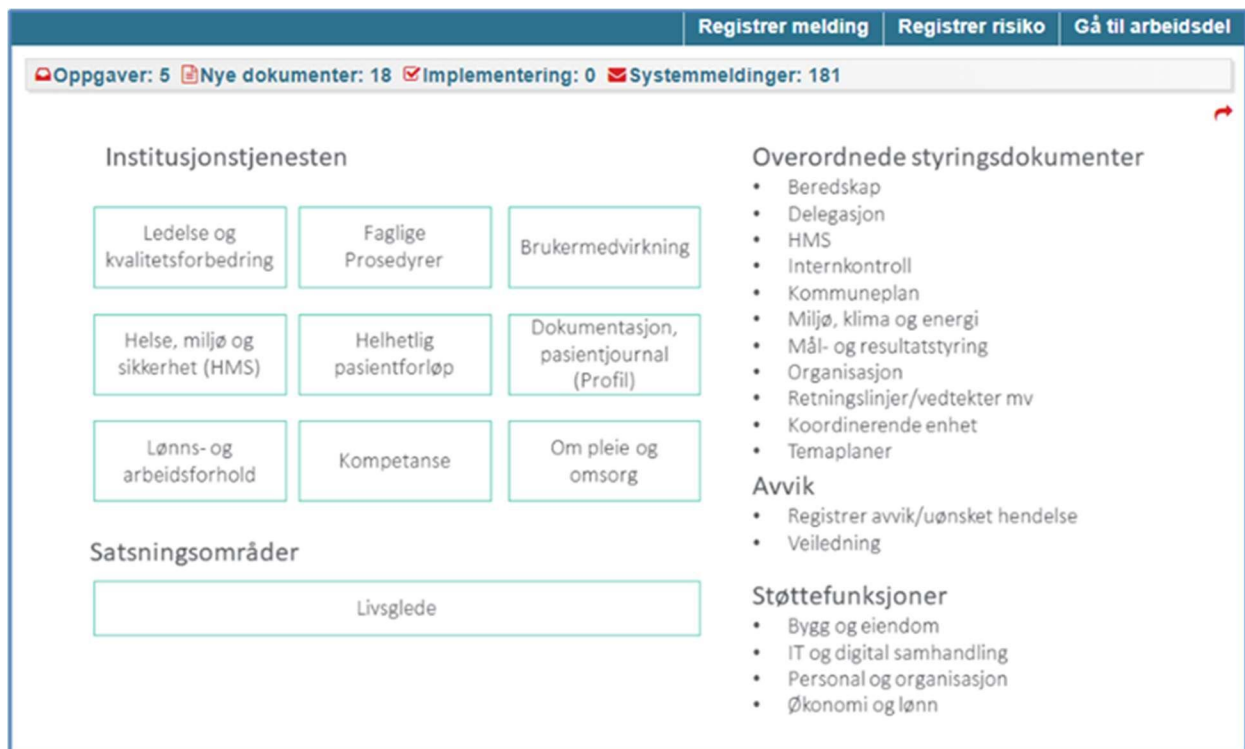
Delegeringsreglementene i Melhus kommune er revidert. Dette gjelder både delegering fra kommunestyret til rådmannen, samt delegering fra rådmannen til enhetsledere. Delegeringsreglementene er nå elektroniske og systemet «KF delegering» er tatt i bruk. Dette sikrer at alt relevant lovverk blir med i reglementet.

7.5 Dokumentasjon/styrende dokumenter

Internkontrollbestemmelsene i kommunelovens § 25-1 bokstav b, bestemmer at kommunen skal *ha nødvendige rutiner og prosedyrer*. Videre sies det i punkt d) at kommunen skal *dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*.

Melhus kommune bruker i dag **EQS** som elektronisk kvalitetssystem – Extend Quality System. Kvalitetsstyringssystemet ligger tilgjengelig på Melhus kommunes intranettside og er tilgjengelig for alle ansatte.

Inngangssidene er tilpasset de enkelte virksomhetsområder – se eksempel under:

Systemet kan beskrives slik:

Omfang:

- Inneholder kvalitets- og styringsdokumenter på overordnet nivå og enhetsnivå
- Avvikssystem for alle virksomheter er bygd opp i EQS

EQS har funksjonalitet som sikrer at:

- Brukeren benytter gyldig versjon av et dokument.
- Ansatte har tilgang til riktige og oppdaterte dokumenter.
- Alle dokumenter som benyttes er godkjent av riktig autoritet.
- Dokumenter blir oppdatert eller vurdert oppdatert til riktig tid.
- Prosessen med utarbeiding, høring og godkjenning av dokumenter skjer effektivt og med minst mulig manuelt arbeid for brukerne.
- Alle historiske revisjoner av dokumenter, fra det tidspunkt EQS ble tatt i bruk, er tilgjengelige.
- Ansvar for oppdatering og godkjenning er klart definert.
- Dokumenter i systemet kan knyttes til andre dokumenter og ressurser på internett.

Kartleggingen viser at det kan være utfordrende å til enhver tid ha oppdaterte dokumenter i EQS. I 2022 ble det utarbeidet rutiner for dokumenthåndtering i EQS, og det arbeides stadig med å gjøre rutinene kjent i organisasjonen. I dette arbeidet vil det bli gitt opplæring av dokumentansvarlige.

7.6 Risiko- og sårbarhetsvurdering

Kommuneloven § 25-1 bokstav c, sier at kommunedirektøren skal avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. For å oppfylle dette kravet må Melhus kommune ha et system for å avdekke risiko for avvik.

Kommunestyret i Melhus kommune vedtok i mars 2023, ny helhetlig ROS-analyse. ROS-analysen er tilgjengelig for alle ansatte via kvalitetssystemet EQS.

ROS-analyser er utarbeidet for kommunedelplaner, områdeplaner og temaplaner.

ROS benyttes i alle sektorer for å bidra til å sikre god tjenesteproduksjon; f.eks. innenfor miljørettet helsevern i barnehager og skoler, helse og velferdstjenestene (bl.a. vold og trusler) samt IT og digital

samhandling (IT-systemer som de drifter)

Kommunen benytter systemet Dmaze som verktøy for gjennomføring av ROS-analyser. Systemet er utarbeidet for å gjøre tunge og helhetlige analyser. Kommunen har egen mal for å gjøre forenklete ROS-analyser, denne ligger tilgjengelig på Intranett. Kartleggingen viser at de fleste enhetene har en tydelig formening av hva loven krever knyttet til risiko- og sårbarhetsvurdering. Det er lagt ut maler og veiledere i EQS for å gjennomføre forenklet ROS. Beredskapsrådgiver bistår enhetene ved forespørsel om støtte i arbeidet med ROS og beredskap.

7.7 Avvik og uønskede hendelser

Kommuneloven § 25-1 bokstav c, sier at kommunedirektøren skal *avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*. Melhus kommune benytter EQS for å følge opp avvik og uønskede hendelser. Avvikssystemet i EQS sikrer at avvik/uønskede hendelser blir behandlet og dokumentert på en tilfredsstillende måte.

Avvikshåndteringen skal gi kommuneadministrasjonen oversikt innenfor alle områder der kommunen ikke oppfyller eksterne eller selvpålagte krav. Brudd på etablerte rutiner meldes og følges opp løpende til avvikene blir behandlet/lukket. I tillegg skal avvikssystemet gi en oversikt over hvilke avvik som har oppstått, og disse skal være grunnlag for arbeidet med å redusere risiko.

Kartleggingen viser at avvikssystemet brukes i varierende grad innenfor de ulike sektorene. Innenfor sektorer som bruker avvikssystemet aktivt, er det også en årlig gjennomgang av avviksstatistikk med formål om forbedring og læring.

Avviksprosedyren ble revidert i 2022, og er gjennomgått med alle enheter som en del av rutinemessig enhetsbesøk. Rådmannen har bedt kommunalsjefene og enhetslederne om å gå gjennom avviksprosedyrene med sine respektive medarbeidere.

Statistikk viser at antall meldte avvik og uønskede hendelser har blitt redusert med ca. 13% i snitt de siste tre årene, med en markant nedgang i 2024 på 268 saker.

7.8 Helse, miljø og sikkerhet

Som arbeidsgiver er Melhus kommune pålagt å sikre at virksomheten gjennomfører et systematisk arbeide innenfor helse, miljø og sikkerhet. Slik Arbeidsmiljølovens (AML) kapittel 3 krever.

I kartleggingen har rådmannen spesielt sett på HMS-utvalgenes aktivitet, gjennomføring av vernerunder og AKAN-arbeid.

I Melhus kommune sin retningslinje for HMS-utvalg, står det beskrevet at alle enheter skal ha minst ett HMS-utvalg og at leder for utvalget er leder med personalansvar. Utvalget skal sammen med leder bestå av tillitsvalgt og verneombud. HMS-utvalgene skal rapportere årlig om aktiviteten i utvalget.

Kartleggingen viser at det jobbes godt med partssamarbeidet i Melhus kommune. Nesten alle opplyser at de har møter i HMS-utvalget og at det føres referat etter møtene. Det er variasjon i hvordan HMS-utvalgsmøtene planlegges, organiseres og hvordan tiltak blir fulgt opp. Et forbedringsområde er hvordan rapportering om aktivitet i HMS-utvalgene gjøres; herunder tydeliggjøring av rutinen. Videre viser kartleggingen at det gjennomføres vernerunder i enheter/avdelinger hvert år.

Når det gjelder AKAN-arbeid er det behov for mer kunnskap i enhetene knyttet til forebyggende arbeid.

7.9 Rapportering til kommunestyret

Kommuneloven § 25-2 sier: *“Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året”.*

Det rapporteres tertialvis og via årsmelding på delmål og måleindikatorer i økonomi- og handlingsplanen (ØHP). Noen av måleindikatorene er en kontroll på at aktiviteter gjennomføres, f.eks. antall møter i HMS-utvalget, antall planer vedtatt i henhold til vedtatt planstrategi, antall beredskapsøvelser m.m.

8 Vesentlige hendelser etter årsskifte

Administrasjonen anser det som lite sannsynlig at den økonomiske situasjonen per 31.12.2024 vil bli vesentlig endret fram til perioden for framleggelsen av årsregnskapet og årsberetningen i mai 2025.

Det er på tidspunkt for avleggelsen av årsregnskapet og årsberetningen ikke kjent at Melhus kommune har eller vil ha, rettsaker som vil ha vesentlig økonomisk betydning for kommunen.